

ระเบียบวาระการประชุมคณะกรรมการการจัดตั้งหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติ

ครั้งที่ ๕/๒๕๕๔

วันศุกร์ที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๔ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา

ณ ห้องประชุมกรมการหมายเลข ๓๕๐๑ ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา ๓

๑. เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม (ถ้ามี)

- ๑.๑. รับทราบ ความคืบหน้าในการดำเนินงานของคณะทำงานจัดทำหนังสือการเปิดอภิปรายทั่วไปและอภิปรายเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจในรัฐสภา
เอกสารประกอบ : ไม่มี
- ๑.๒. รับทราบ ความคืบหน้าในการดำเนินงานของคณะทำงานจัดทำหนังสือ มองรัฐสภา และ วาทศิลป์ของสมาชิกรัฐสภาไทย
เอกสารประกอบ : ไม่มี

๒. รับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๕๔ วันอังคารที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๔

เอกสารประกอบ : เอกสารหมายเลข ๑ บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๕๔
วันอังคารที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๔

๓. เรื่องพิจารณา

- ๓.๑. พิจารณา ร่างโครงการจัดการสัมมนาระดมความคิดเห็น และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการจัดตั้งหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติ เพื่อเตรียมขออนุมัติหลักการและงบประมาณจากประธานรัฐสภา
เอกสารประกอบ : เอกสารหมายเลข ๒ (ร่าง) โครงการจัดการสัมมนาและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการจัดตั้งหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติ
เอกสารหมายเลข ๓ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของส่วนราชการ พ.ศ.2545
- ๓.๒. พิจารณา การดำเนินการจัดพิมพ์หนังสือ อัยารอเข้ารับมาห้องสมุด : หอสมุดรัฐสภา กับอนาคตของชาติ
เอกสารประกอบ : เอกสารหมายเลข ๔ ตัวอย่าง Lay-out หน้าปกและสารบัญ
หนังสือที่จัดทำ PageMaker เรียบร้อยแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิสูจน์อักษรและปรับแก้ภาพประกอบ

- ๓.๓. พิจารณา แนวทางการจัดซื้อ/จัดหาหนังสือ และทรัพยากรสารสนเทศอื่น ๆ ของห้องสมุดรัฐสภา อย่างเกิดประโยชน์สูงสุด
- เอกสารประกอบ : เอกสารหมายเลข ๕ ข้อมูลการจัดซื้อ/จัดหาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดรัฐสภา ย้อนหลัง ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๔๔ – พ.ศ.๒๕๔๘)
- เอกสารหมายเลข ๖ รายชื่อสำนักพิมพ์และตัวแทนผู้มาชี้แจงวิธีการนำเสนอหนังสือและหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกหนังสือที่เหมาะสมต่อห้องสมุดรัฐสภา
- ๓.๔. พิจารณา การศึกษาดูงานห้องสมุดและศูนย์การเรียนรู้ที่น่าสนใจในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
- เอกสารประกอบ : เอกสารหมายเลข ๗ ข้อมูลห้องสมุดที่น่าสนใจ ๒ ประเภท ได้แก่
- เพื่อศึกษาการให้บริการรูปแบบใหม่ การจัดตกแต่งภายในการจัดห้องสมุดและให้บริการในลักษณะห้องสมุดมีชีวิตชีวา (Living Library) : ห้องสมุดเฉพาะ TCDC (ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ) และ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยศรีปทุม
 - เพื่อศึกษาภูมิสถาปัตยกรรม การออกแบบอาคาร ปัญหาการใช้งานอาคารจากสภาพจริง : ห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
- ๓.๕. พิจารณา โมเดลต้นแบบจากกรอบแนวคิดการออกแบบอาคารหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติ
- เอกสารประกอบ : ไม่มี

๔. เรื่องอื่น ๆ

- ๔.๑. กำหนดการประชุมครั้งต่อไป
-

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการการจัดตั้งหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติ
ครั้งที่ 4/2548
วันอังคารที่ 13 ธันวาคม 2548
ณ ห้องประชุมกรมการ 3701 ชั้น 7 อาคารรัฐสภา 3

กรรมการผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายอภิรัฐ เนติกุล (แทน นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา)	ประธานที่ปรึกษาและกรรมการ
2. ศาสตราจารย์ ลิขิต ชีรวะดิน	ที่ปรึกษาและกรรมการ
3. นายลิขิต เพชรสว่าง	ที่ปรึกษาและกรรมการ
4. นายโสภณ เพชรสว่าง	ประธานกรรมการ
5. นายเอกพร รักความสุข	รองประธานกรรมการ
6. นายนิยม ช่างพินิจ	รองประธานกรรมการ
7. นายนาวิน บุญเสริญ	รองประธานกรรมการ
8. นายกมล บันไดเพชร	กรรมการ
9. นายไพโรจน์ โพธิ์ไสย (แทน เลขาธิการวุฒิสภา)	กรรมการ
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขนิษฐา ดัฒนวิรัตน์	กรรมการ
11. รองศาสตราจารย์ น้ำทิพย์ วิภาวิน	กรรมการ
12. พันเอก สุชาติ สุทธิพล (แทน พลเอก สุรพันธ์ พุ่มแก้ว)	กรรมการ
13. นางเพ็ญพร เสถียรสวัสดิ์	กรรมการ
14. นายบุญชัย จันทร์สมิตมาศ	กรรมการ
15. นายอภิวัฒน์ อังคชร	กรรมการ
16. นางพรพิมล ธีรคุณโกวิท	กรรมการ
17. นายบุญเรือง บุรภักดิ์	กรรมการ
18. นายโชคชัย สุทธาเวศ	กรรมการ
19. นายสุชาติ ศรียารัตน	กรรมการ
20. นางวงศ์สว่าง เชาว์ซุติ	กรรมการ
21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นฤตย์ นิมสมบุญ	กรรมการ
22. นางจิราวรรณ ชัยพานิช	กรรมการ
23. นางวิจิตรา วัชรภรณ์	กรรมการและเลขานุการ

24. นางสาวนิสา เหลืองทองคำ
25. นางกิตติวรรณ สุคนธมาน
26. นางจงเดือน สุทธิรัตน์

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการผู้ไม่มาประชุม

1. เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร
2. นายจวัช แนวพานิช
3. นายสมบัติ เลหาพงศ์ชนะ
4. นายสุรพล สุยะพรหม
5. รองศาสตราจารย์ ชัยชนะ อิงคะวัต
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุเมธ วัชรชัยสุรพล
7. นางสาวเพ็ญศรี ก้วยสุวรรณ
8. นางนงเยาว์ เปรมกมลเนตร
9. นางสาวประติษฐา ศิริพันธ์

กรรมการ (ลาประชุม)
กรรมการ (ลาประชุม)
กรรมการ (ลาประชุม)
กรรมการ (ลาประชุม)
กรรมการ (ลาประชุม)
กรรมการ (ลาประชุม)
กรรมการ (ลาประชุม)
กรรมการ (ลาประชุม)
กรรมการ (ลาประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นางสาวธิดารัตน์ ตั้งกอบลาภ
2. นางสาวฉันทิมา คู่อรุณ

ติดตามผู้แทน นายพงษ์เทพ เทพกาญจนา
ติดตาม นายเอกพร รักความสุข

ผู้เข้าร่วมประชุม (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร)

1. นายอนวัต ดันติวงค์
2. นายอนุกุล สัจญิตติเสรี
3. นางสาวรุ่งอรุณ ยาทา
4. นางสาวปิยะดา ศิริเจริญไชย
5. นายไชยยศ สันต์สังวร
6. นายณรงค์ ศรีนาค
7. นางศิริพร ไทตรภวานนท์
8. นางสาวสุนิดา บุญญานนท์
9. นางสาวบุษราภรณ์ อัครนิธิยานนท์
10. นางสาวแสงอรุณ อนุเคราะห์
11. นางสาวจำเรียง ประสงค์ดี

สำนักรักษาความปลอดภัย
สำนักพัฒนาบุคลากร
สำนักพัฒนาบุคลากร
สำนักพัฒนาบุคลากร
สำนักพัฒนาบุคลากร
สำนักวิชาการ
สำนักวิชาการ
สำนักวิชาการ
สำนักวิชาการ
สำนักวิชาการ

เริ่มประชุมเวลา 09.55 น.

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว นายเอกพร รักความสุข ทำหน้าที่ประธานได้กล่าวเปิดประชุม และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบ

1.1 การเปิดตัวสำนักงานไปรษณีย์รัฐสภาแบบใหม่

ประธานได้แจ้งที่ประชุมรับทราบการเปิดตัวสำนักงานไปรษณีย์รัฐสภาแบบใหม่ ที่มีตราประทับจัดทำเป็นการเฉพาะของรัฐสภา โดย ดร.โกคิน พลกุล ประธานรัฐสภา ได้ทำพิธีเปิดไปเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2548 ร่วมกับ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด นอกจากนี้ได้มีการจัดทำและจำหน่ายไปรษณีย์บัตร ไปรษณีย์โปสการ์ด จากภาพสำคัญที่เก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑ์รัฐสภาด้วย ในเรื่องนี้ถือว่าเป็นผลงานรูปธรรมที่เกิดขึ้นจากความเห็นชอบและความร่วมมือกันของคณะกรรมการชุดนี้

ที่ประชุมรับทราบ

1.2 การประชุมคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติ

ประธานได้แจ้งที่ประชุมทราบถึงผลความคืบหน้าของการประชุมคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติ ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่เกิดขึ้นจากแนวคิดของกรรมการชุดนี้ได้โอนุมัติการจัดทำหนังสือที่รวบรวมเนื้อหาจากองค์ความรู้ของรัฐสภา เพื่อจัดจำหน่ายหารายได้เข้ากองทุน ตัวอย่างเช่น หนังสือรวบรวมการอภิปรายไม่ไว้วางใจ ที่ประชุมมีมติให้จัดทำเนื้อหาเป็นชุด (Series) ตามชุดของรัฐบาลในทานองเดียวกับการจัดทำสารานุกรม นอกจากนี้ ประธานรัฐสภาซึ่งเป็นประธานในที่ประชุมกรรมการกองทุนฯ ได้ให้นโยบายในการรวบรวมจัดทำหนังสือกฎหมายที่ไม่ได้มีแต่เพียงตัวบทกฎหมายเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมีข้อมูลประกอบการพิจารณาในช่วงวาระต่าง ๆ ก่อนกฎหมายนั้นผ่านการเห็นชอบจากรัฐสภา เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบรายละเอียดอย่างชัดเจน

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ 2 รับรองบันทึกการประชุม

ที่ประชุมได้รับรองบันทึกการประชุมคณะกรรมการการจัดตั้งหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติ ครั้งที่ 3/2458 วันจันทร์ที่ 28 พฤศจิกายน 2548 โดยไม่มีการแก้ไข

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อพิจารณา

3.1. พิจารณาโครงการจัดการสัมมนาและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการจัดตั้งหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติ

นายบุญเรือง บุรภัคดี ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการจัดทำกรอบแนวคิดการออกแบบอาคาร และจัดการสัมมนาหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติ ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า คณะกรรมการได้พิจารณาเห็นสมควรให้จัดสัมมนาในวันจันทร์ที่ 27 และ วันอังคารที่ 28 มีนาคม 2549 จึงขอให้ที่ประชุมพิจารณา หลักการ เหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีดำเนินการ และกลุ่มผู้เข้าร่วมสัมมนาให้เป็นมติชัดเจนด้วย

ประธานได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า คณะกรรมการจะจัดทำข้อมูลเบื้องต้นส่งให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ทำความเข้าใจล่วงหน้า เพื่อเป็นการให้ออกาสจัดเตรียมข้อคิดเห็นหรือศึกษาเพิ่มเติมตามที่น่าสนใจ โดยจะให้มียุทธศาสตร์การสัมมนาที่ผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นในลักษณะ Workshop ทางความคิดได้อย่างเต็มที่ในวันแรกของการสัมมนา เมื่อนำเสนอประเด็นสรุปในวันที่สอง จะทำให้ได้แนวคิดที่ชัดเจนเกี่ยวกับบทบาทของหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติ สำหรับการแบ่งคณะย่อยจัดแบ่งเป็น 4 คณะ แต่ละคณะมีผู้เข้าร่วมประมาณ 30 - 40 คน

ที่ประชุมได้อภิปรายอย่างกว้างขวาง ถึงการตั้งผู้นำกลุ่ม วิทยากร ประธาน รองประธาน เลขานุการกลุ่ม หรือผู้นำการอภิปราย โดยสรุปได้ ดังนี้

- 1) ต้องเจาะจงกลุ่มเป้าหมายที่จะเข้าร่วมในแต่ละกลุ่มไปอย่างชัดเจนตามความรู้ความสามารถ และแจ้งให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาแต่ละคนทราบล่วงหน้าเพื่อให้เป็นผลต่อการเตรียมตัวแสดงความคิดเห็น
- 2) จัดให้มีการถ่ายทอดสดการสัมมนาและการประชุมกลุ่มย่อยด้วยเครือข่ายอินเทอร์เน็ตผ่านทางเว็บไซต์ของรัฐสภา เพื่อให้ประชาชนและผู้สนใจสามารถแสดงความคิดเห็นเข้ามาที่เว็บบอร์ดในระหว่างการสัมมนา โดยการเสวนาในวันที่ 2 จะถ่ายทอดผ่านสถานีวิทยุกระจายเสียงของรัฐสภาด้วย
- 3) ภายหลังการสัมมนา ทีมเลขานุการจะถอดเทปคำอภิปรายแล้วเรียบเรียงประเด็นความคิดเห็น สรุปแนวคิดที่น่าสนใจ จัดทำเป็นหนังสือเพื่อเสนอต่อประธานรัฐสภา
- 4) ให้ที่ประชุมนี้เป็นผู้เห็นชอบชื่อบุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นประธาน รองประธาน และเลขานุการกลุ่ม เพราะคณะกรรมการชุดนี้จะเป็นผู้ริเริ่มเรื่องทั้งหมดมาตั้งแต่แรกเริ่ม
- 5) ควรจัดทำประกาศนียบัตรให้กับผู้เข้าร่วมสัมมนาในวันพิธีปิด เพื่อเป็นเกียรติประวัติที่มาเสียสละร่วมแสดงความคิดเห็น
- 6) พิธีเปิดเรียนเชิญประธานรัฐสภาและพิธีปิดเรียนเชิญประธานวุฒิสภาทำหน้าที่ ซึ่งจะทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างทั้ง 2 สภา

- 7) การรับประทานอาหารกลางวันจะใช้ห้องรับประทานอาหารของสมาชิกรัฐสภา
- 8) การจัดพิมพ์เอกสารทั้งหมดและหนังสือที่จะจัดพิมพ์จะใช้สำนักการพิมพ์เป็นผู้ดำเนินการ
- 9) งบประมาณในการดำเนินการทั้งหมดจะขออนุมัติโครงการและงบประมาณจากประธานรัฐสภา

ประธานจึงได้สรุปเป้าหมายของการระดมความคิดเห็นตามคณะย่อยในการสัมมนา โดยควรจะต้องให้เกิดผลลัพธ์แบ่งตามคณะ ดังนี้

คณะที่ 1 กระตุ้นให้ทุกฝ่ายเห็นความสำคัญของรัฐสภาและหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติ

คณะที่ 2 ประชาชนทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับรัฐสภาจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาองค์ความรู้ โดยเฉพาะความเป็นสถาบันนิติบัญญัติ

คณะที่ 3 รูปแบบและ TOR ของอาคารสถานที่หอสมุดรัฐสภาแห่งใหม่

คณะที่ 4 สร้างระบบบริหารจัดการหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติขึ้นมาใหม่

ที่ประชุมมีมติร่วมกัน ยืนยันวันและเวลาการสัมมนา ส่วนรูปแบบและชื่อบุคคลที่จะทำหน้าที่ต่าง ๆ ในการสัมมนา รวมทั้งประเด็นย่อยที่จะระดมความคิดเห็นภายในทั้ง 4 กลุ่ม ให้คณะเลขานุการรวบรวมความคิดเห็นประเด็นต่าง ๆ ที่ที่ประชุมเสนอในวันนี้ ไปเรียบเรียงมาเสนอให้พิจารณาใหม่ในการประชุมครั้งหน้า

จากระเบียบวาระนี้เป็นต้นไป นายโสภณ เพชรสว่าง ทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการ

3.2. พิจารณากรอบแนวคิดการออกแบบอาคารหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติ

นายเอกพร รักความสุข ได้ชี้แจงแทนคณะอนุกรรมการจัดทำกรอบแนวคิดการออกแบบอาคารว่า ได้มีการนำเสนอแนวคิดใน 3 ลักษณะ คือ

- โมเดลแรก เป็นแนวคิดของห้องสมุดแบบไทยที่เป็นอยู่ทั่วไปในปัจจุบันนี้
- โมเดลที่สอง เป็นแนวคิดของห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ หรือห้องสมุดดิจิทัล ซึ่งเทียบเคียงได้กับหอสมุดแห่งชาติแห่งใหม่ของประเทศสิงคโปร์
- โมเดลที่สาม เป็นแนวคิดห้องสมุดที่ได้รับการยอมรับว่ายิ่งใหญ่ที่สุดในโลก เทียบเคียงได้กับหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน

นางวิจิตรา วัชรภรณ์ ผู้รับผิดชอบการจัดทำกรอบแนวคิดการสร้างหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติ ชี้แจงโดยสรุปจากการนำเสนอในลักษณะ Mind Mapping ของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นฤดิย์ นิ่มสมบุญ ร่วมกับการออกแบบแนวคิดการออกแบบอาคารหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติที่สำนักวิชาการได้จัดทำมา 3 รูปแบบ (ปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุม ฉบับเพิ่มเติม) สรุปได้ว่า

โมเดลที่ 1 มีจุดเด่นเรื่อง อาคารเอกเทศ ขนาดกลาง มีทางเชื่อมต่อกับอาคารหลัก และมีเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย บริการแบบ One stop service ทุกสถานที่ ทุกแห่ง ทุกเวลา

โมเดลที่ 2 มีจุดเด่นเรื่องอาคารอัจฉริยะ เป็นห้องสมุดดิจิทัล ดำเนินงานด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย อาคารเอกเทศ เชื่อมต่อกับอาคารอื่น ๆ ประหยัดพลังงาน เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และบริการตลอด 24 ชั่วโมง

โมเดลที่ 3 มีจุดเด่นเรื่อง อาคารเอกเทศ มีสง่าแก่อาคารหลัก มีทางเชื่อมต่อ อายุการใช้งานกว่า 200 ปี มีเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย บริการแบบ One stop service anytime and anywhere

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นฤดิษฐ์ นิมสมบุญ ได้ชี้แจงถึง การจัดทำกรอบแนวคิดการสร้างหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติ นำเสนอในลักษณะ Mind Mapping ว่าเป็นเพียงเอกสารที่มาจากการพยายามศึกษาและออกแบบแนวคิด ซึ่งจัดทำในเวลาอันจำกัดด้วยมุมมองของคนภายนอก จึงไม่ยากให้ยึดรูปแบบนี้เป็นหลัก เพราะอาจจะยังไม่สมบูรณ์แบบ และอยากให้หอสมุดรัฐสภาได้นำไปศึกษาจัดทำเพิ่มเติมในจุดที่เหมาะสมกับตนเอง

ประธานได้ให้ที่ประชุมอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องนี้ สรุปได้คือ

- 1) นายสุชาติ ศรียารัตน์ แสดงความเห็น ว่า โมเดลหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติที่นำเสนอ ไม่ควรจะมีแค่ภาพการให้บริการสารสนเทศ น่าจะมีภาพการพัฒนาการต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และเน้นรูปแบบการสร้างที่สามารถรองรับภารกิจในอนาคต จึงต้องร่วมกันกำหนดให้ชัดเจนว่า ภารกิจอะไรจะเป็นภารกิจหลักของหอสมุดรัฐสภา
- 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชนิษฐา ดันทวิรัตน์ ได้เสนอความเห็นเพิ่มเติมจากแนวคิดในลักษณะ Mind Mapping ว่า ผู้ปฏิบัติงานจริงควรใช้ประสบการณ์การทำงานเสริมเพิ่มเติมจากแนวคิดตัวอย่างที่ได้จัดทำมา และเรื่องสำคัญที่สุดของการเป็นบรรณารักษ์คือการสร้างฐานข้อมูล และการใส่ข้อมูล (Content) ในฐานให้ได้มากมายเพียงพอ รวมทั้งสามารถใช้ข้อมูลเหล่านั้นสนองตอบความต้องการของผู้ใช้บริการ โดยร่วมกับกลยุทธ์การนำเสนอให้เป็นเรื่องที่น่าสนใจได้ง่าย
- 3) นายโชคชัย สุทธาเวช ได้เสนอให้มีการดำเนินงานลักษณะ e - Learning กับห้องสมุดในรูปแบบที่ 3 ด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากในอนาคตน่าจะมีการอบรมการเรียนการสอนทางไกลในเนื้อหาด้านการเมืองการปกครองจากรัฐสภาด้วยระบบนี้
- 4) รองศาสตราจารย์ นำทิพย์ วิภาวิน ได้แสดงความคิดเห็นถึงความเป็นไปได้ของแนวโน้มห้องสมุดในอนาคต ที่ต้องนำเสนอข้อมูลเอกสารทางประวัติศาสตร์ หรือเป็นเอกสารเก่าผ่านทางสื่อดิจิทัล ในลักษณะที่แตกต่างจากพิพิธภัณฑ์ดิจิทัล (Digital Museum) แต่มีความใกล้เคียงกับห้องสมุดดิจิทัล (Digital Library) โดยทั่วไปจะเรียกว่าเป็น Digital Archive ซึ่งเป็นแนวโน้มการจัดการ Collection ของห้องสมุดอีกรูปแบบหนึ่ง

นายเอกพร รักความสุข ได้ชี้แจงในฐานะที่ปรึกษาและอนุกรรมการว่า เป็นความตั้งใจของคณะอนุกรรมการในการนำเสนอแนวคิด 3 รูปแบบ เพื่อให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์แสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย เมื่อได้นำความคิดเห็นทั้งหมดนำเสนอต่อคณะกรรมการใหญ่ที่ดูแลจัดสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ เนื่องจากคณะกรรมการชุดนี้ไม่ใช่ผู้ออกแบบอาคาร แต่เป็นผู้เสนอกรอบแนวคิด ซึ่งข้อมูลที่นำเสนอไว้จะเป็นประโยชน์ต่อสถาปนิกหรือบริษัทที่มารับงานจะได้ใช้ข้อมูลเหล่านี้ ออกแบบให้เหมาะสม จึงเห็นว่าไม่ควรจำกัดรูปแบบหรือไม่ควรมีมติเลือกรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งในการนำเสนอ โดยเฉพาะการก่อสร้างในครั้งนี้ เป็นการก่อสร้าง "หอสมุดรัฐสภาแห่งชาติ" ในนามรัฐสภาไทย ควรจะมีมิติทางประวัติศาสตร์มากมายเกินกว่าที่จะไปลอกเลียนหอสมุดของประเทศอื่น นอกจากนี้ ได้ยกตัวอย่างการก่อสร้างและย้ายพระที่นั่งอนันตสมาคม อันมีความเป็นอมตะ จึงเห็นว่าไม่ควรกำหนดอายุการใช้งานอาคารในแต่ละโมเดล แต่ควรเสนอกรอบแนวคิดที่มองถึงความเป็นกาลปสานของหอสมุดรัฐสภามากกว่า

ที่ประชุมจึงมีมติให้ นายอนุวัต ดันติวงศ์ รับกรอบแนวคิดการออกแบบอาคารทั้ง 3 รูปแบบ ไปเขียนเป็นภาพสัดส่วนเสมือนจริง (Perspective) มาเสนอในที่ประชุมครั้งหน้า เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนของโมเดลแต่ละแบบ และเพื่อนำไปใช้ในการสัมมนาที่จะจัดขึ้นในเดือนมีนาคมนี้ด้วย

3.3. พิจารณากรอบแนวคิดการออกแบบและก่อสร้างพิพิธภัณฑ์และหอจดหมายเหตุรัฐสภา

นางจิรวรรณ ชัยพานิช ได้นำเสนอกรอบแนวคิดการออกแบบและก่อสร้างพิพิธภัณฑ์และหอจดหมายเหตุรัฐสภา สรุปได้ว่า ควรเป็นอาคารเอกเทศทั้งอาคารพิพิธภัณฑ์และอาคารหอจดหมายเหตุ ซึ่งถือเป็นอาคารอนุรักษ์เอกสาร การออกแบบควรให้มีความน่าสนใจ เพื่อดึงดูดคนให้เข้ามาชม ควรมีห้องต่าง ๆ สำหรับทำกิจกรรมที่หลากหลายของพิพิธภัณฑ์ อาทิ ห้องรับรองแขกชาวต่างประเทศ ห้องบรรยายสรุป ฯลฯ (ปรากฏตามเอกสารแนบหมายเลข 4)

นายเอกพร รักความสุข ได้แสดงแนวคิดที่อยากให้พิพิธภัณฑ์รัฐสภามีรูปแบบใหม่ที่ใกล้เคียงกับพิพิธภัณฑ์ในต่างประเทศ มีคอมพิวเตอร์ที่สามารถเรียกดูข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ได้จากหน้าจอ มีลักษณะการจัดการอย่างเป็นระบบ มีการควบคุมอุณหภูมิ แสง สำหรับวัสดุล้ำค่าที่หายาก และมีพิธีกรรม เพื่อความศักดิ์สิทธิ์ของรัฐสภา ส่วนโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ สมควรบริหารจัดการตามระบบงานพิพิธภัณฑ์และหอจดหมายเหตุทั่วไป

นอกจากนี้ นายเอกพรได้เสนอให้ที่ประชุมมีมติร่วมกันเพื่อมอบไปสภารัฐสภาที่ คณะกรรมการชุดนี้ดำเนินการจัดทำแต่ประธานรัฐสภา รองประธานรัฐสภา รองประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้าน ประธานคณะกรรมการ และสมาชิกรัฐสภา เพื่อเป็นอภิธานนาการและให้ท่านเหล่านั้นสนับสนุนและส่งเสริมการใช้ไปสภารัฐสภาในการอวยพรปีใหม่

นายโชคชัย สุทธาเวช ได้เสนอเพิ่มเติมให้จัดพิมพ์ไปสภารัฐสภาในลักษณะชุดของเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน (Series) เช่น ชุดภาพการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ชุดการปกครองสมัยสุโขทัย ชุดภาพ 14 ตุลา ชุดภาพ 6 ตุลา ฯลฯ

ที่ประชุมมีมติให้ดำเนินการตามที่เสนอ

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องอื่น ๆ

4.1. การศึกษาดูงานห้องสมุดต่าง ๆ

ที่ประชุมได้ให้คณะเลขานุการไปจัดทำข้อมูลเพื่อการศึกษาดูงานห้องสมุดที่น่าสนใจ ในช่วงปิดสมัยประชุม เดือนมกราคม และกุมภาพันธ์ โดยประธานให้มัติาริให้เริ่มจากห้องสมุดในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑลก่อน สำหรับห้องสมุดสำคัญที่ไม่สะดวกในการต้อนรับคณะหรือไม่มีโอกาสไปเยี่ยมชม อาจจะใช้วิธีเชิญผู้อำนวยการห้องสมุดนั้น ๆ มาให้ความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในที่ประชุมกรรมการชุดนี้แทน ส่วนการศึกษาดูงานในต่างจังหวัดจะเป็นการร่วมมือกับคณะกรรมการกิจการสภาผู้แทนราษฎร ในการจัดกิจกรรมศึกษาดูงาน และหากจะมีการศึกษาดูงานในต่างประเทศ ควรเป็นประเทศเวียดนาม เพื่อเป็นตัวอย่างการดำเนินงานที่หอสมุดรัฐสภาแห่งชาติควรจะต้องศึกษา

4.2. ปัญหาการดูแลรักษาห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

นายเอกพร รักความสุข ได้กล่าวถึงปัญหาซึ่งถือว่าสำคัญมากสำหรับห้องสมุด ศูนย์เอกสาร และพิพิธภัณฑ์ คือปัญหาอุณหภูมิของสถานที่ไม่เหมาะสมทำให้เกิดความชื้น เป็นแหล่งที่อาศัยของปลวก ทำให้ศูนย์เสียเอกสารอันมีคุณค่าไปเป็นจำนวนมาก ในเรื่องนี้ได้เคยฝากเรื่องไว้กับผู้อำนวยการสำนักรักษาความปลอดภัย ซึ่งรับผิดชอบดูแลสถานที่ของรัฐสภา ให้ช่วยหาเช่าสถานที่หรืออาคาร เพื่อนำเอกสารไปจัดเก็บอย่างถูกวิธี หรืออาจใช้วิธีเจรจาขอใช้พื้นที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บ เอกสารมีค่าของรัฐสภาเป็นการชั่วคราวก่อนที่จะย้ายไปที่ทำการแห่งใหม่ โดยเฉพาะเอกสารจำนวนมากที่ทุกวันนี้อยู่ในสภาพอัปชั้นใต้อาคารรัฐสภา 2 รัฐสภาไม่ควรใช้พื้นที่ที่มีสภาพไม่เหมาะสมรองรับความเจริญเติบโตด้านข้อมูลข่าวสาร

ในเรื่องนี้ ที่ประชุมได้เห็นควรให้เชิญผู้รับจ้างงานก่อสร้างโครงการต่าง ๆ ของรัฐสภา และบริษัทเอกชนที่บริการรับกำจัดปลวก มาชี้แจงถึงการออกแบบ สภาพปัญหา สภาพความชื้น และให้ข้อมูลการดูแลรักษาสถานที่ให้ปลอดจากปลวก

4.3. กำหนดการประชุมครั้งต่อไป

ประธานได้นัดให้มีการประชุมครั้งต่อไปในวันพฤหัสบดีที่ 26 มกราคม 2549 เวลา 9.30 นาฬิกา

เมื่อเห็นสมควรแก่เวลาแล้วประธานกล่าวขอบคุณคณะกรรมการ และปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา 12.20 น.

นางสาวนิสา เหลืองทองคำ
กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้บันทึกการประชุม

- ร่าง -

โครงการจัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็น
และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการจัดตั้งหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติ

เรื่อง “พันธกิจการเสริมสร้างและพัฒนาความรู้
: การกิจของชาติในบทบาทของรัฐสภา”

หลักการและเหตุผล

ยุคสังคมฐานความรู้ (Knowledge - based Society) หรือสังคมอุดมปัญญา ความเปลี่ยนแปลงด้านข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้มีองค์ความรู้เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก เมื่อพิจารณาพร้อมกับความต้องการสารสนเทศที่หลากหลายของสมาชิกรัฐสภา คณะกรรมาธิการ ข้าราชการรัฐสภา และบุคคลที่เกี่ยวข้องในวงงานแล้ว รัฐสภาจึงสมควรปรับบทบาทและภาระหน้าที่ที่บัญญัติไว้ตามรัฐธรรมนูญให้ทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ โดยเน้นความจำเป็นในการปรับฐานความรู้ของรัฐสภาให้ขยายประโยชน์ต่อส่วนรวมในวงกว้าง ด้วยการยกระดับภารกิจการบริหารจัดการ และส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาฐานความรู้และให้บริการสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสมาชิกรัฐสภาและบุคคลในวงงานรัฐสภา รวมทั้งนำความรู้ที่ได้รับการบริหารจัดการแล้วนั้น ไปเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้เปิดกว้างอย่างเสรีสู่การรับรู้ของประชาชนทั่วไป เพื่อเข้าถึงองค์ความรู้เหล่านั้นได้ตามอัธยาศัย

การพัฒนาและจัดการองค์ความรู้ของรัฐสภาอย่างเป็นระบบ ให้ความรู้มีความทันสมัย มีความพอเพียงทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถตอบสนองการเรียนรู้และการศึกษาวิจัย เพื่อสนับสนุนการบริการประชาชนให้เป็นผู้รักการแสวงหาความรู้ตลอดชีวิต จึงนับว่าเป็นภารกิจระดับชาติที่สำคัญ มีความจำเป็น และถือเป็นพันธกิจของสมาชิกรัฐสภา ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชน รัฐสภาในฐานะที่เป็นองค์กรนิติบัญญัติแห่งเดียวของประเทศ เป็นแหล่งรวมของตัวแทนประชาชน อันได้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และคณะกรรมาธิการ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่พิจารณาข้อร้องเรียนและพิจารณากฎหมายต่าง ๆ จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่รัฐสภาจะต้องผูกพันต่อพันธกิจนี้ด้วยเช่นเดียวกัน

การบริการประชาชนให้ดีที่สุดที่สุดด้วยการเผยแพร่องค์ความรู้ให้ประชาชนได้รับประโยชน์ และมีส่วนร่วมในกระบวนการนิติบัญญัติ เป็นนโยบายสำคัญของประธานรัฐสภาเพื่อร่วมกันส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของรัฐสภาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ในฐานะที่ประชาชนเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของการเมืองระบอบประชาธิปไตย รัฐสภาจึงควรใช้อำนาจแห่งความรู้ (Power of Knowledge) และความต้องการรู้ (Needs) มาเป็นโอกาสในการสร้างกลไกการมีส่วนร่วมทางการเมืองระหว่างรัฐสภาและประชาชน เพื่อให้เกิดทิศทางการพัฒนาองค์ความรู้ที่ชัดเจน และเหมาะสมสำหรับรัฐสภา

นอกจากนี้ยังเป็นโอกาสที่จะนำศักยภาพของบุคลากรในแวดวงอื่น จากหลากหลายสาขาอาชีพ จากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ มาช่วยสนับสนุนการพัฒนาตนเองหรือพัฒนาสิ่งที่รัฐสภามีอยู่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารองค์ความรู้ของรัฐสภา และนำเสนอในรูปแบบใหม่ที่สามารถยกระดับบริการความรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ทุกฝ่ายเห็นความสำคัญของรัฐสภา ในบทบาทการส่งเสริมและพัฒนาฐานความรู้ อันเป็นภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งในฐานะองค์กรนิติบัญญัติแห่งเดียวของประเทศ
2. เพื่อเป็นการรับฟังความคิดเห็นและความต้องการจากมุมมองของผู้เกี่ยวข้องภายนอก รัฐสภา ในการกระตุ้นและยกระดับการให้บริการความรู้แก่ประชาชนในบทบาทของรัฐสภาโดยใช้ช่องทางการสื่อสารและเทคโนโลยีที่เหมาะสม
3. เพื่อรวบรวมข้อมูลการจัดการอาคารสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเป็นโมเดลต้นแบบการก่อสร้างอาคารหอสมุดรัฐสภาเพื่อการบริการองค์ความรู้เมื่อมีการจัดสร้างรัฐสภาแห่งใหม่
4. เพื่อวางรากฐานการบริหารและการพัฒนาระบบงานของหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติให้มีความทันสมัย เหมาะสมกับความต้องการของบุคคลในวงงานรัฐสภา และสนับสนุนการเรียนรู้ตามอัธยาศัยของประชาชนของประเทศ
5. เพื่อเป็นการวางแผนกำหนดยุทธศาสตร์ และทิศทางการดำเนินงานพัฒนาองค์ความรู้ของรัฐสภาและหอสมุดรัฐสภา ให้สอดคล้องสัมพันธ์กับบทบาทที่จะต้องปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัย

รูปแบบการจัดสัมมนาและประเภทของกิจกรรม

1. รูปแบบการสัมมนา

- 1.1. ก่อนการสัมมนา คณะทำงานจะกำหนดประเด็น ส่งจดหมายเชิญ และแนบเอกสารโครงการสัมมนา ให้กลุ่มเป้าหมายได้ทราบ รวมทั้งจัดให้มีการแถลงข่าวและประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่าง ๆ เพื่อนำเสนอให้ประชาชนทั่วไปเกิดความสนใจ โดยคณะกรรมการการจัดตั้งหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติ จะพิจารณาคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่แจ้งความจำนงเข้าร่วมกิจกรรม ณ รัฐสภา ตามจำนวนที่กำหนดในแต่ละคณะ แล้วจึงส่งเอกสารประกอบการประชุมล่วงหน้าให้กลุ่มเป้าหมายได้ศึกษาก่อนวันสัมมนา
- 1.2. ระหว่างการสัมมนา มีคณะเลขานุการและเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือประจำในคณะอภิปรายทั้ง 4 คณะ รวมทั้งถ่ายทอดสดการสัมมนาผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ผู้สนใจที่ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรม ณ รัฐสภาได้ร่วมวิจารณ์แสดงความคิดเห็นพร้อม ๆ กับการอภิปราย โดยผ่านทางเว็บไซต์ของรัฐสภา และคณะเลขานุการจะนำประเด็นที่น่าสนใจจากเว็บบอร์ดเสนอเข้าร่วมในคณะอภิปรายด้วย
- 1.3. หลังจากการสัมมนา จัดทำผลการสัมมนาด้วยกรถอดความปาฐกถาพิเศษของประธานรัฐสภา ถอดความการเสวนา สรุปประเด็นและข้อเสนอแนะจากการสัมมนา ระดมความคิดเห็นที่น่าสนใจ และจัดทำเป็นเอกสารเผยแพร่อย่างเป็นทางการ เสนอต่อประธานรัฐสภาต่อไป

2. ประเภทของกิจกรรม

กิจกรรมต่าง ๆ บริเวณงาน ได้แก่

- 2.1. การจัดนิทรรศการแสดงกระบวนการตรากฎหมาย การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย จัดแสดงรัฐธรรมนูญฉบับจริงและเอกสารประวัติศาสตร์ทางการเมืองการปกครอง
- 2.2. ความร่วมมือกับสำนักพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อการจัดแสดงหนังสือที่เหมาะสมกับรัฐสภา และหนังสือดีที่น่านำอ่านของแต่ละสำนักพิมพ์
- 2.3. การออกร้านขายหนังสือราคาพิเศษ และการสมัครเป็นสมาชิกวารสารในราคาพิเศษของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ เช่น สำนักพิมพ์มติชน สำนักพิมพ์อมรินทร์ สำนักพิมพ์ผู้จัดการ ฯลฯ
- 2.4. การจัดแสดงและจำหน่ายไปรษณียบัตร โปสการ์ด และตราประทับไปรษณีย์รัฐสภาไทย
- 2.5. การจัดแสดงหนังสือที่สมาชิกรัฐสภาควรอ่าน ร่วมกับ หนังสือที่นายกรัฐมนตรีแนะนำให้อ่าน
- 2.6. การจัดแสดงหนังสือสองภาษา รัฐสภาสาร และหนังสือ / สิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่เป็นผลงานของรัฐสภา

กลุ่มเป้าหมาย

สมาชิกรัฐสภา ผู้ช่วยดำเนินงาน กรรมการ บุคคลในวงงานรัฐสภา ข้าราชการรัฐสภา และบุคคลภายนอก ได้แก่ ผู้บริหารหน่วยงาน บรรณารักษ์ นักสารสนเทศ นักจัดการความรู้ สถาปนิก บุคลากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระบบการศึกษานอกโรงเรียน ฯลฯ โดยแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมสัมมนาออกเป็น 2 กลุ่มหลัก ได้แก่

1. กลุ่มเป้าหมายหรือผู้สนใจที่สามารถเข้าร่วมกิจกรรม ณ รัฐสภา
2. กลุ่มผู้สนใจและต้องการรับรู้เรื่องราวการพัฒนาคณะความรู้ของรัฐสภา ซึ่งสามารถเข้าร่วมกิจกรรมนี้พร้อมการสัมมนาจริงทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตผ่านทางเว็บไซต์ของรัฐสภา

ระยะเวลา

2 วัน วันจันทร์ที่ 27 และ วันอังคารที่ 28 มีนาคม 2549 ตั้งแต่เวลา 8.30 น. – 16.30 น.

สถานที่

อาคารรัฐสภา 2 ห้อง 213 – 216 และ ห้องประชุมย่อย 4 ห้อง สำหรับคณะอภิปรายระดมความคิดเห็น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. กระตุ้นให้บุคลากรในวงงานรัฐสภาและบุคคลภายนอก รับรู้ถึงบทบาทหน้าที่ในการเป็นผู้นำในการจัดการความรู้ การพัฒนาฐานความรู้ และการพัฒนาสารสนเทศทางวิชาการ ซึ่งนับเป็นพันธกิจของรัฐสภาและเป็นภารกิจของห้องสมุดในยุคสังคมฐานความรู้ ที่ต้องมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพในการรวบรวม บริหารจัดการองค์ความรู้ และเผยแพร่ความรู้ โดยอาศัยเทคโนโลยีที่ทันสมัยเป็นส่วนช่วยสนับสนุน
2. กรอบแนวความคิดสำหรับการออกแบบอาคารหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติที่มีความชัดเจนในระบบ มีความเหมาะสม คำนึงถึงความครบถ้วนถูกต้องของการให้บริการทุกส่วนงาน โดยต้องแสดงความเป็นอัตลักษณ์ของรัฐสภาไทย และเป็นต้นแบบของอาคารหอสมุดที่ทันสมัยด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการสร้างรัฐสภาแห่งใหม่
3. เป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการปรับระบบงานและปรับวัฒนธรรมของรัฐสภา อันจะเป็นแบบอย่างอันดีภายใต้ยุทธศาสตร์ของประธานรัฐสภาที่คำนึงถึงหลักการให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด
4. สนับสนุนบทบาทหน้าที่ของรัฐสภาและหอสมุดรัฐสภา ในการเป็นแหล่งอ้างอิงข้อมูลทางวิชาการที่สำคัญและมีความถูกต้องน่าเชื่อถือในระดับสูงของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลด้านนิติบัญญัติและการเมืองการปกครอง

5. มีแนวทางการบริหารจัดการหอสมุดรัฐสภา ในด้านการจัดการภายใน การจัดการสภาพแวดล้อม การพัฒนาระบบข้อมูลที่สามารถรองรับความต้องการในอนาคต ความสัมพันธ์กับผู้ใช้บริการ การทำการตลาดและประชาสัมพันธ์
6. เป็นการพัฒนาตนเองของรัฐสภาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการความรู้ของรัฐสภา เพื่อรองรับการเข้าถึงและการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านทางตัวแทนของประชาชนให้มากขึ้น เพื่อการยกระดับห้องสมุดรัฐสภาจากห้องสมุดเฉพาะที่จำกัดการเข้าใช้บริการ มาเป็นหอสมุดแห่งสถาบันนิติบัญญัติระดับประเทศที่สามารถให้บริการแก่ประชาชนเพื่อการเรียนรู้ได้ตามอัธยาศัย

กำหนดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็น

เรื่อง “พันธกิจการเสริมสร้างและพัฒนาความรู้
: การกิจของชาติในบทบาทของรัฐสภา”

วันจันทร์ที่ ๒๗ และ วันอังคารที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๔๙

เวลา ๐๘.๓๐ นาฬิกา - ๑๖.๐๐ นาฬิกา

ณ อาคารรัฐสภา

วันจันทร์ที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๙

๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ นาฬิกา	ลงทะเบียน
๐๙.๐๐ - ๐๙.๑๕ นาฬิกา	พิธีเปิด
๐๙.๑๕ - ๐๙.๓๐ นาฬิกา	กล่าวต้อนรับ โดย : นายพิฑูร พุ่มหิรัญ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
๐๙.๓๐ - ๐๙.๔๕ นาฬิกา	แนะนำวัตถุประสงค์และรูปแบบการแบ่งกลุ่มคณะอภิปราย โดย : นายโสภณ เพชรสว่าง ประธานคณะกรรมการการจัดตั้งหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติ
๐๙.๔๕ - ๑๐.๐๐ นาฬิกา	รับประทานอาหาร
๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ นาฬิกา	แยกคณะอภิปรายเพื่อระดมความคิดเห็นตามห้องที่จัดไว้ให้
๑๒.๐๐ - ๑๓.๓๐ นาฬิกา	รับประทานอาหารกลางวันร่วมกัน ณ บริเวณห้องรับประทานอาหารสมาชิกรัฐสภา ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๑ และชมกิจกรรมอื่น ๆ ที่จัดแสดงบริเวณงาน
๑๓.๓๐ - ๑๕.๐๐ นาฬิกา	ระดมความคิดเห็นตามคณะอภิปราย (ต่อ)
๑๕.๐๐ - ๑๕.๓๐ นาฬิกา	รับประทานอาหาร

๑๕.๓๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา สรุปข้อมูลเพื่อให้ทีมเลขานุการของกลุ่มจัดทำ Presentation
เตรียมนำเสนอในวันรุ่งขึ้น

วันอังคารที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๔๙

๐๘.๓๐ - ๙.๐๐ นาฬิกา ลงทะเบียน

๐๙.๐๐ - ๐๙.๑๕ นาฬิกา พิธีเปิด

๐๙.๑๕ - ๑๐.๐๐ นาฬิกา ปาฐกถาพิเศษ
เรื่อง รัฐสภากับพันธกิจการเสริมสร้างและพัฒนาความรู้
โดย : ดร.โกคิน พลกุล ประธานรัฐสภา

๑๐.๐๐ - ๑๐.๑๕ นาฬิกา รับประทานน้ำชา

๑๐.๑๕ - ๑๒.๐๐ นาฬิกา เสวนา เรื่อง บทบาทของรัฐสภาในสังคมอุดมปัญญา
โดย : นายสมศักดิ์ ปรีศนันทกุล
ศาสตราจารย์ ลิขิต ชีวเวทิน
ศาสตราจารย์ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์
นายสมเกียรติ อ่อนวิมล
ผู้ดำเนินรายการ : นายเอกพร รักความสุข

๑๒.๐๐ - ๑๓.๓๐ นาฬิกา รับประทานอาหารกลางวันร่วมกัน ณ บริเวณห้องรับประทานอาหาร
อาหารสมาชิกรัฐสภา ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๑

๑๓.๓๐ - ๑๕.๐๐ นาฬิกา นำเสนอสรุปข้อมูลที่ระดมความคิดเห็นกลุ่มย่อย

๑๕.๐๐ - ๑๕.๓๐ นาฬิกา รับประทานน้ำชา

๑๕.๓๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา มอบเกียรติบัตรแก่ผู้เข้าร่วมงาน และพิธีปิด
โดย : นายสุชน ชาลีเครือ
รองประธานรัฐสภาและประธานวุฒิสภา

คณะอภิปรายเพื่อการระดมความเห็น

คณะที่ ๑ รัฐสภายุคใหม่ : ภาพลักษณ์และบทบาทผู้นำความรู้

- ๑.๑. สถาบันทางการเมืองกับบทบาทการให้ความรู้สู่ประชาชน
- ๑.๒. บทบาทผู้ให้บริการความรู้ของรัฐสภาที่สมาชิกรัฐสภาต้องการ
- ๑.๓. สถาบันพระปกเกล้ากับการสนับสนุนงานวิชาการและองค์ความรู้แก่รัฐสภา
- ๑.๔. ความพร้อมในการให้บริการความรู้ของรัฐสภา
- ๑.๕. การพัฒนาการเมืองและระบบนิติบัญญัติด้วยการพัฒนาความรู้
- ๑.๖. รัฐสภากับบทบาทในการเสริมสร้างความรู้ทางการเมืองกับประชาชน
- ๑.๗. การส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารจัดการความรู้ของรัฐสภา
- ๑.๘. วัฒนธรรมความรู้ทางการเมืองของประชาชน : ประสบการณ์ในต่างประเทศ
- ๑.๙. รัฐสภากับการเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ของประชาชน
- ๑.๑๐. การมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมืองโดยผ่านการจัดการความรู้ของรัฐสภา

Key Person : รศ.นรนิติ เศรษฐบุตร
 รศ.ชัยชนะ อิงคะวัต
 นายสุชาติ ศรียารัตน์
 นายเอกพร รักความสุข

ผู้ดำเนินรายการ และหัวหน้าทีมเลขานุการของกลุ่ม : นายนาวัน บุญเศรษฐ

คณะที่ ๒ การมีส่วนร่วมของประชาชนจากองค์ความรู้ของรัฐสภา

- ๒.๑. การรู้และการบริการความรู้ในศตวรรษใหม่
- ๒.๒. องค์ความรู้ที่ประชาชนต้องการจากรัฐสภา
- ๒.๓. เครือข่ายความร่วมมือเพื่อลดช่องว่างการเรียนรู้ทางการเมือง
- ๒.๔. ประสบการณ์การจัดการความรู้จากภาครัฐบาล
- ๒.๕. กระบวนการเรียนรู้และการยกระดับการรู้ของประชาชน
- ๒.๖. การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของประชาชนในท้องถิ่น
- ๒.๗. การรับรู้ทางนิติบัญญัติกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
- ๒.๘. เทคโนโลยีสารสนเทศกับการเชื่อมโยงองค์ความรู้ของรัฐสภาสู่ประชาชนในท้องถิ่น
- ๒.๙. การยกระดับและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของประชาชนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- ๒.๑๐. เทคโนโลยีสารสนเทศกับรัฐสภาประจำจังหวัด

Key Person : นายลิขิต เพชรสว่าง
 นายโชคชัย สุทธาเวช
 นางจิระนันท์ พิตรปรีชา
 ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาตามอัธยาศัย สำนักบริหารงานการศึกษา
 ศึกษานอกโรงเรียน

ผู้ดำเนินรายการ และหัวหน้าทีมเลขานุการของกลุ่ม : นางศิษฏี หรุ่นศิริ

คณะที่ ๓ เรื่อง แนวคิดการออกแบบอาคารอัจฉริยะสำหรับบริการความรู้ (Knowledge Intelligent Building Model)

- ๓.๑. ความจำเป็นของการออกแบบอาคารเพื่อบริการความรู้
- ๓.๒. การออกแบบอาคารเพื่อการบริการความรู้ : มุมมองของสถาปนิก
- ๓.๓. ภูมิสถาปัตยกรรมที่สำคัญสำหรับอาคารหอสมุดระดับชาติ
- ๓.๔. การจัดสภาพแวดล้อมและการตกแต่งภายในห้องสมุด
- ๓.๕. ประสบการณ์การออกแบบอาคารหอสมุดสมัยใหม่
- ๓.๖. การบริหารอาคารหอสมุดสมัยใหม่
- ๓.๗. สภาพปัญหาของการบำรุงรักษาอาคารเพื่อบริการความรู้
- ๓.๘. อาคารหอสมุดรัฐสภาที่พึงประสงค์
- ๓.๙. โมเดลต้นแบบอาคารหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติที่เสนอโดยรัฐสภา

Key Person : สถาปนิกผู้ออกแบบอาคารหอสมุด มหาวิทยาลัยขอนแก่น
 สถาปนิกผู้ออกแบบอาคารหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 ผู้อำนวยการห้องสมุดศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (TCDC)
 ผู้อำนวยการหอสมุด มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ
 ผู้ดำเนินรายการ และหัวหน้าทีมเลขานุการของกลุ่ม : นางวิจิตรา วัชรภรณ์

คณะที่ ๔ การบริหารกิจการหอสมุดและศูนย์กลางการเรียนรู้ยุคใหม่

- ๔.๑. ประสบการณ์การบริหารห้องสมุดและศูนย์การเรียนรู้ในยุคโลกาภิวัตน์
- ๔.๒. ความสำคัญของการประชาสัมพันธ์ การตลาดของห้องสมุด และการบริหารความสัมพันธ์กับผู้ใช้บริการของห้องสมุด
- ๔.๓. การจัดห้องสมุดมีชีวิตชีวา (Living Library)
- ๔.๔. ห้องสมุดกับบทบาทการให้ความรู้ในลักษณะ e – Learning
- ๔.๕. วัฒนธรรมการเรียนรู้และการใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ : กรณีศึกษาในต่างประเทศ
- ๔.๖. อนาคตห้องสมุดดิจิทัลของประเทศไทย
- ๔.๗. มุมมองและความคาดหวังต่อบริการจากหอสมุดรัฐสภา
- ๔.๘. หอสมุดรัฐสภากับการเป็นศูนย์ข้อมูลนิติบัญญัติแห่งชาติ และศูนย์ข้อมูลการเมืองการปกครองไทย
- ๔.๙. หอสมุดรัฐสภากับบทบาทตัวแทน DOI – Digital Object Identifier

Key Person : นางเพ็ญพร เสถียรสวัสดิ์
 ผู้อำนวยการหอสมุดแห่งชาติ
 นางนงเยาว์ เปรมกมลเนตร
 นางสิริกร มณีรินทร์

ผู้ดำเนินรายการ และหัวหน้าทีมเลขานุการของกลุ่ม : รศ.น้ำทิพย์ วิภาวิน

ด่วนที่สุด

ที่ กค 0409.6/ ๑.12๒

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กรุงเทพฯ 10400

๒๗ ธันวาคม 2545

เรื่อง ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของส่วนราชการ พ.ศ. 2545
เรียน

- อ้างถึง (1) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของส่วนราชการ พ.ศ. 2534
(2) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของส่วนราชการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2539
(3) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของส่วนราชการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2541
(4) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของส่วนราชการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2543
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของส่วนราชการ พ.ศ. 2545

ตามที่กระทรวงการคลังประกาศใช้ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของส่วนราชการ พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และได้กำหนดหลักเกณฑ์ อัตรา และวิธีการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปฝึกอบรม เพื่อให้ส่วนราชการถือปฏิบัติตามนโยบายหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของส่วนราชการ พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงการคลังที่อ้างถึงข้างต้น และให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของส่วนราชการ พ.ศ. 2545 ที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประกอบ ตันติยาพงศ์)

รองปลัดกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานด้านกฎหมายและระเบียบการคลัง

กลุ่มกฎหมายและระเบียบด้านค่าใช้จ่ายในการบริหาร

โทร. 0-2273-9573

ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม
ของส่วนราชการ พ.ศ. 2545

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของส่วนราชการ พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 กระทรวงการคลังจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของส่วนราชการ พ.ศ. 2545”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับนับแต่วันถัดจากวันประกาศใช้ระเบียบนี้เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก

(1) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของส่วนราชการ พ.ศ. 2534

(2) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของส่วนราชการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2539

(3) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของส่วนราชการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2541

(4) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของส่วนราชการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2543

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และหนังสือสั่งการอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ และข้าราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ลูกจ้างซึ่งได้รับเงินค่าจ้างจากเงินงบประมาณรายจ่าย วันแต่ลูกจ้างชาวต่างประเทศที่มีสัญญาจ้าง

“หน่วยงานผู้จัด” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นที่มีใช้ ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ จัดหรือจัดร่วมกัน

“การฝึกอบรม” หมายความว่า การอบรม การประชุมทางวิชาการหรือเชิงปฏิบัติการ การสัมมนาทางวิชาการหรือเชิงปฏิบัติการ การบรรยายพิเศษ การฝึกศึกษา การดูงาน การฝึกงาน หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยมีโครงการหรือหลักสูตรและช่วงเวลาจัดที่แน่นอนที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาบุคคลหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยไม่มีการรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ

“การอบรม” หมายความว่า การให้ความรู้โดยการบรรยายและการตอบปัญหา จากวิทยากรเพียงฝ่ายเดียว

“การประชุมทางวิชาการหรือเชิงปฏิบัติการ” หมายความว่า การให้ความรู้โดยการบรรยายเช่นเดียวกับการอบรม แต่เป็นการให้ความรู้เพียงเรื่องใดเรื่องหนึ่งและอาจกำหนดให้มีการฝึกปฏิบัติด้วยก็ได้

“การสัมมนาทางวิชาการหรือเชิงปฏิบัติการ” หมายความว่า การประชุมในลักษณะเป็นการระดมความคิด การแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น เพื่อนำข้อสรุปที่ได้ไปพัฒนาหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และอาจกำหนดให้มีการฝึกปฏิบัติด้วยก็ได้

“การบรรยายพิเศษ” หมายความว่า การให้ความรู้โดยการบรรยายในเรื่องที่ ส่วนราชการเห็นสมควรให้ความรู้พิเศษเพิ่มเติมแก่ข้าราชการและลูกจ้าง

“การฝึกศึกษา” หมายความว่า การเพิ่มพูนความรู้หรือประสบการณ์ด้วยการศึกษาและฝึกปฏิบัติ

“การดูงาน” หมายความว่า การเพิ่มพูนความรู้หรือประสบการณ์ด้วยการสังเกตการณ์ ซึ่งได้กำหนดไว้ในหลักสูตรหรือโครงการให้มีการดูงานก่อน ระหว่างหรือหลังการฝึกอบรมและ หมายความว่ารวมถึงหลักสูตรหรือโครงการที่กำหนดเฉพาะการดูงานภายในประเทศที่ส่วนราชการจัดขึ้น

“การฝึกงาน” หมายความว่า การเพิ่มพูนความรู้หรือประสบการณ์ ด้วยการปฏิบัติงาน ซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตรหรือโครงการ และหมายความว่ารวมถึงการปฏิบัติงานภาคสนามด้วย

“ผู้เข้ารับการฝึกอบรม” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างของทางราชการ หรือบุคคลภายนอกที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรที่ส่วนราชการจัดขึ้น

“วิทยากร” หมายความว่า ผู้บรรยาย ผู้อภิปราย หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น ซึ่งทำหน้าที่ ให้ความรู้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตร และให้รวมถึงผู้ดำเนินการสัมมนา

“การฝึกอบรมระดับต้น” หมายความว่า การฝึกอบรมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการระดับ 1 และระดับ 2 หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า

“การฝึกอบรมระดับกลาง” หมายความว่า การฝึกอบรมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการตั้งแต่ระดับ 3 ถึงระดับ 8 หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า

“การฝึกอบรมระดับสูง” หมายความว่า การฝึกอบรมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการตั้งแต่ระดับ 9 ขึ้นไป หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า

“การฝึกอบรมบุคคลภายนอก” หมายความว่า การฝึกอบรมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่มิใช่ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของทางราชการ

“ค่าอาหาร” หมายความว่า ค่าอาหารเช้า อาหารกลางวัน และอาหารเย็น

“การประสานงานเรื่องอาหาร ที่พัก ยานพาหนะ” หมายความว่า ส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมเป็นผู้ติดต่อจัดหาอาหาร ที่พัก และหรือยานพาหนะ แต่ไม่ออกค่าใช้จ่ายให้ และเรียกเก็บค่าใช้จ่ายดังกล่าวจากส่วนราชการที่ส่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมและผู้สังเกตการณ์

“ช่วงระหว่างการฝึกอบรม” หมายความว่า ช่วงเวลาดังแต่เวลาสิ้นสุดการลงทะเบียนหรือเวลาเริ่มพิธีเปิดการฝึกอบรมจนถึงเวลาสิ้นสุดการฝึกอบรมตามหลักสูตรหรือโครงการ

ข้อ 5 ให้ปลัดกระทรวงการคลังรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด 1

ทั่วไป

ข้อ 6 หลักสูตรการฝึกอบรมที่ส่วนราชการเป็นผู้จัด หรือจัดร่วมกับรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือเอกชน ต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ

ข้อ 7 การจัดฝึกอบรม การเดินทางไปจัดและเข้ารับการฝึกอบรม และการเดินทางไปดูงานในประเทศและหรือต่างประเทศตามที่กำหนดในหลักสูตร ต้องได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุมัติให้เดินทางไปราชการและการจัดการประชุมของทางราชการ โดยให้พิจารณาอนุมัติเฉพาะผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องหรือเป็นประโยชน์ต่อส่วนราชการนั้น ตามจำนวนที่เห็นสมควรและภายในวงเงินงบประมาณที่ได้รับ

ข้อ 8 กรณีการฝึกอบรมที่กำหนดให้มีการลงทะเบียน ส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมจะกำหนดให้มีการลงทะเบียนก่อนเวลาเริ่มการฝึกอบรมตามหลักสูตรหรือโครงการได้ไม่เกินกว่าหนึ่งวัน

ข้อ 9 กรณีส่วนราชการมีความจำเป็นต้องจัดฝึกอบรมให้แก่ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานที่มีกฎหมายจัดตั้งเป็นการเฉพาะ ให้เบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมตามหลักเกณฑ์และอัตราเช่นเดียวกับการจัดฝึกอบรมให้แก่ข้าราชการและลูกจ้างตามระเบียบนี้

ข้อ 10 การฝึกอบรมที่ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายในประเทศหรือต่างประเทศทั้งหมดไม่ว่าเป็นเงิน บริการ หรือสิ่งของ ให้งบบุคลากรค่าใช้จ่ายตามระเบียบนี้

กรณีได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายในประเทศ หรือต่างประเทศบางส่วน หากจำเป็นต้องเบิกค่าใช้จ่ายสมทบให้เบิกค่าใช้จ่ายส่วนที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือตามหลักเกณฑ์ของระเบียบนี้ เว้นแต่การฝึกอบรมในต่างประเทศให้เบิกค่าใช้จ่ายสมทบได้ไม่เกินวงเงินที่ได้รับความช่วยเหลือภายใต้เงื่อนไขดังนี้

(๑) ค่าโดยสารเครื่องบิน กรณีได้รับความช่วยเหลือค่าโดยสารเครื่องบินเที่ยวเดียวให้เบิกค่าโดยสารเครื่องบินอีกหนึ่งเที่ยววันขึ้นเดียวกับที่ได้รับความช่วยเหลือ แต่ต้องไม่สูงกว่าสิทธิที่พึงได้รับตามพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ

(2) ค่าที่พัก ให้เบิกสมทบเฉพาะส่วนที่ขาดตามจำนวนที่ได้จ่ายจริงโดยอนุโลมตามหลักเกณฑ์และอัตราแห่งพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ซึ่งเมื่อรวมกับค่าที่พักที่ได้รับความช่วยเหลือจะต้องไม่เกินสิทธิที่พึงได้รับ

(3) ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ให้เบิกสมทบเฉพาะส่วนที่ขาดได้ ซึ่งเมื่อรวมกับค่าเบี้ยเลี้ยงที่ได้รับความช่วยเหลือจะต้องไม่เกินอัตราตามสิทธิที่พึงได้รับตามพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ กรณีผู้ให้ความช่วยเหลือจัดเลี้ยงอาหารครบทุกมื้อให้งดเบิกเบี้ยเลี้ยงเดินทาง หากจัดเลี้ยงอาหารไม่ครบทุกมื้อให้เบิกเบี้ยเลี้ยงเดินทางสมทบส่วนที่ไม่ได้จัดเลี้ยงตามหลักเกณฑ์และอัตราของระเบียบนี้

(4) ค่าเครื่องแต่งตัว กรณีที่ได้รับความช่วยเหลือค่าเครื่องแต่งตัวต่ำกว่าสิทธิที่พึงได้รับ ให้เบิกค่าเครื่องแต่งตัวสมทบเฉพาะส่วนที่ขาด ซึ่งเมื่อรวมกับค่าเครื่องแต่งตัวที่ได้รับความช่วยเหลือแล้วจะต้องไม่เกินสิทธิที่พึงได้รับ

ข้อ 11 บุคคลที่มีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมตามระเบียบนี้ ได้แก่

- (1) ประธานในพิธีเปิดปิดการฝึกอบรม และผู้ติดตาม
- (2) ข้าราชการและลูกจ้างที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดฝึกอบรม
- (3) วิทยากร
- (4) แขกผู้มีเกียรติ และผู้ติดตาม
- (5) ผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- (6) ผู้สังเกตการณ์

ค่าใช้จ่ายของบุคคลตาม (1) (2) และ (3) ให้เบิกจากส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรม เว้นแต่ค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคลตาม (3) ให้เบิกจากส่วนราชการต้นสังกัดได้ เมื่อส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมร้องขอและส่วนราชการต้นสังกัดตกลงยินยอม

บุคคลตาม (4) จะเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาฝึกอบรมจากส่วนราชการต้นสังกัดหรือจากส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมก็ได้

ข้อ 12 การเบิกค่าใช้จ่ายตามระเบียบนี้

(1) ข้าราชการแต่ละประเภท ให้เป็นไปตามระดับตำแหน่ง ชั้นยศ ตามพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการโดยอนุโลม

(2) ลูกจ้างให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบตำแหน่งลูกจ้างในการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ 13 การเทียบตำแหน่งของบุคคลตามข้อ 11 ที่มีได้เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างเพื่อเบิกค่าใช้จ่ายตามระเบียบนี้ ให้ส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมเทียบตำแหน่งได้ดังนี้

- (1) บุคคลที่ส่วนราชการพิจารณาเห็นสมควรเทียบเท่าข้าราชการระดับ 1
- (2) บุคคลที่เคยรับราชการมาแล้ว ให้เทียบตามระดับตำแหน่งหรือชั้นยศครั้งสุดท้ายก่อนออกจากราชการ
- (3) บุคคลที่ส่วนราชการขอเทียบระดับตำแหน่งกับกระทรวงการคลังไว้แล้ว

(4) วิทยากร ที่บรรยายในหลักสูตรระดับต้นหรือระดับกลาง ให้เทียบเท่าข้าราชการระดับ 8 กรณีบรรยายในหลักสูตรระดับสูงให้เทียบเท่าข้าราชการระดับ 10 เว้นแต่บุคคลตาม (2) ที่มีชั้นยศสูงกว่า ให้ใช้ชั้นยศที่สูงกว่านั้นได้

(5) กรณีส่วนราชการเห็นสมควรเทียบระดับตำแหน่งนอกเหนือจาก (1) ถึง (4) ให้ขอเทียบระดับตำแหน่งกับกระทรวงการคลัง โดยแจ้งรายละเอียดตามแบบบัญชีหมายเลข 1

หมวด 2

ค่าใช้จ่ายของส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมที่จัดในประเทศ

ข้อ 14 การพิจารณาหาสถานที่เพื่อจัดฝึกอบรม ให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ

ข้อ 15 ค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรม ได้แก่

(1) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการใช้และการตกแต่งสถานที่ฝึกอบรม

(2) ค่าใช้จ่ายในพิธีเปิด-ปิด การฝึกอบรม

(3) ค่าวัสดุ เครื่องเขียน และอุปกรณ์

(4) ค่าพิมพ์และเขียนประกาศนียบัตร

(5) ค่าถ่ายเอกสาร ค่าพิมพ์เอกสารและสิ่งตีพิมพ์

(6) ค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสาร

(7) ค่าเช่าอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการฝึกอบรม

(8) ค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นในการจัดฝึกอบรม

(9) ค่าของสมนาคุณในการดูงาน

(10) ค่ากระเป๋าเอกสารสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

(11) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม

(12) ค่าสมนาคุณวิทยากร

(13) ค่าอาหาร

(14) ค่าเช่าที่พัก

(15) ค่ายานพาหนะ

ค่าใช้จ่ายตาม (1) ถึง (8) ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง ไม่เกินราคามาตรฐานที่กระทรวงการคลังกำหนด (ถ้ามี)

ค่าใช้จ่ายตาม (9) ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง ครั้งละ ไม่เกิน 1,500 บาท

ค่าใช้จ่ายตาม (10) ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง ไม่เกินอัตราใบละ 300 บาท

ค่าใช้จ่ายตาม (11) ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง ไม่เกินอัตราตามบัญชีหมายเลข 2

ค่าใช้จ่ายตาม (12) (13) (14) และ (15) ให้เบิกจ่ายตามหลักเกณฑ์และอัตราตามที่กำหนด

ไว้ในระเบียบนี้

ข้อ 16 การจ่ายค่าสมนาคุณวิทยากรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(1) กรณีวิทยากรสังกัดหน่วยงานเดียวกับส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรม

(1.1) ต้องไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งตามมาตราฐานกำหนดตำแหน่งกำหนดให้มีหน้าที่เป็นวิทยากรในการฝึกอบรมประจำส่วนราชการผู้จัด

(1.2) ต้องไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งตามมาตราฐานกำหนดตำแหน่งกำหนดให้มีหน้าที่ฝึกอบรม ให้คำปรึกษาแนะนำในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานในตำแหน่งให้แก่เจ้าหน้าที่ลำดับรองลงมา หรือเป็นการให้ความรู้ในลักษณะการปฐมนิเทศแก่ข้าราชการหรือลูกจ้างในส่วนราชการที่ตนสังกัด

(1.3) กรณีที่มาตรฐานกำหนดตำแหน่งมิได้กำหนดให้มีหน้าที่เป็นวิทยากรประจำส่วนราชการผู้จัด แต่ลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติเป็นปกติประจำ จะต้องทำหน้าที่เป็นวิทยากรในการฝึกอบรม

(2) กรณีเป็นวิทยากรต่างสังกัดกับส่วนราชการผู้จัด ไม่อยู่ในบังคับตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ (1)

(3) หลักเกณฑ์การจ่าย

(3.1) ชั่วโมงการฝึกอบรมที่มีลักษณะเป็นการบรรยาย ให้จ่ายค่าสมนาคุณวิทยากรได้ไม่เกิน 1 คน

(3.2) ชั่วโมงการฝึกอบรมที่มีลักษณะเป็นการอภิปรายเป็นคณะ หรือสัมมนา ให้จ่ายค่าสมนาคุณวิทยากรได้ไม่เกิน 5 คน โดยรวมถึงผู้ดำเนินการอภิปรายหรือสัมมนาด้วย

(3.3) ชั่วโมงการฝึกอบรมที่มีลักษณะเป็นการแบ่งกลุ่มฝึกภาคปฏิบัติ แบ่งกลุ่มอภิปรายหรือแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม ซึ่งได้กำหนดไว้ในหลักสูตรหรือโครงการแล้วและจำเป็นต้องมีวิทยากรประจำกลุ่ม ให้จ่ายค่าสมนาคุณวิทยากรได้ไม่เกินกลุ่มละ 2 คน

(3.4) ชั่วโมงการฝึกอบรมใดมีวิทยากรเกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ข้างต้น ให้เฉลี่ยจ่ายค่าสมนาคุณภายในจำนวนเงินที่จ่ายได้ตามหลักเกณฑ์

การนับเวลาชั่วโมงการฝึกอบรมในแต่ละหัวข้อวิชาให้นับหกสิบนาทีเป็นหนึ่งชั่วโมง ถ้าไม่ถึงหกสิบนาทีหรือเกินหกสิบนาทีและส่วนที่ไม่ถึงหรือเกินหกสิบนาทีนั้น นับได้ไม่น้อยกว่าห้าสิบนาที ให้ถือเป็นหนึ่งชั่วโมง แต่ถ้าส่วนที่ไม่ถึงหรือเกินหกสิบนาทีนั้น นับได้ไม่น้อยกว่าห้าสิบห้านาที แต่ไม่ถึงห้าสิบนาทีให้เบิกจ่ายค่าสมนาคุณได้ก็งหนึ่ง

(๔) อัตราการจ่าย

(๔.1) วิทยากรที่เป็นข้าราชการ พนักงานและลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ

การฝึกอบรมระดับต้นและระดับกลาง ไม่เกินชั่วโมงละ 600 บาท

การฝึกอบรมระดับสูง ไม่เกินชั่วโมงละ 800 บาท

(๔.๒) วิทยากรที่มีใช้บุคคลตาม (๔.1) ให้จ่ายเพิ่มได้อีกไม่เกินหนึ่งเท่าของแต่ละระดับการฝึกอบรม

(4.3) การฝึกอบรมระดับกลางและระดับสูง ที่จำเป็นต้องใช้วิทยากรที่มีความรู้ความสามารถเป็นพิเศษ และจะเบิกจ่ายค่าสมนาคุณวิทยากร สูงกว่าอัตราที่กำหนดข้างต้น ให้อยู่ในดุลยพินิจของปลัดกระทรวงเจ้าสังกัด ส่วนราชการใดที่ไม่มีปลัดกระทรวง ให้ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจเช่นเดียวกับปลัดกระทรวงเป็นผู้ใช้ดุลยพินิจ

(4.4) การฝึกอบรมที่ส่วนราชการจัดร่วมกับหน่วยงานอื่น ถ้าวิทยากรได้รับค่าสมนาคุณจากหน่วยงานอื่นแล้ว ให้งดเบิกค่าสมนาคุณวิทยากรจากทางราชการ

ข้อ 17 กรณีที่ส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมจัดอาหารให้และออกค่าใช้จ่ายให้สำหรับบุคคลตามข้อ 11 ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

- (1) การจัดอาหารให้จัดในช่วงระหว่างการฝึกอบรม
- (2) กรณีการฝึกอบรมที่บุคคลตามข้อ 11 เดินทางไป – กลับ ในแต่ละวัน ห้ามมิให้ส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมจัดอาหารให้ก่อนเวลาเริ่มการฝึกอบรมหรือหลังเวลาสิ้นสุดการฝึกอบรมในแต่ละวัน
- (3) กรณีการฝึกอบรมที่บุคคลตามข้อ 11 ส่วนใหญ่จำเป็นต้องพักแรมในช่วงระหว่างการฝึกอบรม ให้ส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมจัดอาหารให้แก่ผู้ที่จะต้องพักแรมได้
- (4) กรณีที่มีความจำเป็นจะต้องจัดอาหารให้เฉพาะวิทยากรโดยไม่จัดให้แก่บุคคลอื่น ให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมพิจารณาตามความจำเป็นและเหมาะสม
- (5) ให้เบิกค่าอาหารได้เท่าที่จ่ายจริงตามระดับการฝึกอบรมไม่เกินอัตราตามบัญชีหมายเลข 3

ข้อ 18 กรณีที่ส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมจัดให้พักแรมร่วมกันและออกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าที่พักสำหรับบุคคลตามข้อ 11 ให้ส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมพิจารณาจัดให้เฉพาะผู้ที่จะต้องพักแรมในช่วงระหว่างการฝึกอบรม และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

- (1) กรณีสถานที่พักแรมของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ให้หัวหน้าส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมพิจารณาจัดที่พักสำหรับบุคคลตามข้อ 11 ตามความจำเป็นและเหมาะสม
- (2) กรณีสถานที่พักแรมของเอกชน
 - (2.1) การจัดที่พักสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมระดับต้นและการฝึกอบรมระดับกลาง ผู้สังเกตการณ์ ข้าราชการและลูกจ้างที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดฝึกอบรมซึ่งมีระดับตำแหน่งหรือชั้นยศ มีสูงกว่าระดับ 8 หรือเทียบเท่า ให้พักร่วมกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปต่อหนึ่งห้อง เว้นแต่เป็นกรณีที่ไม่เหมาะสมหรือมีเหตุจำเป็น ไม่อาจพักรวมกับผู้อื่นได้
 - (2.2) การจัดที่พักสำหรับบุคคลที่นอกเหนือข้อ (2.1) ให้หัวหน้าส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมพิจารณาตามความเหมาะสม
 - (3) อัตราค่าเช่าที่พัก ให้เบิกจ่าย ดังนี้
 - (3.1) กรณีพักแรมร่วมกันในสถานที่ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ให้เบิกจ่ายตามอัตราที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐเรียกเก็บ

(3.2) กรณีพักแรมร่วมกัน ในสถานที่ของเอกชน ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง ตามระดับการฝึกอบรม ไม่เกินอัตราค่าเช่าที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามบัญชีหมายเลข 4

กรณีพักแรมร่วมกัน ในสถานที่ของเอกชน โดยเหมารวมห้องพัก ให้เบิกจ่ายใน ลักษณะเหมา ได้เท่าที่จ่ายจริง โดยไม่เกินวงเงินที่คำนวณได้ตามหลักเกณฑ์ตาม (2) และไม่เกินอัตราค่าเช่าที่พัก ตามบัญชีหมายเลข 4

หากหลักสูตรการฝึกอบรมมีระยะเวลาตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไป ให้เบิกค่าเช่าที่พักได้เท่าที่ จ่ายจริง ไม่เกิน 3 ใน 4 ของอัตราค่าเช่าที่พักตามบัญชีหมายเลข 4

ข้อ 19 ค่ายานพาหนะ กรณีส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมจัดยานพาหนะก่อน ช่วงระหว่างหรือ หลังการฝึกอบรม และออกค่าใช้จ่ายดังกล่าวสำหรับบุคคลตามข้อ 11 ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(1) กรณีใช้ยานพาหนะของส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรม หรือกรณียืมยานพาหนะจาก ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่น ให้เบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงได้เท่าที่จ่ายจริง

(2) กรณีใช้ยานพาหนะอื่นนอกเหนือจาก (1) ให้จัดยานพาหนะโดยอนุโลมตาม สัตริของข้าราชการ ตามพระราชกฤษฎีกาว่า ใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ดังนี้

(2.1) การฝึกอบรมระดับต้น ให้จัดยานพาหนะตามสัทธิของข้าราชการระดับ 2 หรือเทียบเท่า

(2.2) การฝึกอบรมระดับกลาง ให้จัดยานพาหนะตามสัทธิของข้าราชการระดับ 6 หรือเทียบเท่า

(2.3) การฝึกอบรมระดับสูง ให้จัดยานพาหนะตามสัทธิของข้าราชการระดับ 10 หรือเทียบเท่า วันแต่กรณีเดินทางโดยเครื่องบินให้ใช้ชั้นธุรกิจ กรณีที่ไม่สามารถเดินทาง โดยชั้นธุรกิจ ให้เดินทางโดยชั้นหนึ่ง

สำหรับอัตราค่ายานพาหนะ ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็นและ ประหยัด โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรม

ข้อ 20 กรณีส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมประสานงานเรื่องอาหาร ที่พักและหรือยานพาหนะ ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้อ 17 ข้อ 18 และข้อ 19 โดยให้ส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมคำนวณค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ต่อคนแต่ละระดับการฝึกอบรม แล้วแจ้งให้ส่วนราชการที่ส่งผู้เข้ารับการฝึกอบรม และผู้สังเกตการณ์ทราบ เพื่อเบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และผู้สังเกตการณ์ต่อไป

ข้อ 21 กรณีส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมไม่จัดอาหาร ที่พัก และหรือยานพาหนะ หรือมิได้ ประสานงานในเรื่องดังกล่าว ให้ส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางในส่วนที่มีได้ดำเนินการ สำหรับบุคคลตามข้อ 11 (1) ถึง (4) โดยอนุโลมตามหลักเกณฑ์และอัตราแห่งพระราชกฤษฎีกาว่า ใช้จ่ายในการ เดินทางไปราชการ เว้นแต่

(1) การเบิกเบี้ยเลี้ยงเดินทางให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(1.1) การฝึกอบรมที่มีการจัดอาหารทุกมื้อ ให้งดเบิกเบี้ยเลี้ยงเดินทาง

(1.2) การฝึกอบรมที่มีการจัดอาหาร 2 มื้อ ให้เบิกจ่ายเบี้ยเลี้ยงเดินทางได้ไม่เกิน 1 ใน 3 ของอัตราเบี้ยเลี้ยงเดินทางเหมาจ่าย

(1.3) การฝึกอบรมที่มีการจัดอาหาร 1 มื้อ ให้เบิกจ่ายเบี้ยเลี้ยงเดินทางได้ไม่เกิน ๒ ใน 3 ของอัตราเบี้ยเลี้ยงเดินทางเหมาจ่าย

(1.4) การนับเวลาเพื่อคำนวณเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๒4 (๔)

(2) การเดินทางไปกลับระหว่างสถานที่พัก ที่ปฏิบัติราชการ กับสถานที่จัดฝึกอบรม ห้ามเบิกค่าพาหนะรับจ้าง (รถแท็กซี่)

หมวด 3

ค่าใช้จ่ายของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและผู้สังเกตการณ์

ข้อ 22 ค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรมตามข้อ 15 ที่หน่วยงานผู้จัดฝึกอบรมเรียกเก็บเป็นค่าลงทะเบียน ค่าธรรมเนียม หรือค่าใช้จ่ายทำนองเดียวกันที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเบิกจ่ายได้ ดังนี้

(1) การฝึกอบรมที่ส่วนราชการ หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา จัดหรือร่วมกันจัด ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงในอัตราที่หน่วยงานผู้จัดเรียกเก็บ

(2) การฝึกอบรมที่หน่วยงานอื่นนอกเหนือจาก (1) จัดหรือร่วมกันจัด

(2.1) ค่าลงทะเบียน รวมค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ไม่เกินคนละวันละ 400 บาท

(2.2) ค่าลงทะเบียน รวมค่าอาหาร ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ไม่เกินคนละวันละ 600 บาท

(2.3) การเบิกค่าลงทะเบียนตาม (2.1) และ (2.2) ต้องมีระยะเวลาการฝึกอบรมในแต่ละวันเกินกว่า 3 ชั่วโมงครึ่งขึ้นไป หากระยะเวลาการฝึกอบรมในแต่ละวันไม่เกิน 3 ชั่วโมงครึ่งให้เบิกค่าลงทะเบียนได้ครึ่งหนึ่ง

ข้อ 23 กรณีหน่วยงานผู้จัดฝึกอบรมออกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าอาหาร ค่าที่พัก และค่ายานพาหนะ ให้ทั้งหมด หรือกรณีที่ค่าลงทะเบียนตามข้อ 22 ได้รวมค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าอาหาร ค่าที่พัก และค่ายานพาหนะไว้ทั้งหมด ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมและผู้สังเกตการณ์งดเบิกจ่ายดังกล่าว

ข้อ 24 กรณีหน่วยงานผู้จัดฝึกอบรมออกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าอาหาร ค่าที่พัก และหรือค่ายานพาหนะบางส่วน หรือกรณีที่ค่าลงทะเบียนได้รวมค่าอาหาร ค่าที่พัก และหรือค่ายานพาหนะบางส่วน ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมและผู้สังเกตการณ์เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ไปฝึกอบรมเฉพาะส่วนที่หน่วยงานผู้จัดฝึกอบรมมิได้ออกให้ โดยอนุโลมตามพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ เว้นแต่การเบิกเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(1) การฝึกอบรมที่มีการจัดอาหารทุกมื้อให้งดเบิกเบี้ยเลี้ยงเดินทาง

(2) การฝึกอบรมที่มีการจัดอาหาร 2 มื้อ ให้เบิกเบี้ยเลี้ยงเดินทางได้ไม่เกิน ๒ ใน 3 ของอัตราเบี้ยเลี้ยงเดินทางเหมาจ่าย

(3) การฝึกอบรมที่มีการจัดอาหาร 1 มื้อ ให้เบิกเบี้ยเลี้ยงเดินทางได้ไม่เกิน 2 ใน 3 ของอัตราเบี้ยเลี้ยงเดินทางเหมาจ่าย

(4) การนับเวลาเพื่อคำนวณเบี้ยเลี้ยงเดินทางกรณีระหว่างการฝึกอบรมมีการจัดอาหาร

(4.1) กรณีหลักสูตรหรือโครงการฝึกอบรมมิได้กำหนดให้มีการลงทะเบียน ให้นับเวลาเดินทางตั้งแต่เวลาเดินทางออกจากสถานที่อยู่ ที่พัก หรือสถานที่ปฏิบัติราชการถึงเวลาเริ่มการฝึกอบรม

(4.2) กรณีหลักสูตรหรือโครงการฝึกอบรมกำหนดให้มีการลงทะเบียน ให้นับเวลาเดินทางตั้งแต่เวลาเดินทางออกจากสถานที่อยู่ ที่พัก หรือสถานที่ปฏิบัติราชการ จนถึงเวลาสิ้นสุดการลงทะเบียน เว้นแต่กรณีกำหนดให้มีการลงทะเบียนล่วงหน้าก่อนวันที่เริ่มการฝึกอบรม และไม่มีการจัดเลี้ยงอาหารหรือประสานงานเรื่องอาหาร ให้นับเวลาเดินทางจนถึงเวลาเริ่มการฝึกอบรม

(4.3) การเดินทางกลับจากฝึกอบรม ให้นับเวลาในการเดินทางตั้งแต่เวลาสิ้นสุดการฝึกอบรมตามที่กำหนดในหลักสูตรหรือโครงการ จนถึงเวลาเดินทางกลับถึงสถานที่อยู่ ที่พัก หรือสถานที่ปฏิบัติราชการ

(4.4) นำเวลาการเดินทางไปฝึกอบรมตาม (4.1) หรือ (4.2) และการเดินทางกลับจากฝึกอบรมตาม (4.3) คำนวณรวมกันเพื่อเบิกเบี้ยเลี้ยงเดินทาง

กรณีหลักสูตรหรือโครงการฝึกอบรมมีระยะเวลาเกินกว่า 60 วัน และคาบเกี่ยวระหว่างปีงบประมาณ ให้นำเวลาการเดินทางไปฝึกอบรมตาม (4.1) หรือ (4.2) และการเดินทางกลับจากฝึกอบรมตาม (4.3) คำนวณรวมกันเมื่อการฝึกอบรมเสร็จสิ้น โดยไม่ถือเป็นค่าใช้จ่ายค้างเบิกข้ามปี

ข้อ 25 กรณีหน่วยงานผู้จัดฝึกอบรมที่เป็นส่วนราชการ ได้ประสานงานเรื่องอาหาร ที่พัก และยานพาหนะตามข้อ 20 ทั้งหมดหรือบางส่วน ให้เบิกค่าใช้จ่ายของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและผู้สังเกตการณ์ตามจำนวนเงินล่อคนตามที่หน่วยงานผู้จัดฝึกอบรมแจ้ง

สำหรับค่าใช้จ่ายในส่วนที่หน่วยงานผู้จัดฝึกอบรมมิได้ประสานงานให้ ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมและผู้สังเกตการณ์ เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปฝึกอบรม โดยอนุโลมตามพระราชกฤษฎีกา ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ทั้งนี้ ภายได้หลักเกณฑ์ข้อ 24

ข้อ 26 กรณีหน่วยงานผู้จัดฝึกอบรมไม่ออกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าอาหาร ค่าที่พัก และค่ายานพาหนะ หรือไม่ประสานงานเรื่องอาหาร ที่พัก และยานพาหนะ ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมและผู้สังเกตการณ์เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปฝึกอบรม โดยอนุโลมตามพระราชกฤษฎีกา ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ

ข้อ 27 การเดินทางไปกลับระหว่างสถานที่อยู่ ที่พัก ที่ปฏิบัติราชการ กับสถานที่จัดฝึกอบรม ห้ามเบิกค่าพาหนะรับจ้าง (รถแท็กซี่)

หมวด 4

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการฝึกอบรมที่จัดในต่างประเทศ

ข้อ 28 ค่าใช้จ่ายของส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมที่จัดในต่างประเทศ ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในหมวด 2 เว้นแต่

- (1) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ให้เบิกจ่ายเพิ่มจากบัญชีหมายเลข 2 หนึ่งเท่า
- (2) ค่าอาหาร คนละวันละไม่เกิน 2,500 บาท
- (3) ค่าที่พัก ไม่เกินอัตราตามบัญชีหมายเลข 5

ข้อ 29 ค่าใช้จ่ายของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและผู้สังเกตการณ์ ในการเดินทางไปฝึกอบรมต่างประเทศที่หน่วยงานผู้จัดในประเทศจัด หรือหน่วยงานของต่างประเทศจัด ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในหมวด 3 เว้นแต่

- (1) ค่าลงทะเบียน ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงในอัตราที่หน่วยงานผู้จัดเรียกเก็บ
- (2) กรณีหน่วยงานผู้จัดประสานงานเรื่องอาหาร ที่พัก และหรือยานพาหนะ ให้เบิก

ค่าใช้จ่ายดังกล่าวตามจำนวนเงินต่อคนที่หน่วยงานผู้จัดแจ้งตามหลักเกณฑ์ดังนี้

- (2.1) ค่าอาหาร ให้เบิกจ่ายเท่าที่จ่ายจริง คนละวันละไม่เกิน 2,500 บาท
- (2.2) ค่าที่พัก ไม่เกินอัตราตามบัญชีหมายเลข 5
- (2.3) ค่ายานพาหนะตามหลักเกณฑ์และอัตราตามข้อ 19

หมวด 5

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการฝึกอบรมบุคคลภายนอก

ข้อ 30 การฝึกอบรมบุคคลภายนอกให้จัดได้เฉพาะการฝึกอบรมภายในประเทศเท่านั้น

ข้อ 31 ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมบุคคลภายนอกให้เทียบเท่าการฝึกอบรมระดับต้น โดยให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ในหมวด 2 เว้นแต่

- (1) ค่าอาหาร

กรณีจัดฝึกอบรมในสถานที่ของทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจ

ครบทุกมื้อ ไม่เกินคนละวันละ 150 บาท

ไม่ครบทุกมื้อ ไม่เกินคนละวันละ 75 บาท

กรณีจัดฝึกอบรมในสถานที่ของเอกชน

ครบทุกมื้อ ไม่เกินคนละวันละ 250 บาท

ไม่ครบทุกมื้อ ไม่เกินคนละวันละ 125 บาท

- (2) ค่าที่พัก ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง ไม่เกินคนละวันละ 300 บาท เว้นแต่กรณี

มีความจำเป็นหรือไม่เหมาะสมที่จะพักสองคนขึ้นไปต่อหนึ่งห้อง ให้เบิกจ่ายได้ไม่เกินคนละวันละ 600 บาท

สำหรับบุคคลตามข้อ 11 (1) ถึง (4) ให้หัวหน้าส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมใช้ดุลยพินิจพิจารณา หากประสงค์จะจัดที่พักไว้ในอัตราสูงกว่าที่กำหนดก็ให้เบิกจ่ายได้ แต่อัตราค่าที่พักต้องไม่เกินสิทธิที่พึงได้รับตามพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ

ข้อ 32 กรณีบุคคลภายนอกผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่ได้มีการเทียบตำแหน่งไว้แล้ว เทียบเท่าตำแหน่งข้าราชการระดับ 3 ขึ้นไป ให้ส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายเทียบเท่า การฝึกอบรมระดับกลาง

ข้อ 33 กรณีที่ส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมไม่จัดอาหาร ที่พักและหรือยานพาหนะ ให้เบิก ค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่เป็นบุคคลภายนอกในส่วนที่มีได้จัดให้ ดังนี้

- (1) การฝึกอบรมที่ไม่จัดอาหารทั้ง 3 มื้อ ให้เบิกจ่ายค่าอาหารได้ไม่เกินคนละวันละ 120 บาท
- (2) การฝึกอบรมที่จัดอาหารให้ 2 มื้อ ให้เบิกจ่ายค่าอาหารได้ไม่เกิน 1 ใน 3 ของ อัตราตาม (1)
- (3) การฝึกอบรมที่จัดอาหารให้ 1 มื้อ ให้เบิกจ่ายค่าอาหารได้ไม่เกิน 2 ใน 3 ของ อัตราตาม (1)
- (4) ยานพาหนะ ให้เบิกจ่ายได้โดยอนุโลมตามพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการ เดินทางไปราชการเทียบเท่ากับข้าราชการระดับ 1
- (5) ค่าที่พัก เท่าที่จ่ายจริงไม่เกินคนละวันละ 300 บาท
- (6) การเดินทางไปกลับระหว่างสถานที่อยู่ ที่พักกับสถานที่ฝึกอบรม ห้ามเบิก ค่าพาหนะรับจ้าง (รถแท็กซี่)

ข้อ 34 ข้าราชการหรือลูกจ้างที่เข้าร่วมฝึกอบรมในหลักสูตรหรือโครงการฝึกอบรม บุคคลภายนอกให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ในหมวด 3

หมวด 6

การเบิกจ่ายเงินและการรายงาน

ข้อ 35 กรณีส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมออกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าอาหาร ค่าที่พัก และหรือ ค่ายานพาหนะ ให้ใช้ใบเสร็จรับเงินตามระเบียบของทางราชการ โดยแนบบัญชีลายมือชื่อจำนวนบุคคลเพื่อใช้ เป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่าย ยกเว้น ประธานในพิธีเปิดปิดการฝึกอบรม วิทยากร แจกผู้มีเกียรติ และ ผู้ติดตาม

ข้อ 36 กรณีส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมประสานงานเรื่องอาหาร ที่พัก และหรือยานพาหนะ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังนี้

- (1) ให้คำนวณเงินค่าอาหาร ค่าที่พัก และหรือค่ายานพาหนะ โดยเฉลี่ยต่อคน ตามจำนวนบุคคลตามข้อ 11 และแจ้งให้ส่วนราชการที่ส่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมหรือผู้สังเกตการณ์ทราบ ก่อนกำหนดการฝึกอบรม

(2) ให้ส่วนราชการที่ส่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมหรือผู้สังเกตการณ์ เบิกจ่ายเงินยืมให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหรือผู้สังเกตการณ์ เพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายตามรายการตาม (1) ให้แก่ส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรม

กรณีหลักสูตรหรือโครงการฝึกอบรม มีระยะเวลาเกินกว่า 60 วัน ให้เบิกจ่ายเงินยืมให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหรือผู้สังเกตการณ์เป็นงวด งวดละไม่เกิน 60 วัน

(3) กรณีส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมได้รับใบเสร็จรับเงินเป็นค่าอาหาร ค่าที่พักและหรือค่ายานพาหนะที่ออกให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหรือผู้สังเกตการณ์เป็นรายบุคคลให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหรือผู้สังเกตการณ์นำใบเสร็จรับเงินดังกล่าวเป็นหลักฐานในการขอใช้เงินยืมต่อไป

กรณีส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมได้รับใบเสร็จรับเงินเป็นค่าอาหาร ค่าที่พัก และหรือค่ายานพาหนะที่ออกในนามส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมเป็นยอดรวม ให้ส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมจัดทำรายละเอียดค่าใช้จ่ายตามแบบใบแจ้งรายการค่าใช้จ่ายระหว่างการฝึกอบรมทำระเบียบ พร้อมแนบสำเนาใบเสร็จรับเงิน ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่หัวหน้าส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมมอบหมายเป็นผู้รับรองสำเนา และแจ้งให้ส่วนราชการที่ส่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมหรือผู้สังเกตการณ์ทราบอย่างช้าไม่เกิน 5 วันทำการ นับแต่วันสิ้นสุดการฝึกอบรม ทั้งนี้ จะแจ้งรวมหรือเป็นรายบุคคลก็ได้

กรณีหลักสูตรการฝึกอบรมมีระยะเวลาเกินกว่า 60 วัน ให้จัดทำรายละเอียดค่าใช้จ่ายเป็นงวด งวดละไม่เกิน 60 วัน

(4) หลักเกณฑ์ตาม (2) – (3) ให้ใช้บังคับกรณีการเบิกค่าใช้จ่าย สำหรับบุคคลตามข้อ 11 (1) ถึง (4) ด้วย

ข้อ 37 การเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปฝึกอบรมโดยอนุโลมตามพระราชกฤษฎีกา ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ สำหรับวิทยากรที่เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางจากต้นสังกัด และสำหรับบุคคลตามข้อ 11 (2) (5) และ (6) ที่เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการ ให้แนบโครงการหรือหลักสูตรการฝึกอบรมและหลักฐานการอนุมัติให้เดินทางไปฝึกอบรมเพื่อประกอบการขอเบิกเงิน

ข้อ 38 การเบิกค่าใช้จ่ายสมทบกรณีได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ให้จัดทำรายละเอียดค่าใช้จ่าย ตามแบบรายละเอียดค่าใช้จ่ายกรณีได้รับความช่วยเหลือทำระเบียบ พร้อมแนบสำเนาหนังสือของหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือ เพื่อเป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายและกรณีหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือไม่ได้ระบุวงเงินให้ความช่วยเหลือไว้ให้คำนวณเงินค่าใช้จ่ายที่ได้รับความช่วยเหลือโดยอิงอัตราค่าใช้จ่ายตามระเบียบ

ข้อ 39 การเบิกค่าใช้จ่ายให้แก่บุคคลภายนอก ตามข้อ 33 ให้ใช้แบบใบสำคัญรับเงิน ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปฝึกอบรมสำหรับบุคคลภายนอก พร้อมแนบโครงการหรือหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อประกอบการเบิกจ่าย

ข้อ 40 การเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปฝึกอบรมทุกกรณี ไม่ต้องมีเอกสารประกอบฎีกา เพียงแต่หมายเหตุหลังฎีกาว่าเบิกเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปฝึกอบรมหลักสูตรใด จำนวนเงินเท่าใด ตามสัญญาเงินยืมเลขที่เท่าใด

ข้อ 41 กรณีที่ระเบียบกำหนดให้แนบบัญชีลายมือชื่อจำนวนบุคคลเพื่อประกอบการเบิกจ่าย ให้หัวหน้าส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมใช้ดุลยพินิจพิจารณาอนุมัติให้เบิกจ่ายได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม ในกรณีที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผู้สังเกตการณ์ หรือข้าราชการและลูกจ้างที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ ในการจัดฝึกอบรมไม่สามารถเข้าร่วมในการฝึกอบรมได้ เนื่องจากมีเหตุจำเป็น เจ็บป่วย มีราชการสำคัญเร่งด่วน เป็นต้น ทำให้จำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่ขอเบิกไม่ตรงกับจำนวนลายมือชื่อของบุคคลดังกล่าว

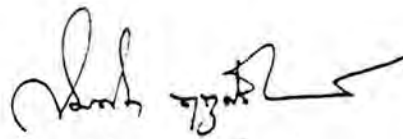
ข้อ 42 หลักฐานการเบิกค่าใช้จ่ายกรณีอื่น ๆ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ หรือระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอ และกิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณี

ข้อ 43 ให้ส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมประเมินผลการฝึกอบรม และรายงานต่อหัวหน้าส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรมภายใน 60 วัน นับแต่สิ้นสุดการฝึกอบรม

สำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมหรือผู้สังเกตการณ์ที่เข้ารับการฝึกอบรมที่หน่วยงานอื่น เป็นผู้จัด ให้จัดทำรายงานผลการเข้ารับการฝึกอบรมเสนอหัวหน้าส่วนราชการต้นสังกัดภายใน 60 วัน นับตั้งแต่วันเดินทางกลับจากการฝึกอบรมถึงสถานที่ปฏิบัติราชการ

ข้อ 44 การเบิกค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ขอทำ ความตกลงกับกระทรวงการคลัง

ประกาศ ณ วันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2545

(นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

อัตราค่าอาหารว่าง เครื่องดื่ม

บาท : เครื่องวัน : คน

ระดับการฝึกอบรม	การฝึกอบรมในสถานที่ของทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจ		การฝึกอบรมในสถานที่ของเอกชน	
	อาหารว่างและเครื่องดื่ม	เครื่องดื่ม	อาหารว่างและเครื่องดื่ม	เครื่องดื่ม
ทุกระดับ	ไม่เกิน 25	ไม่เกิน 10	ไม่เกิน 50	ไม่เกิน 20

อัตราค่าอาหารในการฝึกอบรม

ระดับการฝึกอบรม	การฝึกอบรมในสถานที่ของทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจ		การฝึกอบรมในสถานที่ของเอกชน	
	จัดครบทุกมือ	จัดไม่ครบทุกมือ	จัดครบทุกมือ	จัดไม่ครบทุกมือ
1. การฝึกอบรมระดับต้น	ไม่เกิน 300	ไม่เกิน 200	ไม่เกิน 500	ไม่เกิน 250
2. การฝึกอบรมระดับกลาง	ไม่เกิน 500	ไม่เกิน 300	ไม่เกิน 800	ไม่เกิน 400
3. การฝึกอบรมระดับสูง	ไม่เกิน 700	ไม่เกิน 400	ไม่เกิน 1,000	ไม่เกิน 500

อัตราค่าเช่าที่พักในการฝึกอบรมในประเทศไทย

ระดับการฝึกอบรม	อัตราค่าเช่าที่พักคนเดียว	อัตราค่าเช่าที่พัก 2 คน
1. การฝึกอบรมระดับต้น	ไม่เกิน 600	ไม่เกิน 450
2. การฝึกอบรมระดับกลาง	ไม่เกิน 800	ไม่เกิน 550
3. การฝึกอบรมระดับสูง	ไม่เกิน 1,600	ไม่เกิน 1,100

อัตราค่าเช่าที่พักในการฝึกอบรมในต่างประเทศ

ข้าราชการ	ประเภท ก.		ประเภท ข.		ประเภท ค.	
	ค่าเช่าที่พักคนเดียว ไม่เกิน 6,000	ค่าเช่าที่พัก 2 คน ไม่เกิน 4,200	ค่าเช่าที่พักคนเดียว ไม่เกิน 4,000	ค่าเช่าที่พัก 2 คน ไม่เกิน 2,800	ค่าเช่าที่พักคนเดียว ไม่เกิน 2,400	ค่าเช่าที่พัก 2 คน ไม่เกิน 1,700
1. การฝึกอบรมระดับต้น และระดับกลาง	ไม่เกิน 8,000	ไม่เกิน 5,600	ไม่เกิน 5,600	ไม่เกิน 3,900	ไม่เกิน 3,600	ไม่เกิน 2,500
2. การฝึกอบรมระดับสูง						

หมายเหตุ

ประเภท ก. ได้แก่ ประเทศ รัฐ เมือง

1. เครือรัฐออสเตรเลีย	2. สาธารณรัฐออสเตรเลีย
3. ราชอาณาจักรเดนมาร์ก	4. สาธารณรัฐฟินแลนด์
5. สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน	6. ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์
7. ราชอาณาจักรนอร์เวย์	8. ราชอาณาจักรกรีซ
9. สมาพันธรัฐสวิส (สวิตเซอร์แลนด์)	10. ราชอาณาจักรเบลเยียม
11. แคนาดา	12. สาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้)
13. สาธารณรัฐโปรตุเกส	14. ใต้หวัน
15. สหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล	16. สาธารณรัฐโปแลนด์
17. กัมพูชา	18. ราชรัฐลักเซมเบิร์ก
19. สาธารณรัฐชิลี	20. นิวซีแลนด์
21. ฮังการี	22. สาธารณรัฐฟิลิปปินส์
23. สาธารณรัฐอินโดนีเซีย	24. สาธารณรัฐตุรกี
25. สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	26. สาธารณรัฐอิตาลี
27. สหพันธ์สาธารณรัฐยูโกสลาเวีย	28. สาธารณรัฐไอร์แลนด์
29. ราชอาณาจักรโมร็อกโก	30. มอริเชียส
31. สาธารณรัฐเช็ก	32. สาธารณรัฐสโลวาเกีย
33. ราชรัฐโมนาโก	34. สาธารณรัฐฝรั่งเศส
35. สหพันธ์รัฐรัสเซีย	36. ญี่ปุ่น
37. สหรัฐอเมริกา	38. สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ
39. ราชอาณาจักรสเปน	40. สาธารณรัฐอิตาลี
41. สาธารณรัฐสิงคโปร์	

61. ยูเครน	62. สาธารณรัฐอุซเบกิสถาน
63. สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา	64. สหรัฐเม็กซิโก
65. มาเลเซีย	66. ราชอาณาจักรเนปาล
67. สาธารณรัฐแอฟริกาใต้	68. สาธารณรัฐบัลแกเรีย
69. สาธารณรัฐยูกันดา	70. สาธารณรัฐแซมเบีย
71. สาธารณรัฐซิมบับเว	72. สาธารณรัฐตูนิเซีย

ประเภท ค. ได้แก่ ประเทศ รัฐ เมืองอื่น ๆ นอกจากที่กำหนดในประเภท ก. และประเภท ข.

แบบใบแจ้งรายการค่าใช้จ่ายระหว่างการฝึกอบรม

หลักสูตร ในประเทศหรือต่างประเทศ

วันที่ เดือน พ.ศ. ถึงวันที่ เดือน พ.ศ.

1. ชื่อ

2. การฝึกอบรมระดับ จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมและหรือผู้สังเกตการณ์
ทั้งหมด คน

3. ค่าอาหาร

☐ เช้า	จำนวน มื้อ	อัตรามื้อละ	บาท	เป็นเงิน	บาท
☐ กลางวัน	จำนวน มื้อ	อัตรามื้อละ	บาท	เป็นเงิน	บาท
☐ เย็น	จำนวน มื้อ	อัตรามื้อละ	บาท	เป็นเงิน	บาท

รวมค่าอาหาร บาท

ค่าที่พัก

☐ สถานที่พักแรมของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ						
☐ สถานที่พักแรมของเอกชน						
☐ ห้องพัสดุ	อัตราคนละ	บาท	จำนวน	วัน	เป็นเงิน	บาท
☐ ห้องพักคนเดียว	อัตราคนละ	บาท	จำนวน	วัน	เป็นเงิน	บาท

รวมค่าที่พัก บาท

4. ค่ายานพาหนะ

☐ เครื่องบิน	อัตราคนละ	บาท	จำนวน	ครั้ง	เป็นเงิน	บาท
☐ รถยนต์	อัตราคนละ	บาท	จำนวน	ครั้ง	เป็นเงิน	บาท
☐ รถไฟ	อัตราคนละ	บาท	จำนวน	ครั้ง	เป็นเงิน	บาท
☐ เรือ	อัตราคนละ	บาท	จำนวน	ครั้ง	เป็นเงิน	บาท
☐ อื่น ๆ						บาท

รวมค้ายานพาหนะ บาท

5

ลงชื่อ ผู้รับรองหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ตำแหน่ง

วันที่ เดือน พ.ศ.

แบบรายละเอียดค่าใช้จ่ายกรณีที่ได้รับความช่วยเหลือ

หลักฐาน..... ณ ประเทศ.....

ตั้งแต่วันที่..... ถึงวันที่.....

ชื่อ.....

ตำแหน่ง.....ระดับ.....กอง.....

หน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือ.....

ค่าใช้จ่ายที่ได้รับความช่วยเหลือ

1. ค่าโดยสารเครื่องบิน เส้นทาง.....	ในวงเงิน.....บาท
2. ค่าที่พัก อัตราวันละ.....บาท จำนวน.....วัน	ในวงเงิน.....บาท
3. ค่าเบี้ยเลี้ยง อัตราวันละ.....บาท จำนวน.....วัน	ในวงเงิน.....บาท
4.	ในวงเงิน.....บาท
5.	ในวงเงิน.....บาท
6.	ในวงเงิน.....บาท
	รวมเป็นเงิน.....บาท

ค่าใช้จ่ายที่ขอเบิกสมทบ

1. ค่าโดยสารเครื่องบิน เส้นทาง.....	ในวงเงิน.....บาท
2. ค่าที่พัก อัตราวันละ.....บาท จำนวน.....วัน	ในวงเงิน.....บาท
3. ค่าเบี้ยเลี้ยง อัตราวันละ.....บาท จำนวน.....วัน	ในวงเงิน.....บาท
4. ค่าเครื่องแต่งตัว	ในวงเงิน.....บาท
5. ค่าพาหนะรับจ้างระหว่างบ้านพักถึงสนามบินในประเทศ	ในวงเงิน.....บาท
6. ค่าธรรมเนียมสนามบินในประเทศ	ในวงเงิน.....บาท
7. ค่าธรรมเนียมสนามบินในต่างประเทศ	ในวงเงิน.....บาท
8. ค่าธรรมเนียมวีซ่า	ในวงเงิน.....บาท
	รวมเป็นเงิน.....บาท

ขอรับรองว่าข้อความข้างต้นเป็นจริง

ลงชื่อ.....ผู้เดินทาง

..... / /

แบบใบสำคัญรับเงินค่าใช้จ่ายในการเดินทางที่มีกิจกรรมสำหรับบุคคลภายนอก

ชื่อส่วนราชการผู้จัดฝึกอบรม..... / หลักสูตร / โครงการ
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม / ผู้สังเกตการณ์ รวมทั้งสิ้น คน
 ผู้เข้ารับการฝึกอบรม / ผู้สังเกตการณ์ได้รับเงินจากกรม.....กระทรวง.....
 ปรากฏรายละเอียดดังนี้

ลำดับ ที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	ที่อยู่	ค่าอาหาร	ค่าที่พัก	ค่ายานพาหนะ	รวมเป็นเงิน	วัน เดือน ปีที่ รับเงิน	ลายมือชื่อ
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น								

บาท : คน

ลงชื่อ..... ผู้จ่ายเงิน

อย่ารอช้า... รีบมาห้องสมุด

ห้องสมุดรัฐสภาไทยภาคของชาติ

เนื้อหา : หนังสือราชการในการป้องกัน
ส่วนที่ 1 : บทความทั่วไป
ระบบห้องสมุดนิเทศฐาน
สถิติความรู้การบริการของห้องสมุด
การวิจัยและศึกษารัฐสภา
การศึกษาคณะผู้ : จากประสบการณ์ของ
ผู้เชี่ยวชาญด้านการให้บริการ

เนื้อหา : หนังสือราชการ
ส่วนที่ 1 : บทความทั่วไป
ระบบห้องสมุดนิเทศฐาน
สถิติความรู้การบริการของห้องสมุด
การวิจัยและศึกษารัฐสภา
การศึกษาคณะผู้ : จากประสบการณ์ของ
ผู้เชี่ยวชาญด้านการให้บริการ

ส่วนที่ 2 : บทความเกี่ยวกับห้องสมุดรัฐสภาแห่งประเทศไทย
ห้องสมุดรัฐสภาไทย
บทของสมุดรัฐสภาอเมริกันกับมุมมองของห้องสมุด
รัฐสภาไทย

ห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน : อดิสรณ์ และทิภาภา
เนื้อหา

รศ.ดร. นิตยา นิตยา
ประสิทธิ์พร สิริพันธ์

ห้องสมุดแห่งชาติ
ห้องสมุดรัฐสภาของสหรัฐอเมริกา
ห้องสมุดรัฐสภาของอินเดีย

ห้องสมุดรัฐสภาสวีเดน
ห้องสมุดรัฐสภาบราซิล
ห้องสมุดรัฐสภาไต้หวัน
ห้องสมุดรัฐสภาออสเตรเลีย

ห้องสมุดแห่งชาติ
ห้องสมุดรัฐสภาของสหรัฐอเมริกา
ห้องสมุดรัฐสภาของอินเดีย

ห้องสมุดแห่งชาติ
ห้องสมุดรัฐสภาของสหรัฐอเมริกา
ห้องสมุดรัฐสภาของอินเดีย

อย่ารอช้า... รีบมาห้องสมุด

ห้องสมุดรัฐสภาไทยภาคของชาติ

อย่ารอช้า...รีบมาห้องสมุด | : ห้องสมุดรัฐสภาไทยภาคของชาติ

โดย คณะกรรมการจัดการจัดตั้งห้องสมุดรัฐสภาไทยภาค

**อย่ารอช้า...รีบมาห้องสมุด :
หอสมุดรัฐสภากับอนาคตของชาติ**

โดย คณะกรรมการการจัดตั้งหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติ
พุทธศักราช 2549

คำนำ

ประเทศไทยมีอารยธรรมและประวัติศาสตร์อันยาวนาน มีการสะสมรวบรวมความรู้และภูมิปัญญาของชาติไทยไว้ พิพิภภัณฑ์และห้องสมุด ห้องสมุดเป็นศูนย์รวม ความรู้มาทุกยุคทุกสมัย การจัดการองค์ความรู้ของชาติอย่างเป็นระบบ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ในขณะเดียวกันการส่งเสริมให้คนในชาติมีความรู้ เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตและการพัฒนางานในวิชาชีพได้อย่างมากเช่นกัน โดยบุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิตมากมายล้วนมีพื้นฐานของการเรียนรู้โดยการอ่านหนังสือทั้งสิ้น

หนังสือ “อย่ารอช้ารีบมาห้องสมุด : หอสมุดรัฐสภากับอนาคตของชาติ ” เป็นความตั้งใจของคณะกรรมการการจัดตั้งหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติในการส่งเสริมการพัฒนาหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติ ให้เป็นสมบัติอันมีค่าของชาติในการพัฒนาองค์ความรู้สู่สังคม จึงได้รวบรวมบทความเป็น 2 ส่วนดังนี้ ส่วนที่ 1 เป็นบทความทั่วไป ส่วนที่ 2 เป็นบทความเกี่ยวกับหอสมุดรัฐสภาของแต่ละประเทศ

จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้อ่านทุกท่านจะได้รับสาระประโยชน์จากแง่คิด มุมมอง สภาพปัจจุบันและแนวทางการพัฒนาห้องสมุดให้เป็นศูนย์รวมปัญญาของคนไทยในปัจจุบันและอนาคต

อย่ารอช้า...รีบมาห้องสมุด เป็นคำเชิญชวนของคณะกรรมการการจัดตั้งหอสมุดรัฐสภาแห่งชาติที่เชิญชวนท่านทั้งหลายมาร่วมกันกำหนดอนาคตและทิศทางของชาติร่วมกัน

บรรณาธิการ
มกราคม 2549

สารบัญ

		หน้า
คำนำ		
สารบัญ		
บทนำ : หอสมุดรัฐสภากับการกิจของชาติ	เอกพร รักความสุข	ก
ส่วนที่ 1 : บทความทั่วไป		
1 ระบบห้องสมุดที่มีมาตรฐาน	น้ำทิพย์ วิภาวิน	1
2 เกียรติความรู้การบริหารงานห้องสมุด	ชณิษฐ ตันตวิรัตน์	13
3 การวิจัยและมีกรอบรบบบุคลากรรัฐสภา	โชคชัย สุทธาเวช	23
4 การจัดการความรู้จากประสบการณ์ตรง	นงเยาว์ เปรมกมลเนตร	37
5 ศัพทภัณฑ์อัยการไทย	ลิขิต เพชรสว่าง และ เอมอร ตันเกียรติ	43
ส่วนที่ 2 : บทความเกี่ยวกับหอสมุดรัฐสภาแต่ละประเทศ		
6 หอสมุดรัฐสภาไทย	พรพิมล ศิริคุณโกวิท	77
7 มองหอสมุดรัฐสภาอเมริกันกับมุมมอง ห้องสมุดรัฐสภาไทย	บุญเรือง บุรภัคดี	69
8 หอสมุดแห่งรัฐสภาอเมริกัน : ภูมิหลัง และทิศทางในอนาคต	เพ็ญพร เลติยรสวัสดิ์	95
9 ญี่ปุ่น : กอบกู้ชาติด้วยการอ่าน	นฤตย์ นิ่มสมบุญ	103
10 ฉลองพลังและศักยภาพของความรู้ หอสมุดแห่งชาติสิงคโปร์	ประติษฐา ศิริพันธ์	115
11 หอสมุดรัฐสภาของกลุ่มประเทศแอฟริกา	นงเยาว์ เปรมกมลเนตร	123
12 หอสมุดรัฐสภาเดนมาร์ก ก	นงเยาว์ เปรมกมลเนตร	127
13 หอสมุดรัฐสภาของฟินแลนด์	นงเยาว์ เปรมกมลเนตร	137
14 หอสมุดรัฐสภาสวีเดน	นงเยาว์ เปรมกมลเนตร	147
15 หอสมุดรัฐสภาออสเตรีย	นงเยาว์ เปรมกมลเนตร	157
16 หอสมุดรัฐสภาไอซ์แลนด์	นงเยาว์ เปรมกมลเนตร	165
17 หอสมุดรัฐสภาเยอรมนี	วงศ์สว่าง เชาว์ชุตติ	171

ข้อมูลการจัดซื้อจัดหาทรัพยากรสารสนเทศย้อนหลัง 5 ปี (2544 – 2548)

ประเภท	2544			2545			2546			2547			2548		
	จำนวน (เล่ม)	งบประมาณ ที่ใช้	บริจาค แลกเปลี่ยน (เล่ม)	จำนวน (เล่ม)	งบประมาณ ที่ใช้	บริจาค แลกเปลี่ยน (เล่ม)	จำนวน (เล่ม)	งบประมาณ ที่ใช้	บริจาค แลกเปลี่ยน (เล่ม)	จำนวน (เล่ม)	งบประมาณ ที่ใช้	บริจาค แลกเปลี่ยน (เล่ม)	จำนวน (เล่ม)	งบประมาณ ที่ใช้	บริจาค แลกเปลี่ยน (เล่ม)
1. หนังสือ ตำรา	1,115	319,400	1,486	1,518	481,000	1,008	1,526	461,600	1,163	1,156	490,000	1,518	678	554,200	2,074
- ภาษาไทย	1,043	-	1,391	1,402	-	864	1,316	-	1,051	1,096	-	1,423	540	-	1,895
- ภาษาอังกฤษ	72	-	95	116	-	144	210	-	112	60	-	95	138	-	179
2. สิ่งพิมพ์รัฐบาล	-	-	633	-	-	661	-	-	972	-	-	805	-	-	824
- ภาษาไทย	-	-	593	-	-	617	-	-	925	-	-	747	-	-	751
- ภาษาอังกฤษ	-	-	40	-	-	44	-	-	47	-	-	58	-	-	73
3. วารสารและจุดสาร (ภาษาไทย-อังกฤษ)	84	330,000	53	86	325,400	58	82	310,500	62	89	344,369	65	84	362,000	71
	รายชื่อ		รายชื่อ	รายชื่อ		รายชื่อ	รายชื่อ		รายชื่อ	รายชื่อ		รายชื่อ	รายชื่อ		รายชื่อ
4. หนังสือพิมพ์ (ภาษาไทย 12 รายชื่อ) (ภาษาอังกฤษ 4 รายชื่อ) ให้บริการที่ -ห้องสมุด -ห้องรับรองสมาชิกรัฐสภา	16	97,000	-	16	98,500	-	16	120,000	-	15	150,000	-	15	140,000	-
	รายชื่อ			รายชื่อ			รายชื่อ			รายชื่อ			รายชื่อ		
5. ฤกษ์ภาคข่าว	-	173,340	-	-	178,200	-	-	173,340	-	-	173,340	-	-	173,340	-

รายชื่อสำนักพิมพ์และตัวแทนสำนักพิมพ์
เพื่อชี้แจงวิธีการนำเสนอหนังสือ
และหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกหนังสือที่เหมาะสมต่อห้องสมุดรัฐสภา

1. ศูนย์หนังสือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 - นางสาวพร จันทศิริ ผู้จัดการศูนย์หนังสือ
 - นางมนทกาน ปาละสิงห์ รองผู้จัดการ ฝ่ายจัดการ
 - นางบุญเดือน พุ่มพฤษ์ รองผู้จัดการ ศูนย์รังสิต
2. ศูนย์หนังสือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - นางสาวอุไรวรรณ กรวิทยาศิลปิน ผู้จัดการศูนย์หนังสือ
3. บริษัท คิโนะคุนิยะ บุกส์โตร์ (ประเทศไทย) จำกัด
 - นายธงชัย ฤกษ์ศิริรัตน์ ผู้จัดการบริหารฝ่ายขาย
 - นายวรพจน์ อัครมานะกุล
4. บริษัท ศึกษิตสยาม จำกัด
 - นางทิพย์สุดา อยู่ตรีรักษ์ ผู้ช่วยผู้จัดการ
5. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาษิต
 - นายปฐม เพาะพีระ ผู้จัดการทั่วไป
6. บริษัท โปรเฟสชันแนล บุกส์ ดิสทริบิวเตอร์ จำกัด
 - นายภูวนัย บุญสินชัย Senior Sales Supervisor
7. บริษัท เอ็กซ์เปอร์เน็ท จำกัด
 - นางสาวสุนีย์รัตน์ ลิมปนวิธ ผู้จัดการฝ่ายวิชาการและฝึกอบรม

การศึกษาดูงานห้องสมุดและศูนย์การเรียนรู้ที่น่าสนใจ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

เพื่อศึกษาห้องสมุดแห่งความคิดสร้างสรรค์ ศึกษาการออกแบบ
ตกแต่งภายในห้องสมุด ศึกษาบริการห้องสมุดในรูปแบบทันสมัย
และห้องสมุดมีชีวิตชีวา (Living Library)

- ห้องสมุดศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ
(Thailand Creative & Design Center : TCDC)
- สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยศรีปทุม

เพื่อศึกษาภูมิสถาปัตยกรรม ศึกษาการออกแบบอาคาร ศึกษาปัญหา
ของอาคารที่เกิดขึ้นจริงหลังการใช้งาน

- หอสมุดปรีดี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
(ท่าพระจันทร์)
- ศูนย์บรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระ
เกียรติ

ห้องสมุดศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ
(Thailand Creative & Design Center : TCDC)

ที่ตั้ง ชั้น 6 ดิ เอ็มโพเรียม ซอยปิ่น คอมเพล็กซ์ 622 สุขุมวิท 24 กรุงเทพฯ 10110
โทร. 0 2664 8448
E-mail : info@tcdc.or.th

เว็บไซต์ <http://www.tcdc.or.th>

จุดเด่น

TCDC แบ่งเป็น 2 โซนใช้สอย

ส่วนแรกเป็นห้องสมุด (TCDC Resource Center) แบ่งเป็นห้องสมุดเฉพาะด้านการออกแบบ และห้องสมุดวัสดุเพื่อการออกแบบ (Material Connexion Bangkok) ที่มีอยู่เพียง 4 สาขาทั่วโลก (นิวยอร์ก มิลาน-อิตาลี โคโลญจ์-เยอรมนี) และที่เมืองไทยคือแห่งแรกในเอเชีย เป็นสาขาที่ 4 ของโลก

ส่วนที่สอง จัดเป็นร้านจำหน่ายสินค้าดีไซน์ ร้านอาหาร และส่วนจัดแสดงนิทรรศการ ทั้ง 'ถาวร' และ 'หมุนเวียน'

TCDC ตั้งอยู่ใจกลางเมือง บนห้างสรรพสินค้า มีเส้นทางรถไฟฟ้ารองรับ ทำให้เข้าถึงง่าย เน้นความทันสมัย ใช้วัสดุหลากหลาย เฟอร์นิเจอร์ที่ตกแต่งเน้นสีเส้นสดใส สีฉูดฉาด สามารถใช้ห้องสมุดเป็นห้องนั่งเล่นที่สามารถอ่านหนังสือ ค้นคว้าเรื่องที่สนใจ สามารถรับประทานอาหาร ดูนั่ง ฟังเพลงได้ เป็น 1 ใน 10 ของโลกที่ลงทุนระบบการจัดการห้องสมุดสมัยใหม่ โดยมี National Library of Singapore มาช่วยวางระบบและเทคโนโลยี

โลโก้รูปขนมใส่ไส้ ต้องการให้สื่อถึงตัวแทนของความเป็นนักสร้างสรรค์ของคนไทย ซึ่งมี Original Idea ใ้บตอหนึ่งยังมีกลิ่นหอม คนไทยมีความละเอียด เข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกสัมผัสทั้งห้า ซึ่งการดีไซน์ต้องเข้าถึงรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส เพื่อสนองความต้องการของมนุษย์ทุกด้าน และยังใช้วัสดุจากธรรมชาติ

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ที่ตั้ง

61 ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทร. 0 2579 1111 โทรสาร 0 2579 1266

E-mail : thipsuda@spu.ac.th

เว็บไซต์

<http://library.spu.ac.th>

จุดเด่น

การบริหารงานของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยศรีปทุม ดำเนินการตามแนวคิดห้องสมุดมีชีวิต (A Living Library) เป็นห้องสมุดที่มีความเคลื่อนไหว มีวัตถุประสงค์ให้ผู้ใช้บริการมีความรู้สึกอบอุ่น สบายใจ มีความสุข เมื่อมาอ่านหนังสือในห้องสมุด มีอาคารเป็นอาคารเอกเทศ เฟอร์นิเจอร์ที่ทันสมัย จัดวางหนังสือแบบที่ผู้ใช้สามารถหยิบมาอ่านได้สะดวก มีมุมพักรับประทานอาหารและเครื่องดื่ม มีห้องสำหรับผ่อนคลายอารมณ์ เช่น ห้องร้องเพลง สามารถนำอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ภายในห้องสมุดได้

หอสมุดปรีดี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
(ท่าพระจันทร์)

ที่ตั้ง อาคารหอสมุด (ตึกธรรมศาสตร์ 60 ปี) ถนนหน้าพระธาตุ
แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทร. 0 2613 3544 โทรสาร 0 2623 5173

เว็บไซต์ <http://library.tu.ac.th>

จุดเด่น

หอสมุดปรีดี พนมยงค์ เป็นห้องสมุดใต้ดินแห่งเดียวในประเทศไทย ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา มีชั้นใต้ดินถึง 3 ชั้น การศึกษาประเด็นการออกแบบอาคาร หอสมุดแบบชั้นใต้ดินเพื่อทราบข้อจำกัด และผลกระทบในด้านความแข็งแรง ทนทาน สิ่งแวดล้อม รวมถึงการควบคุมสภาพอากาศ อุณหภูมิภายในห้องสมุด เพื่อให้ผู้ใช้รู้สึกสบายเมื่อมาใช้บริการจึงเป็นสิ่งสำคัญ นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งบริการสารสนเทศที่สำคัญในสาขานิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ด้วย

ศูนย์บรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ศูนย์บรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ที่ตั้ง 18/18 ถนนบางนา-ตราด กิโลเมตรที่ 18 ตำบลบางโฉลง อ.บางพลี
จ.สมุทรปราการ 10540
โทร. 0 2312 6300

เว็บไซต์ <http://www.lib.hcu.ac.th>

จุดเด่น

ศูนย์บรรณสารสนเทศ เป็นอาคารเอกเทศ และเป็น 1 ใน 5 อาคารหมู่แรกที่เริ่มก่อสร้างมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เมื่อ 10 ปีที่แล้ว เน้นที่หมู่อาคารสีแดงในลักษณะสถาปัตยกรรมแบบจีน ตัวอาคารออกแบบให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกัน สามารถใช้เป็นกรณีศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดจากพื้นที่ก่อสร้างที่ในอดีตเคยเป็นทุ่งนา และบ่อเลี้ยงปลา รวมทั้งสามารถศึกษางานจัดเก็บ Collection หนังสือภาษาจีนที่ศูนย์บรรณสารถือเป็น Collection สำคัญ

การก่อตั้ง TCDC*

2 กันยายน 2546: คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบโครงการศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ

5 พฤษภาคม 2547: พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) พ.ศ.2547 มีผลบังคับใช้ โดยได้มีการจัดตั้งสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ หรือ Office of Knowledge Management and Development: OKMD ขึ้น เพื่อเป็นหน่วยงานยุทธศาสตร์ในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศ โดยผ่านหน่วยงานเฉพาะด้าน ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ สบร.

18 มิถุนายน 2547: รัฐบาลประกาศจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะด้าน ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ 8 หน่วยงานดังนี้

1. สำนักงานศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (สศบ.)
2. สถาบันวิทยาการการเรียนรู้ (สวร.)
3. ศูนย์ส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษแห่งชาติ (สมพช.)
4. อุทยานการเรียนรู้ (สอร.)
5. สถาบันพิพิธภัณฑการเรียนรู้แห่งชาติ (สพร.)
6. ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ของประเทศไทย (สวทช.)
7. ศูนย์การเรียนรู้ ICT แห่งชาติ
8. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม)

9 พฤษภาคม 2548: เริ่มดำเนินการก่อสร้างศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบที่ ชั้น 6 ห้างสรรพสินค้า ดี เอ็ม โฟเรียม ซีโอปิ้ง คอมเพล็กซ์ หรือ ชั้น 7 อาคารเอ็มโพเรียม ทาวเวอร์

14 พฤศจิกายน 2548: พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธีเปิดศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบอย่างเป็นทางการ เมื่อเวลา 15.00 น.

15 พฤศจิกายน 2548: ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบเปิดให้บริการแก่ประชาชน

ส่วนงานของ TCDC

- ฝ่ายอำนวยการ
- ฝ่ายนโยบายและพัฒนา
- ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและอาคาร
- ฝ่ายบริหารองค์ความรู้
- ฝ่ายกิจกรรมและนิทรรศการ
- ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาการออกแบบ
- ฝ่ายความรู้สร้างสรรค์
- ฝ่ายการตลาดและสื่อสารประชาสัมพันธ์
- ฝ่ายบริการลูกค้า

รายชื่อคณะกรรมการบริหารสำนักงานศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ

1. นายพันศักดิ์ วิญญูวัฒน์	ประธานกรรมการ
ประธานที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี	
2. เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)	กรรมการ
3. อธิบดีกรมส่งเสริมการส่งออกกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
4. ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม (สสว.)	กรรมการ
5. นายทรงศักดิ์ เปรมสุข	กรรมการ
6. นายสมชาย สงวัฒนา	กรรมการ
7. ม.ล.ภาวินี สันติศิริ	กรรมการ
8. ผู้อำนวยการสำนักงานศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ	กรรมการและเลขานุการ

* <http://www.tcdc.or.th/>

ปรัชญาของ TCDC

โหลดแล่นไปกับจินตนาการเพื่อเปลี่ยนชีวิตคุณ

"ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบเป็นที่ปลดปล่อยพลังสมอง ให้เราเห็นวิธีคิดนอกกรอบ เพื่อจุดประกายให้คิดได้เอง"

"การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ขึ้นมาช่วยสร้างงาน สร้างรายได้ได้มากมาย ถึงแม้ว่าความคิดสร้างสรรค์กับเศรษฐกิจดูเหมือนจะอยู่คนละด้าน แต่เราต้องดึงเข้ามาหากัน"

พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี

สัญลักษณ์

ตัวอย่างที่ดีของความคิดสร้างสรรค์ และงานออกแบบที่เป็นต้นฉบับของไทย เป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวเรามากที่สุด แต่ก็เป็นที่น่าเสียดาย ที่สิ่งเหล่านี้ถูกมองข้ามไป

"ขนมใส่ไส้" คือความชาญฉลาดระหว่างความคิดสร้างสรรค์ และงานออกแบบไทยที่มีมาเนิ่นนาน เป็นการผสมผสานส่วนผสมหลากหลายชนิด ให้กลายเป็นขนมรสอร่อย โดยใช้บรรจุภัณฑ์จากธรรมชาติ ที่ต้องใช้ความละเอียดละไม ทั้งความคิด และการประดิษฐ์ ส่งผลให้เกิดผลผลิตที่สมบูรณ์ไปด้วยสัมผัสของการบริโภค ซึ่งเป็นผลงานที่โดดเด่นไม่เหมือนใคร เป็นความงดงาม ที่เกิดขึ้นจากความได้เปรียบของความแตกต่างทางวัฒนธรรม และทรัพยากรของประเทศ

ห้องสมุดเฉพาะด้านการออกแบบ

ห้องสมุดเฉพาะด้านการออกแบบ: พื้นที่ต่อยอดความคิดสร้างสรรค์

ห้องสมุดเฉพาะด้านการออกแบบที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งในเอเชีย

- หนังสือ วารสารด้านการออกแบบจากทั่วทุกมุมโลกกว่า 15,000 เล่ม
- ภาพยนตร์ เพลง และสื่อมัลติมีเดียประเภทต่างๆ
- บริการสืบค้นข้อมูลผ่านระบบคอมพิวเตอร์ แยกการค้นหาได้ทั้งจากรายชื่อหนังสือ ผู้เขียน ประเภทเนื้อหา หรือจับคู่เรื่องที่ตรงและใกล้เคียงกัน
- ระบบฐานข้อมูลออนไลน์
- บริการทำสำเนาขาว-ดำ สี เครื่องสแกนเนอร์ และระบบถ่ายภาพดิจิทัล
- ห้องอ่านหนังสือ ห้องชมภาพยนตร์ และจุดฟังเพลง
- The Lounge ห้องสมุดเฉพาะสำหรับสมาชิกที่รวบรวมหนังสือด้านการออกแบบ ชินเยียมและหนังสือหายาก

ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาการออกแบบ

Expand your creative thinking

TCDC มุ่งเผยแพร่ความรู้ด้านการออกแบบและความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งให้คำปรึกษา

และพัฒนาทักษะการบริหารจัดการด้านการออกแบบให้กับบรรดานักออกแบบ ผู้ประกอบการ ตลอดจนผู้ที่สนใจจะเริ่มต้นธุรกิจการออกแบบและความคิดสร้างสรรค์

Seminar@TCDC

ฟังการบรรยายและแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการออกแบบและศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับนักออกแบบและผู้เชี่ยวชาญจากทั้งในและต่างประเทศ

Course & Workshop@TCDC

บทเรียนที่ใช้งานได้จริงพร้อมการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติ การ เพื่อพัฒนาแนวคิดและทักษะด้านการออกแบบ

Evening Talk@TCDC

สนทนายามค่ำเพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองด้านการออกแบบ และการบริหารจัดการกับนักออกแบบและผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ

Film Screening@TCDC

จัดฉายภาพยนตร์พร้อมการสัมมนา

Competition@TCDC

เปิดเวทีประกวดผลงานการออกแบบ รวมทั้งจัดนิทรรศการแสดงผลงานการออกแบบของดีไซน์เนอร์รุ่นใหม่ (Young and Talented Designer Exhibition)

Design Forum@TCDC

การประชุมประจำปีของนักออกแบบและธุรกิจแนวสร้างสรรค์

TCDC Awards

ประกาศและมอบรางวัลประจำปีให้แก่ นักออกแบบ นักวิจัย ตลอดจน องค์กรที่สร้างและส่งเสริมงานออกแบบ

กิจกรรมล่าสุด

โครงการประกวดออกแบบและพัฒนาเครื่องครัวไทย 01/03/2005

ย้อนรอยความสำเร็จของโยธกา บริษัทที่ขบชีวิตผัดคนขวาให้กลายเป็นพืชเศรษฐกิจ 27/01/2006

อย่าสักแต่ว่าออกแบบ 28/01/2006

เสวนา : ทำสิ่งทีรักให้กลายเป็นธุรกิจทำเงิน 29/01/2006

กลยุทธ์การออกแบบเพื่อรับมือกับศตวรรษที่ 21 ในญี่ปุ่น 04/02/2006

นิทรรศการระดับโลก

นิทรรศการที่จัดแสดงบนพื้นที่กว่า 1,800 ตารางเมตร สร้างขึ้นตามมาตรฐานของงานพิพิธภัณฑ์ระดับโลก

นิทรรศการ "What is Design?" นำเสนอความสำคัญของบริบททางสังคม และวัฒนธรรมที่อยู่เบื้องหลังผลงานดีไซน์ระดับโลก

นิทรรศการหมุนเวียน ที่จะเปลี่ยนไปทุก 2 เดือน ประกอบด้วย:

- นิทรรศการที่ TCDC ผลิตขึ้นเองและจะนำไปจัดแสดงในต่างประเทศ
- นิทรรศการสัญจร ที่ TCDC จัดทำร่วมกับพิพิธภัณฑ์และองค์กรด้านการออกแบบชั้นนำของโลก

กิจกรรมล่าสุด

ต้องมีอะไรถึงออกแบบได้ 14/11/2005

สำรวจพื้นที่ผิวของอีสาน 20/12/2005

ถอดรหัสญี่ปุ่น 04/02/2006

Material ConneXion® Bangkok: คำตอบสำหรับทุกไอเดีย

ห้องสมุดวัสดุเพื่อการออกแบบแห่งแรกของเอเชียและแห่งที่ 4 ของโลก Material ConneXion® มีอยู่สี่สาขาด้วยกันได้แก่ นิวยอร์ก มิลาน โคโลญ และกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นสาขาล่าสุด โดยคุณจะได้สัมผัสและเลือกใช้วัสดุที่นักออกแบบระดับโลกใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ในแต่ละเดือนสมาชิกจะได้พบกับวัสดุใหม่ล่าสุดที่ถูกส่งมาเพิ่มจากทั่วโลก

-บริการสืบค้นข้อมูลวัสดุของ Material ConneXion® Bangkok ผ่านระบบออนไลน์ หรือจะเข้ามาที่ศูนย์ฯ เลยก็ได้

-บริการให้คำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ ไม่ว่าจะเป็นประเภทวัสดุ คุณสมบัติที่เหมาะสมกับการใช้งาน แหล่งผลิต ฯลฯ

-คอร์สอบรมให้ความรู้ในเรื่องวัสดุ

TCDC สวย ดี เร็ด เพอร์เฟกต์ แต่....ทำเพื่อใคร ?

<http://www.manager.co.th/>

ช่วงนี้ใครได้เห็นโฆษณาแปลกๆ ขวนให้คิดทางโทรทัศน์ คงพอรู้จักกันไปบ้างแล้วกับศูนย์สร้างสรรค์งาน ออกแบบ (Thailand Creative & Design Center) หรือ TCDC ซึ่งเป็นหน่วยงานรัฐภายใต้สำนักงาน บริหารและพัฒนาองค์ความรู้ สำนักงานรัฐมนตรี โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างโอกาสให้ประชาชนได้ เข้าถึง “ความรู้” เพื่อที่จะเป็นแรงบันดาลใจให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ และเป็นพื้นที่ที่เปิดโอกาสให้ ประชาชนได้สัมผัสและสนุกกับการตกแต่งประสมการณจากผลงาน และความสำราญของนักคิดและนัก ออกแบบจากทั่วโลก

“คิดได้ใจ.....”

คือคำพูดที่ผุดขึ้นมาพร้อมกับก้าวแรกที่สัมผัสศูนย์สร้างสรรค์ฯ แห่งนี้ ซึ่งคงต้องบอกว่า เป็นศูนย์ที่ น่าสนใจในทุกๆ ด้าน ทั้งวิธีการนำเสนอผลงานการออกแบบทั้งในและนอกประเทศ และความรู้ด้านการ ออกแบบที่แปลกใหม่หลากหลาย จนเรียกได้เต็มปากว่าเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สนุกสนานจริงๆ

ทั้งนี้ เนื่องจากภายในศูนย์ได้ออกแบบภายใต้แนวคิดที่ “ลงตัว” ไม่ว่าจะเป็นการจัดนิทรรศการถาวร เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับพื้นฐานการออกแบบจากตัวอย่างงานดีไซน์ 10 ประเทศ นิทรรศการหมุนเวียนทั้งที่ ผลิตขึ้นเองในประเทศ และจากพิพิธภัณฑ์ หรือศูนย์ออกแบบชั้นนำของโลก ตลอดจนพื้นที่ Creative Space สำหรับนักออกแบบรุ่นใหม่มาจัดแสดงผลงานโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และยังมีการจำหน่ายสินค้า ดีไซน์ และร้านอาหารชื่อดังมากมาย

รวมทั้งส่วนสำคัญที่สุดคือห้องสมุดที่รวบรวมหนังสือ วารสาร และสื่อมัลติมีเดียด้านการออกแบบมากกว่า 15,000 รายการ และห้องสมุดเพื่อการออกแบบ Material ConneXion Bangkok แห่งที่ 4 ของ โลก ซึ่งเป็นห้องสมุดที่รวบรวมตัวอย่างวัสดุที่ใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์จากทั่วโลกเพื่อให้ได้ทดลอง สัมผัส และต่อยอดความคิดให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าและสร้างส่วนต่างของกำไรได้มากขึ้น

ไชยยง รัตนอังกูร ผู้อำนวยการ TCDC อธิบายว่า TCDC มุ่งตอบสนองตั้งแต่คนที่เริ่มมีความสนใจหรือ อยากรู้อะไรสนุกๆ แปลกๆ แหวกแนวเพื่อมีประสบการณ์ใหม่ โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเด็กรุ่นใหม่และ ผู้ประกอบการที่กำลังเรียนหรือสนใจด้านการออกแบบ ได้เรียนรู้วิถีคิดของคนอื่น จากนั้นจึงเริ่มคิดเริ่มทำ ด้วยตัวเอง เนื่องจากที่ผ่านมาคนไทยถูกตราหน้าจากภายนอกว่าชอบลอกเลียนแบบ

“จากนี้ไป เราควรสร้างอะไรที่เป็นต้นฉบับของเราเอง จากการเข้ามาค้นคว้าในห้องสมุดที่เป็นเหมือน ห้องนั่งเล่น เมื่ออ่านจนเหนื่อยก็สามารถออกไปกินอาหารหรือไปดูหนังฟังเพลงได้ ซึ่งให้บรรยากาศ เหมือนอยู่ในห้องนั่งเล่นที่บ้าน”

สำหรับสาเหตุที่เลือกสถานที่ตั้งบริเวณชั้น 6 ห้างดิเอ็มโพเรียมฯ นั้น ไชยยงให้เหตุผลว่า เป็นเพราะเน้น ให้ความสะดวกสบายในการหาความรู้ให้อยู่ใจกลางเมืองที่อยู่บนเส้นทางรถไฟฟ้า เพื่อเข้าถึงง่าย เพราะ เมื่อพูดถึงพิพิธภัณฑ์ที่กำลังเป็นเทรนด์ของโลก คือพิพิธภัณฑ์ที่เน้นกระบวนการหาความรู้ที่สามารถ สนุกสนานกับชีวิตที่ทันสมัยไปได้พร้อมๆ กัน

ส่วนอัตราค่าสมาชิกแบ่งเป็นหลายอัตรา ราคาสมาชิกจะสูงขึ้นตามบริการที่จะได้รับเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ซึ่งค่าสมาชิกขั้นต่ำสำหรับนักเรียนนักศึกษาปีละประมาณ 600 บาท ประชาชนทั่วไป 1,200 บาทเท่านั้น

“ราคาสมาชิกถูกกว่าสมาชิกห้องสมุดในมหาวิทยาลัย บางครั้งยังถูกกว่ารองเท่าที่เราซื้อใส่เสียอีก คิดว่าที่ เราสร้างบรรยากาศของห้องสมุดให้ทันสมัยไม่ได้พุ่มเพียงพอ แต่เป็นกลยุทธ์ที่ใช้ดึงดูดคนและสร้างแรง บันดาลใจในการคิดสร้างสรรค์จากการได้สัมผัสกับงานออกแบบที่หลากหลาย ผมเชื่อว่าถ้าทำอยู่ใน กระดอคงไม่มีใครมา ผมคิดว่าทุกคนควรให้ความสำคัญ และกล้าที่จะเข้ามาใช้บริการ เราเชื่อว่าคนไทย มีความคิดกว้างไกล TCDC เอาตรงนี้มาต่อยอดความคิดสร้างสรรค์ และสร้างแหล่งหาความรู้ให้กับ ประชาชนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในอนาคตเมื่อศูนย์แห่งนี้ประสบความสำเร็จแล้ว จะมีศูนย์สร้างสรรค์ฯ ในภาค ต่าง ๆ ต่อไป”

ด้านวิทยุพร ดันพานิช นักศึกษารุ่นปีที่ 1 คณะมัณฑนศิลป์ดีไซน์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่เข้ามาใช้บริการให้ความเห็นว่า สอนตัวแล้วเรียนเกี่ยวกับการออกแบบ จึงสนใจห้องสมุดเป็นพิเศษ เมื่อก่อนถ้าจะดูหนังสือจะต้องซื้อ แต่ที่นี่มีให้อ่านโดยไม่ต้องไปหาซื้อเอง ทั้งยังได้อ่านหนังสือที่หายาก และมีข้อเสนอแนะว่าควรลดระดับค่าสมาชิกลง เพราะคิดว่าต่อไปนักเรียนนักศึกษาจะมาใช้บริการที่มากขึ้น รวมถึงจำนวนหนังสือและสถานที่บริเวณห้องสมุดยังจำกัดเกินไป

ขณะที่มณฑวรรณ เดชประสิทธิ์ เจ้าของกิจการค้าขายบอกว่า รู้จัก TCDC จากโฆษณาทางโทรทัศน์ เห็นว่าน่าสนใจและทำงานเกี่ยวกับการออกแบบกลองใส่เครื่องประดับด้วย จึงตัดสินใจมาแต่ตอนนี้ยังไม่ได้สมัครสมาชิก แต่คิดว่าต่อไปจะสมัครอย่างแน่นอน เพราะประทับใจที่มีหนังสือเยอะดีและคิดว่าเป็นประโยชน์ โดยเฉพาะนักศึกษาที่เรียนทางด้านนี้จะได้รู้สิ่งต่างๆ มากขึ้น สำหรับเรื่องสถานที่คิดว่าเหมาะสมดีแล้ว แต่อาจยังไม่สามารถเข้าถึงกลุ่มคนระดับกลางได้

.....ถึงตรงนี้ คำถามที่เกิดขึ้นก็คือ TCDC ดูเหมือนว่าจะมุ่งตอบสนองคนที่มีการศึกษาและมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมมากกว่าคนในระดับรากหญ้า ซึ่งเชื่อเหลือเกินว่ามีคนไทยจำนวนมากที่จะเข้าถึงแหล่งความรู้นี้ แต่ถ้าวรัฐบาลนำเงิน 200 ล้านบาทนี้ มาสร้างห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ที่ผู้ใช้บริการสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ตัวเองด้วยการอ่าน คงจะสร้างห้องสมุดดีๆ ได้หลายแห่งทีเดียว

"กัณฑ์คือสินทรัพย์" มองแบบ TCDC

มองผ่าน..ไชยยง รัตนอังกุล

สัมภาษณ์พิเศษ โดย : กัตัญญ ประกฤษ์ศิลป์*

โลกเปลี่ยนไปเท่าไร วิถีชีวิตของสิ่งมีชีวิต โดยเฉพาะที่เรียกว่า 'มนุษย์' ย่อมเปลี่ยนไปเช่นกัน

ความก้าวหน้าทางวิทยาการที่สามารถตอบสนองทุกอย่าง ดูจะยังไม่เพียงพอต่อความต้องการที่ไม่มีที่สิ้นสุด

ความรู้ที่เรียกว่า 'การดีไซน์' จึงมีบทบาทสำคัญต่อการตอบสนองความต้องการของมนุษย์ และทำให้ผู้ที่รู้มากกว่ารอบยิ่งกว่า กลายเป็น 'ผู้นำ'

การสร้างให้สังคมไทยเป็น 'สังคมแห่งการเรียนรู้' จึงจำเป็นที่จะต้องสร้างเครื่องมืออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน สามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ได้ง่าย และในระยะยาว

ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ หรือ Thailand Creative & Design Center -TCDC จึงถือกำเนิดขึ้นกลางเดือนพฤศจิกายนที่ผ่านมา ด้วยเหตุผลที่รัฐบาลไทยมองเห็นถึงความจำเป็นที่ต้องขับเคลื่อนประเทศเข้าไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

'เนชั่นสุดสัปดาห์' ฉบับนี้ มีโอกาสได้พูดคุยถึงที่ตั้งของ TCDC บนชั้น 6 ของห้างทรูกลางใจเมือง ดิเอ็มโพเรียม ซอปปิง คอมเพล็กซ์ เพื่อพูดคุยกับนุระผู้มีตำแหน่งเป็น Acting Managing Director ไชยยง รัตนอังกุล ผู้ขับเคลื่อน TCDC ให้เดินหน้าต่อไป

หลังก่อเกิดขึ้นมาจนเป็นรูปเป็นร่าง ภายใต้การริเริ่มของนายกรัฐมนตรีนาย พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และประธานที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจคนสำคัญ 'พันศักดิ์ วิทยาลัยรัตน'

"คอนเซ็ปต์และการคิดริเริ่มความคิดนี้ ทานนายทศ ทักษิณเอง กับท่านอาจารย์พันศักดิ์ วิทยาลัยรัตน ประธานที่ปรึกษาท่านนายทศ เป็นคนที่มีไอเดียนี้ขึ้นมา ว่าเราจะต้องมีโครงสร้างพื้นฐานที่ประชาชนสามารถหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่อง"

บนพื้นที่ 4,490 ตารางเมตร ของ TCDC ที่มีโลโก้เป็นรูปขนมใส่ไส้ เรียกว่าสามารถใช้เวลายามว่างได้ทั้งวัน เพราะที่นี่มีสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่างๆ มากมายใน 2 โซนใช้สอย ส่วนแรกเป็นห้องสมุด หรือ TCDC Resource Center ซึ่งเป็นห้องสมุดเฉพาะด้านการออกแบบ และห้องสมุดวัสดุเพื่อการออกแบบ ที่เรียกว่า Material Connexion Bangkok ซึ่งปัจจุบันมีอยู่ 4 สาขา นิวยอร์ก มิลาน-อิตาลี โคโลญจ์-เยอรมนี และที่เมืองไทยคือแห่งแรกในเอเชีย สาขาที่ 4 ของโลก นอกจากนี้ยังมีศูนย์ข้อมูลมัลติมีเดีย

ส่วนที่สอง นอกจากร้านจำหน่ายสินค้าดีไซน์ และร้านอาหารแล้ว สิ่งสำคัญคือ ส่วนจัดแสดงนิทรรศการอันมี นิทรรศการ 'ถาวร' และนิทรรศการ 'หมุนเวียน' ซึ่งขณะนี้นิทรรศการถาวรมีการจัดแสดงเรื่อง 'What is Design-ต้องมีอะไรถึงออกแบบได้' ขณะที่นิทรรศการหมุนเวียนเป็นเรื่องราวของคนอีสาน ที่ชื่อว่า 'Isan Retrospective-กัณฑ์คือสินทรัพย์'

"กัณฑ์คือสินทรัพย์ หมายความว่า ดีไซน์หรือความคิดสร้างสรรค์ก็คือสินทรัพย์ที่จะก่อให้เกิดรายได้ ไม่จำเป็นต้องเกิดท่ามกลางความสมบูรณ์ ในความขาดแคลนนั่นแหละ คือปัจจัยสำคัญที่ใคร่ให้คนรู้จักคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ยกตัวอย่างคนอีสานที่ภายใต้ข้อจำกัดของการดำเนินชีวิตในภาคอีสาน มันมีวิธีการดิ้นรนและเกิดกระบวนการที่เรียกว่าความคิดสร้างสรรค์ออกมาหลายอย่าง"

* <http://www.2poto.com/html2/comments.php?sid=377&tid=58&mode=thread&order=0&thold=0>

เพียงเท่านี้ก็เรียกความสนใจได้ไม่น้อย ยังมีอีกหลายอย่างที่ TCDC มีมาฝากคนไทย อะไรบ้างนั้น จากการคุยกับ Acting Managing Director ผู้เป็นมือสำคัญของ Think Tank คลังสมองของนายกฯ อย่าง พันศักดิ์ วัลญรัตน์ ผู้นี้ ได้บอกกล่าวเล่าแง่มุม รวมถึงถกเถียงไขว่คว้าว่า '200 ล้านบาท' ที่รัฐบาลทุ่มลงไป มาจากความคาดหวังจะ 'ให้' อะไรกับคนไทยบ้าง

"เราต้องเปลี่ยนจากประเทศที่สร้างกำไรจากหยาดเหงื่อและแรงงานของประชาชน มาเป็นประเทศที่สร้างกำไร สร้างผลผลิตทางเศรษฐกิจจากพลังทางด้านความคิดสร้างสรรค์ พลังที่เกิดจากสมอง"

มารู้จัก TCDC และ ไชยยง รัตนอังกูร ไปพร้อมๆ กันได้เลย

ทำไมต้องเป็นอะไรใหญ่โต แทนที่จะเป็นห้องสมุดธรรมดาที่ลงทุนน้อยกว่า แต่ได้มากแห่ง

อันเนื่องจากรัฐบาลได้ตั้งองค์กรขึ้นมาองค์กรหนึ่ง ชื่อว่าสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ หรือ สปร. ซึ่งมีหน้าที่พัฒนาอินฟราสตรัคเจอร์ หรือโครงสร้างพื้นฐาน ที่จะให้ประชาชนเข้าถึงความรู้ได้อย่างต่อเนื่อง ตามอัธยาศัย คือเรามีการศึกษาในระบบแล้ว ป.1 ถึง ม.3 ที่เรียกว่าภาคบังคับ แต่พอจบการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นมัธยม ปริญญาตรีแล้ว แหล่งที่ประชาชนจะสามารถหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่องนอกระบบการศึกษามีที่ไหนบ้าง เราต้องยอมรับว่าเรามีอยู่น้อย เพราะฉะนั้น สำนักงานพัฒนาบริหารองค์ความรู้ ก็เลยมีหน้าที่จะบอกว่าจะต้องสร้างแหล่งความรู้ขึ้นมาให้กระจายอยู่เต็มพื้นที่ทั่วประเทศไทย

องค์กรแรกที่เราตั้งขึ้นก็คือ อุทยานการเรียนรู้ หรือ Thai Knowledge Park -TK Park จะมุ่งเน้นในเรื่องของเด็ก ส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ องค์กรที่สองก็คือ TCDC ที่มุ่งความรู้อีกแบบหนึ่ง เป็นความรู้เฉพาะด้าน ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ความคิดสร้างสรรค์และการออกแบบ ด้วยเหตุผลสำคัญคือ เราเป็นประเทศที่ไม่สามารถจะใช้แรงงานในการสร้างธุรกิจ แรงงานค่าแรงถูกๆ ในการสร้างกำไรให้กับประเทศได้อีกแล้ว แต่เราจะต้องอัปเดตขึ้นมาอีกตลาดหนึ่ง คือเราต้องพัฒนาโปรดักท์ ที่นอกจากเมื่อก่อนเราเอาดีไซน์ของคนอื่นมาให้แล้วเรารับจ้างผลิต จากนั้นไปเราจะต้องผลิตต้นแบบของเราเอง ผลิตดีไซน์ของเราเอง เพราะฉะนั้น TCDC ตั้งขึ้นมาอีกเพื่อที่จะให้คนไทย ให้ดีไซเนอร์คนไทย ผู้ประกอบการคนไทย มีแหล่งข้อมูลที่สามารถจะผลิตต้นแบบทางความคิดของตัวเองได้ เพื่อจะเอาไปผลิตสินค้าและบริการเพื่อจะสามารถส่งออก และทำมาค้าขายให้ดีขึ้นได้

โครงการนี้เริ่มเมื่อไหร่คะ

โครงการนี้ได้รับการอนุมัติหลักการจากคณะรัฐมนตรี ประมาณปี พ.ศ.2546 ช่วงเดือนกันยายน แต่จริงๆ คอนเซ็ปต์และการคิดริเริ่มก็เกิดขึ้นมาในระยะเวลาก่อนหน้านี้ ในส่วนพัฒนานโยบายของสำนักนายกรัฐมนตรี ท่านนายกฯ ทักษิณเอง กับท่านอาจารย์พันศักดิ์ วัลญรัตน์ ประธานที่ปรึกษาท่านนายกฯ เป็นคนที่ริเริ่มไอเดียนี้ขึ้นมาว่าเราจะต้องมีโครงสร้างพื้นฐานที่ประชาชนสามารถหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่องก็เกิดมาเป็น TK Park และ TCDC

คอนเซ็ปต์ของ TCDC

กระตุ้นความคิด กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และเป็นแหล่งที่จะต่อยอดความคิดสร้างสรรค์เดิมของคนไทย เพราะเราเชื่อว่าคนไทยมีพื้นฐานความคิดสร้างสรรค์ที่ดีอยู่แล้ว ทุกวันนี้เราไปจตุจักร สวนลุมไนท์บาซาร์ สยามสแควร์ สยามเซ็นเตอร์ เรามีเด็ก ๆ ที่มารวมตัวกันเพื่อจะทำธุรกิจเล็กๆ ของตัวเอง ทำของดีดีไซน์น่ารักๆ เราอยากให้สิ่งเหล่านี้ขยายตัวมากขึ้น ต่อยอดความคิดเขาให้สามารถขยายแนวทางการโปรดักท์ได้มากขึ้น อันนั้นเป็นสิ่งที่เราต้องการ โดยเฉพาะการสร้างบรรยากาศของคนที่ไม่ใช่ของที่เขาจะเห็นคุณค่าและความสำคัญของการดีไซน์ ไม่ใช่มองว่าดีไซน์เป็นเรื่องของความสวยงาม ความหรูหราเพียงอย่างเดียว แต่ดีไซน์เป็นเรื่องของ Process (กระบวนการ) วิธีการทำให้คุณสมบัติของการใช้งาน ดีขึ้น แข็งแรงขึ้น มันเป็นมากกว่านั้น

เป็นทั้งวิถีชีวิต โด๊ะ ตู๋ เต๋ยง ต้องอาศัยการดีไซน์หมด

ดีไซน์อยู่รอบตัวเรา เองง่ายๆ มันไม่ใช่แค่เรื่องของผิวภายนอกเฉยๆ แต่จะเป็นในลักษณะที่ว่ายกตัวอย่างดูเย็น ทำยังไงถึงจะเปิดได้งายขึ้น ลีนซักควรจะวางตรงไหน เป็นการศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ที่สัมพันธ์กับสิ่งของนั้นๆ เช่น กอดอย่างไรถึงจะสะดวก ถ้าเป็นของขายในยุโรป คนจะถนัดทางซ้ายมากกว่า ขายในเอเชียคนจะถนัดทางขวามากกว่า อันนี้ล้วนแต่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดีไซน์ทั้งสิ้น

ภายใน TCDC มีอะไรแนะนำบ้างคะ

งานของเราแบ่งออกเป็น 2-3 ส่วนใหญ่ๆ ส่วนที่หนึ่งด้านนอกสุด คือ นิทรรศการ ซึ่งตอนนี้เราเปิดให้เข้าชมฟรี เรามีไว้เพื่อให้ประชาชนได้ตื่นเต้นและสนใจกับเนื้อหาสาระในอีกรูปแบบหนึ่ง เพราะคนไทยชอบเดินดูงาน ชอบช้อปปิ้ง การดูนิทรรศการเป็นอะไรที่เหมาะสมกับคนไทย คือไม่ต้องอ่านหนังสือมาก เรียนรู้จากสภาพแวดล้อมในตัวนิทรรศการเอง แล้วถ้าเขารู้สึกตื่นเต้นและสนุกสนานกับนิทรรศการแล้วอยากหาความรู้เพิ่ม เขาก็สามารถที่จะมาในส่วนที่เป็น Resource Center ของเราได้

Resource Center คืออะไร

ส่วนนี้จะมีพวกมีเดีย มีทรัพยากรหลายๆ อย่างไม่ว่าจะเป็นหนังสือ สารคดี ห้องมัลติมีเดีย ดูหนังฟังเพลง หนังสือลัทธิต่างๆ ที่ได้รับรางวัล เรามีห้องอ่านหนังสือเจ๋งๆ เรามีหนังสือที่ครอบคลุมตั้งแต่เรื่องของประวัติศาสตร์ ไปจนถึง Material (วัสดุ) จนถึงการตกแต่งภายใน สถาปัตยกรรม การออกแบบผลิตภัณฑ์ ส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งคือ Material Connexion Bangkok ส่วนนี้คือห้องสมุดที่รวบรวมเอาตัวอย่างวัสดุที่ใช้ในการออกแบบมาจากทั่วทุกมุมโลก เรียกว่าคนไทยที่มาใช้บริการที่นี่สามารถจะได้ข้อมูลเทียบเท่ากับดีไซเนอร์ระดับโลกที่เขามีอยู่เลยก็เลย

การเข้ามาใช้งานที่ TCDC

ในส่วนของห้องสมุดก็เหมือนห้องสมุดทั่วไปที่ต้องเป็นสมาชิก เรามีสามระดับด้วยกัน ระดับแรกคือฟรีเมียมการ์ด สามารถใช้บริการเรื่องหนังสือ ดูหนังฟังเพลง เรียกว่าแทบทุกอย่างเต็มที่ ราคา 1,200 บาทต่อปีสำหรับประชาชนทั่วไป และ 600 บาทสำหรับนักเรียนนิสิตนักศึกษาและผู้สูงอายุ แคมด้วยข้าราชการชั้นผู้น้อย (ยิ้ม) และเรายังมีสมาชิกที่เรียกว่า ซิลเวอร์การ์ด สำหรับสมาชิกโพรเฟสชันนัล ที่ต้องการพื้นที่ส่วนตัว ค่าสมาชิก 2,000 บาทต่อปี

ส่วนสมาชิกของห้องสมุดวัสดุเพื่อการออกแบบ ที่เรียกว่าแพลตินั่ม จะแพงนิดหนึ่ง เพราะว่าส่วนมากเป็นบริษัทและนักธุรกิจ โพรเฟสชันนัลจริงๆ ตรงนี้ราคา 12,000 บาทต่อปี กรณีที่ใช้เฉพาะในเมืองไทยเท่านั้น แต่ถ้าเป็นนักธุรกิจที่ต้องเดินทางไปทั่วโลก เขาเป็นสมาชิกที่กรุงเทพแต่ต้องการบินไปใช้ที่มีลานหรือนิวยอร์ก เขาจะต้องจ่ายค่าสมาชิกในราคา 18,000 บาทต่อปี แต่ว่าเราเองในฐานะที่เราเป็นองค์กรที่ให้ความรู้แก่ประชาชน ก็อยากให้เขาได้เข้ามาสัมผัสกับวัสดุเหล่านี้บ้าง เพื่อจะได้เกิดความคิดสร้างสรรค์ว่า เอ๊ะ เราก้ทำโรงงานมันสำปะหลังอยู่ เออ อาจจะเอามันสำปะหลังมาทำโปรดักต์แบบนี้บ้าง เพราะที่นี่เรามีตัวอย่างช้อนส้อมที่ทำจากวัสดุธรรมชาติอยู่ หรือว่าบางที่เป็นบริษัทที่เขาทำด้านนี้อยู่แล้ว เขาสนใจว่าเขาอยากได้เทคโนโลยีการผลิตแบบนี้ เอามาใช้กับโรงงานเขาม้าง เราจึงเปิดให้เข้าชมฟรีทุกวันพุธ แต่ขออย่างเดียวว่าจะต้องโทรมาแจ้งจองคิวล่วงหน้า เพราะเราไม่สามารถเปิดให้เข้ามาได้เยอะๆ ทีเดียว

ทำไมถึงเปิดให้คนทั่วไปชมเฉพาะวันพุธ

คือลูกค้าที่นี้เป็นลูกค้าที่เป็นบริษัท ซึ่งบางทีเขามาทำงานที่นี่เลย เช่นสมมติว่า มีบริษัทที่ท่าเรือเก่าที่มีชื่อเสียงมากของโลก เขามาที่นี่เขาไม่ได้มานั่ง เดินดูเฉยๆ แต่เขามาทั้งทีม แล้วเขามานั่งทำงานเลย ซึ่งเวลาเขาทำงานแล้วเขาหยิบวัสดุอันไหนมาจับ ถ้ามีคนอื่นมาเห็นแล้วรู้ว่าคนนี้เป็นดีไซเนอร์ของเรือเก่า ยี่ห้อนั้น ก็กลายเป็นว่าความลับเขารั่วไหล เพราะฉะนั้นเราเองก็ต้องดูแลสมาชิกเราด้วย วันอื่นในกรณีที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของ Material Connection เราก้ต้องขอร้องว่า ก่อนเขาจะมาขอให้เรานัดก่อน เราคงไม่อยากให้ในก๊มาเจอกับอาดิดาส ช้างชนช้าง เจ้าหน้าที่ TCDC ก็คงเป็นหย่าแพรก ที่โดนเหยียบ (หัวเราะ)

ไปที่ส่วนของนิทรรศการบ้าง

ตอนนี้นิทรรศการถาวรเรามี What is Design อันนี้เป็นการปูพื้น สร้างความเข้าใจก่อนว่า ดีไซน์มาจากอะไร ต้องมีอะไรถึงจะออกแบบได้ ปัจจุบันอะไรบ้างที่มีผลต่อความคิดสร้างสรรค์ และวิถีคิดของสังคมแต่ละสังคม โดยเราศึกษาการออกแบบอุตสาหกรรมของสิบประเทศ เช่น บราซิล อังกฤษ อิตาลี ฝรั่งเศส ฟินแลนด์ ญี่ปุ่น เยอรมนี ปรมาณู

ส่วนอันที่สอง เป็นนิทรรศการหมุนเวียน 'กัณดารคือสุนทรพจน์' หรือ Isan Retrospective ย้อนยุคอีสานหรือแกะประวัติศาสตร์อีสาน เราแสดงอันนี้เพื่อจะให้คนไทยได้สำรวจตัวเองว่าจริงๆ แล้ว เวลาเราพูดถึงความคิดสร้างสรรค์ เราขาดตรงนั้นขาดตรงนี้ ยังคิดอะไรไม่ได้หรอกจริงๆ ไม่ใช่ คือขื่อนิทรรศการ กัณดารคือสุนทรพจน์ หมายความว่า ดีไซน์หรือความคิดสร้างสรรค์ก็คือสุนทรพจน์ที่จะก่อให้เกิดรายได้ ไม่

จำเป็นต้องเกิดท่ามกลางความสมบูรณ์ ในความขาดแคลนนั่นแหละคือปัจจัยสำคัญที่ใคร่ให้คนรู้จักคิด รู้จักสร้างสรรค์

โดยยกตัวอย่างจากคนอีสาน

เพราะภายใต้ข้อจำกัดของการดำเนินชีวิตในภาคอีสาน มันมีวิธีการดิ้นรน และเกิดกระบวนการที่เรียกว่า ความคิดสร้างสรรค์ออกมาหลายอย่าง ในสภาวะที่ขาดแคลน อาหารมีจำกัด การเก็บเอาทรัพยากรท้องถิ่น ที่อยู่รอบๆ ตัวมาทำอาหาร ก็เป็นเรื่องของความคิดสร้างสรรค์จนเกิดอาหารที่เรียกว่า ส้มตำลาบ ซีนมา ซึ่งเดิมทีอาหารเหล่านี้ถูกมองว่าเป็นอาหารชั้นต่ำ อันนี้พูดกันตรงๆ สามสิบสี่สิบปีที่แล้ว คนในยุคนั้นถ้าใคร กินส้มตำต้องแอบกิน ไม่สามารถจะมานั่งกินกันได้เหมือนทุกวันนี้ แต่ในที่สุดสิ่งเหล่านี้ก็กลายเป็น วัฒนธรรมปกติไปแล้ว

ก่อนหน้านี้ เมื่อพูดถึงอีสาน คนจะมองว่ายากจน ลำบาก แต่คนอีสานเองกลับมีวิธีการที่จะจัดการกับความเครียดของตัวเองได้ดี เขาสามารถสร้างวงตลกของเขาขึ้นมาได้ สร้างวงหมอลำของเขาใหญ่โตขึ้นมา สร้างกระบวนการที่จะเอนเตอร์เทน เพื่อให้พ้นจากความเหนื่อยยากลำบากของการเป็นคนชั้นแรงงาน ทำให้เขาหลุดพ้นจากความเครียดได้ แล้วกระบวนการนี้ยังสร้างสร้างธุรกิจได้เป็นพันๆ ล้าน มุกตลกของคนอีสานปัจจุบันก็ไปอยู่ในหนังสือ โฆษณา คือเรากำลังพยายามจะบอกว่า ภายใต้รากเหง้าของวัฒนธรรมที่เราถูก ยังมีแง่มุมที่น่าสนใจ ที่สามารถเอามาต่อยอดแล้วพัฒนาเพื่อเป็นโปรดักต์และเซอร์วิสขึ้นมาได้ เพราะฉะนั้นเราเป็นคนที่อยู่ในกรุงเทพ เราก็อาจจะสร้างสรรค์ขึ้นมาได้เช่นกัน

ก่อนที่จะตัดสินใจว่าเลือกใช้ชีวิตความเป็นอีสาน ได้มีการคิดกันก่อนใหม่ว่าจะเอาภาคไหนดี

เลือกอีสานเลย เพราะว่าชีวิตของคนอีสานเป็นชีวิตที่สนุก ที่สำคัญวัฒนธรรมอีสานยังเป็นวัฒนธรรมที่แข็งแรงที่สุด ดุสิตทำให้คนกรุงเทพฯ ทั้งกรุงกินส้มตำได้ คนกรุงเทพฯ โดนวัฒนธรรมอินกันได้ง่ายมาก แต่คนอีสานโดนกลืนยากมาก คนอีสานยังโง่ก็ยังเป็นคนอีสาน คนกรุงเทพฯ พอถึงฟังละครวิทยุ แต่ลูกดูเอ็มทีวีเรียบร้อยไปแล้ว คนอีสาน หมอลำก็ยังหมอลำอยู่ดี เพราะฉะนั้นเราก็ดึงคำถามว่า อะไรทำให้วัฒนธรรมเขาแข็งแรงมาก แล้วยังไม่โดนกลืนด้วย นอกจากนี้คัลเจอร์เขายังสามารถ Make Monney ได้ อีก

อันนี้เป็นความตั้งใจเลยว่าเริ่มโชว์ของอีสานบ้านเฮาก่อน

ครับ ให้คนไทยสำรวจตัวเองก่อน หลังจากนั้นเราจะไปสำรวจโลกว่าโลกเขาคิดกันยังไง แล้วก็ค่อยกลับมาเมืองไทยอีกรอบ เมื่อก่อนคนที่มิดังค์ก็จะมีโอกาสบินไปดูเมืองนอก คนที่ไม่มิดังค์ก็อาจจะเห็นข่าวประมาณสองนิ้วในหน้าหนังสือ จากนั้นไปเราเอามาให้ดูกันที่นี้ที่เมืองไทย เราจะมีโอกาสได้เห็นนิทรรศการดีๆ และเห็นวิธีการจัดนิทรรศการที่หลากหลายมาก ซึ่งแต่ละชาติเขาจะมียุทธศาสตร์และวิธีการแสดงที่แตกต่างกัน ก็จะเป็นประโยชน์ในการสร้างวิชาชีพนี้ในเมืองไทยด้วย เพราะทุกวันนี้หาคนที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเรื่องการจัดนิทรรศการ ยากมาก

เสียงตอบรับนิทรรศการค่อนข้างดี ทราบว่าเป็นที่มงานคนไทยทั้งหมด

คนที่กำหนด Theme ทั้งหมดหรือไดเรกชั่น ก็คืออาจารย์พันธศักดิ์ครับ และใน TCDC เองก็มีทีมที่เรียกว่า คิวเรเตอร์ ที่จะพัฒนาคอนเทนต์เนื้อหาขึ้นมา เราก็ไปทำรีเสิร์ชกันแปดเก้าเดือน หลังจากนั้นก็ใช้ทีมคนไทยด้วยกันเองช่วยกันเล่าเรื่อง พอเล่าเรื่องเสร็จ ก็มีทีมคนไทยอีกทีดีไซน์ขึ้นมาว่า นิทรรศการเราจะแสดงสิ่งต่างๆ จากเรื่องธรรมดาๆ กลายเป็นเรื่องที่น่าสนใจ เวลาเดินเข้าไป เฮ้ยๆ ดินแดน สร้างสิ่งที่เขาเรียกว่า Wow Factor คือมีจุดที่กระตุ้นความสนใจคนได้อย่างต่อเนื่องจนจบ ไม่เบื่อ ซึ่งทีมคนไทยทุกคนที่เพิ่งเคยทำด้วยกัน เป็นความทรงจำที่ทุกคนเรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองด้วยระยะเวลาอันสั้นเพื่อจะทำมันให้ได้ ซึ่งพอทำงานอีสานมา ก็ภูมิใจว่าเราทำได้ เหนื่อยมากเพราะว่าเราต้องใช้เวลาในการพัฒนาตัวเอง แต่เราก็คงต้องทำให้ดีกว่านี้ เพราะยังมีจุดบกพร่องเยอะ

เท่าที่ดูยังมองไม่เห็นจุดบกพร่อง

เล่าให้ฟังก็ได้ ซึ่งเราก็ลืมนึกไป อันนี้เป็นความผิดเรา คือเรามีบ่นไต่เยอะมาก เราลืมนึกถึงคนพิการ คนแก่ ที่เดินขึ้นลงบันไดไม่สะดวก นี่ก็เป็นจุดหนึ่งซึ่งในอนาคตเราก็จะต้องทำให้ดีกว่านี้ ซึ่งมันก็ทำให้เราเห็นว่า เราทำงานไปเราก็จะเจอสิ่งเหล่านี้ขึ้นมาเรื่อยๆ ว่า เราจะต้องคิดให้มากกว่า

ความถี่ของการจัดกิจกรรม

สำหรับนิทรรศการจะแสดงประมาณสองเดือน ซึ่งเป็นอัตรากำลังเหมาะ แล้วถ้าเทียบกับการแสดงกิจกรรมทั่วโลกจะอยู่ประมาณนี้ เพราะหลังจากนี้ไปคนจะเริ่มเบื่อ ซึ่งนิทรรศการอีสานก็จะอยู่ถึงสิ้นปีนี้ ปีหน้าก็จะ เป็น Japanese DNA-ถอดรหัสญี่ปุ่น จากนั้นก็จะเป็นนิทรรศการจากฟินแลนด์ อังกฤษ สวิสเซอร์แลนด์ แล้วก็กลับมาเป็นของคนไทยอีกครั้งหนึ่ง เรามีโชว์รวมถึงปี 2007 เลยทีเดียว

ชมครั้งเดียวไม่พอนะคะ

ใช่ครับ คือนิทรรศการนี้ ผมคาดหวังให้คนไทยได้สนุกกับการดู เมื่อก่อนเราพูดถึงไปดูนิทรรศการ ก็จะนึกถึงมีป้ายแปะๆ มันน่าเบื่อ แต่ที่นี่นิทรรศการที่สนุก และอยากให้ดูนิทรรศการให้เป็น ดูรอบแรกอาจจะ ตื่นเต้น รอบที่สองอาจจะดูเอาความรู้ รอบที่สามเก็บรายละเอียด เหมือนเวลาเราดูหนัง เรื่องไหนชอบเป็นพิเศษ รอบแรกก็ดูเอาความสนุก รอบสองก็ดูรายละเอียด ผมบางที่ยังไปดูรอบสามเลย เป็นชีวิตๆ เลย

ความอยู่รอดของ TCDC

เราเป็นองค์กรที่ต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐ ถ้าเราทำเพื่อหวังผลกำไร คงทำแบบนี้ไม่ได้ เราไม่สามารถ จะลงทุนซื้อหนังสือมาแบบโอโหมมากที่สุด ในเอเชีย แต่เราพึ่งพารัฐอย่างเดียวก็น่าจะไม่ได้เหมือนกัน ทุกวันนี้ภาคเอกชนจำนวนมากที่เห็นความสำคัญของงานด้านนี้ก็ให้การสนับสนุนเรามากมาย นอกจากนี้เราเองก็พยายามหารายได้ของเราเอง จะเห็นว่าเรามีร้านค้าขายของที่ระลึก มีร้านอาหารสำหรับคนที่มาอ่านหนังสือแล้วซึ่ก็เลยไปหากินไกลๆ ส่วนค่าสมาชิกเราก็ขอลดหนึ่ง ซึ่งไม่แพงเลยเมื่อเทียบกับสิ่งที่เราลงไป คนที่สนใจงานด้านนี้มักจะเป็นคนที่ซื้อหนังสือด้านงานดีไซน์อยู่แล้ว แต่มาอ่านที่นี่เล่มหนึ่งก็คุ้มแล้วครับ

นิทรรศการที่เปิดให้ชมฟรี ต่อไปจะมีการเก็บค่าเข้าชมไหมคะ

อันแรกที่เราให้ชมฟรี แต่นิทรรศการที่มาจากต่างประเทศบางอันคงจะต้องมีการเก็บสตางค์บ้าง ก็คิดว่าไม่น่าจะแพงประมาณร้อยสองร้อยบาท สมาชิกก็อาจจะลดให้ห้าสิบบเปอร์เซ็นต์แล้วแต่ และการเก็บเงินค่าเข้าชมก็จะไม่ได้เก็บตายตัว เช่น งานโชว์อยู่สองเดือน ก็เก็บทั้งสองเดือนเลย ไม่ใช่ แต่เราจะเก็บแค่ช่วงแรกๆ เพราะว่าถ้ามีคนมาดูเยอะๆ มันมีโอกาสที่จะเสียหายได้ อันนี้คือสิ่งที่เราเรียนรู้เลยว่า นิทรรศการต้องให้คนดูเท่าเดิม เช่นสมมุติสองเดือน มีคนดูร้อยคนก็ร้อยคนทุกวัน ไม่ใช่วันแรกพันคน วันที่สองเหลือยี่สิบคน คือเราต้องกระจายคนออกไปให้เท่าๆ กัน โดยเก็บตั้งแต่วันแรกแล้ววันหลังๆ ก็ไม่เก็บ

กลุ่มเป้าหมายที่ตั้งไว้คือกลุ่มไหนคะ

เด็กๆ คนหนุ่มสาว คนรุ่นใหม่ที่สนใจด้านความคิดสร้างสรรค์ กลุ่มมีอาชีพ กลุ่มที่ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องด้านนี้ กลุ่มผู้ประกอบการ และก็ประชาชนทั่วไป เราถึงมาอยู่ที่ในห้าง เพราะเราอยากให้ใครก็ได้เดินผ่านไปมาแวะเข้ามาดู เราเปิดกว้างสำหรับทุกคน คนอยากแต่งงานก็เข้ามาดูได้ ประชาชนทั่วไปอยากจะใช้ผ้ามาสนี้นก็เข้ามาดูได้ และส่วนคนที่เป็กลุ่มเป้าหมายที่เราโฟกัสจริงๆ คือกลุ่มมีอาชีพ เราจะมีพื้นที่พิเศษ ก็คือห้อง Material Connexion

อย่างไรก็ตาม ยอมรับว่าคนระดับล่างๆ ยังเข้าไม่ถึง

ครับ แต่เราก็คงจะมี Facilities อย่างนี้้อีก ผมว่าจริงๆ เราอย่าไปตั้งว่าใครล่างใครบน แต่คนที่สนใจเรื่องนี มาได้ทุกคน แม้กระทั่งเรื่องโอท็อป คนที่ทำงานเป็นช่างฝีมือต่างจังหวัด ก็เป็นทหารเกณฑ์ของเรา ในอนาคตอีกสักสองสามเดือนข้างหน้า เราจะมีเวิร์คชอปที่เกี่ยวข้องกับไม้ไผ่ เครื่องมืองานจักสานจากญี่ปุ่น จากทั่วโลกมา เราก็เชิญกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเกษตรกร กลุ่มแม่บ้านที่ทำงานจักสานมาที่นี่ มาดูว่าในโลกนี้มีคนที่เขาใช้เหลาไม้ไผ่มีกี่ชนิด จากนั้นเขาก็อาจจะเอาแบบของไปเพื่อโมดิฟายด์ทำให้งานจักสานดีขึ้นก็ได้

ความเป็นเอ็มโพเรียมหลายคนยังมองว่าไกลตัว ห้างหรูของคนรวย

คือจริงๆ เราไม่ได้เลือกว่าจะเป็นเอ็มโพเรียม หรือว่าเป็นที่ไหน เราคิดอยู่อย่างเดียวว่าอยากอยู่ในที่ๆ คนเข้าถึงได้ง่าย เช่น ถ้าเราไปตั้งที่บางพลี รังสิต ก็คงไม่มีใครไป แต่เราอยากอยู่ใจกลางเมืองซึ่งอย่างน้อยคนทั่วๆ ไป ก็ต้องผ่านไปผ่านมาเพื่อทำธุระ ก็แะที่เรบ้าง ก็อยู่ในจุดที่เป็นวิถีชีวิตปกติของคน ไปทำงานที่สีลมนั่งรถไฟฟ้าผ่านก็แวะมา

โลโก้ทำไมถึงเป็นรูปขนมใส่ไส้ ไอเดียใครคะ

เป็นแนวคิดของ อ. พันศักดิ์ ซึ่งจะสะท้อนว่า ความคิดสร้างสรรค์ของคนไทยอยู่ในตัวตนเรามาตั้งนานแล้ว คือใบไม้ เรารู้วิธีการว่าจะเลือกใบไม้อะไรมาทำแพคเกจจึง เราวิธีการจะขึ้นรูปทรงว่าจะเอาใบตองมาห่อให้เป็นรูปสามเหลี่ยม ที่มีความมั่นคง อันนี้คือสิ่งที่คนไทยค้นพบ หลังจากนั้นเรายังรู้วิธีการที่จะทำข้างในขนมว่า เอาแป้ง น้ำตาล มะพร้าว มารวมกันให้ได้รสชาติที่ดี แล้วเราเองยังรู้ดีกว่า รสชาติดียังไม่พอเราสนใจเรื่องของกลิ่นด้วย เราเอาไปนึ่ง การนึ่งมันทำให้กลิ่นใบตองทำให้ขนมอร่อยขึ้น

นอกจากนั้น พอเราห่อเสร็จปั๊บ เรายังรู้วิธีการว่า ถ้าเราจะสร้างสัญลักษณ์ของความแตกต่างของข้างใน เราก็ตัดแฉกของปลายให้เป็นสามเหลี่ยมบ้าง เป็นหางปลาบ้าง ว่าเป็นขนมใส่ไส้ ขนมกล้วย เพราะฉะนั้นงานความคิดสร้างสรรค์ของคนไทย เราคิดแบบรอบด้านมาก รูป รส สัมผัส กลิ่น เสียง ครบทุกอย่างเลย เราจึงเลือกสิ่งนี้มาเป็นโลโก้แทนตัวเราและบอกกับทุกคนว่าเรามีความเป็นตัวของเราเอง แล้วถ้าเรารู้จักเอาอันนี้ไปใช้ เป็นพื้นฐานที่จะพัฒนาอะไรต่างๆ เรามีอนาคตแน่นอน

เรื่องดีไซน์ การออกแบบ จะมีวันอิ่มตัวไหม เช่น ความคิดตัน จะออกแบบโต๊ะซักตัวยังงั้นไม่ไหวใครอีก

โต๊ะยังงั้นก็คือโต๊ะ เลื่อยยังงั้นก็คือเลื่อย แต่สิ่งสำคัญ คือ ความต้องการของคนที่เปลี่ยนไปตามสถานการณ์ทำให้ดีไซน์อยู่ได้ มนุษย์มีความกลัว ความอยาก ความทะเยอทะยานในแต่ละจุดที่เปลี่ยนไปตามสถานการณ์ ภาวะสงคราม สภาพของอากาศที่เปลี่ยนไป สิ่งแวดล้อมต่างๆ ประวัติศาสตร์ของคน แม้แต่ความรู้สึกของตัวเองเองก็ยังเปลี่ยนไปในแต่ละยุคแต่ละสมัย สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่องานดีไซน์ทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นถามว่าดีไซน์จะตันไหม ไม่นั่นหรอก ดราม่าที่สิ่งเหล่านี้ที่ผสมผสาน เปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา

ถ้าไปดูใน Exhibition 'What is design' จะบอกไว้เลยว่า ดีไซน์คืออะไร และจะตันหรือไม่อย่างที่ถาม แต่จะไม่มีทางตันเพราะว่าปัจจัยที่ก่อให้เกิดการดีไซน์ มันไม่ใช่ตัวดีไซน์ด้วยตัวมันเอง แต่เป็นปัจจัยรอบๆ ด้านอย่างเก้าอี้ ที่เรานั่งนี่ เราจึกมาตั้งกี่ร้อยปีมาแล้ว แต่เก้าอี้ก็ยังเปลี่ยนไปตามยุคสมัยเรื่อยๆ จากเก้าอี้หวาย แต่สภาพของสงครามทำให้เกิดความขาดแคลน จะทำให้หุหุราบแบบหวายไม่ได้ เก้าอี้ก็กลายมาเป็นแบบเก้าอี้ง่ายๆ เพื่อความประหยัด แดพอมายุคอีกคนหนึ่ง เขากลับบอกว่า เออ ความเรียบง่ายสวยงามกว่าความซับซ้อน ทั้งๆ ที่จริงๆ จุดประสงค์เพื่อความประหยัดเท่านั้นเอง หมายความว่าวิฤตประสงค์ในยุคนั้น กับสิ่งนั้นในอีกยุคสมัยหนึ่งอาจจะไม่ใช่ มันเปลี่ยนแปลงไป

ภายใน TCDC เต็มไปด้วยความรู้มากมายให้เราเก็บเกี่ยวไปคิดต่อ ถ้ามินิดหนึ่ง ถือว่าเป็นการลอกแบบใหม่ แล้วการลอกแบบถือเป็นการดีไซน์หรือไม่

การดีไซน์คือการเอาความรู้หลายๆ แขนงมารวมกัน แล้วสร้างออกมาเป็นโปรดักท์ ออกมาเป็นเซอร์วิส ผมคิดว่าการดูต้นแบบของคนอื่นไม่ถือเป็นการลอก คือจริงๆ การลอก กับ การลอกเลียนไม่เหมือนกัน ลอกคือเรากอบบี ไปศึกษาว่าคนอื่นเขาทำกันยังไงแล้วเก็บเอาวิธีการกระบวนการคิดของเขา มาประมวล แล้วสร้างงานของตัวเองขึ้นมา ไม่ใช่ลอกไปทั้งชีวิตแล้วไม่เคยคิดอะไรเป็นของตัวเองเลย อันนั้นเรียกว่าลอกเลียน ไม่ควรส่งเสริม แต่ถ้าเป็นการลอกเพื่อนำไปสร้างใหม่ อันนั้นเป็นสิ่งที่เราอมรับได้

ในสังคมเอเชีย ไม่ว่าจะญี่ปุ่น หรือในสังคมไทยเอง เวลาเขาสอนคน เขามักจะสอนให้ทำตามครูสอน ทำให้เหมือนครูสอน แล้วสุดท้ายพอทำเหมือนครูได้ปั๊บ เราจะค้นพบวิธีการของตัวเอง และในที่สุดเราจะสร้างงานของตัวเองได้ ในเมืองไทยเองเราก็มีสุภาวดีว่าครูพักลักจำ ก็แอบดูแบบครู แล้วก็ทำตามแบบครูที่สุดก็สามารถสร้างงานของตัวเองได้ ให้รู้ว่าพอรู้วิธีการ เข้าใจในกระบวนการก็ต้องเริ่มใช้สมองใช้ความรู้เพื่อที่จะสร้างงานของตัวเอง

พูดถึงตัวเองให้ฟังหน่อยได้ไหมคะ

(ยิ้ม) ไม่ต้องให้ความสำคัญกับผมมากหรอกครับ ผมเป็นคนทีโลว์โพรไฟล์มาก ไม่มีอะไรพิเศษมากมายเรียนจบทางด้านศึกษาศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และเรียนบริหารธุรกิจไปด้วยพร้อมกัน แต่ผมเป็นคนล่าพูนครับ จากนั้นครอบครัวย้ายมาอยู่กรุงเทพ เรียนจบก็รู้สึกว่าจะขบงานเขียนหนังสือ และที่บ้านผมเป็นบ้านของคนทีอ่านหนังสือ ก็มีเพื่อนพ่อเพื่อนแม่ ขอบมานั่งประชุมสนทนากัน เรื่องสถานการณ์ต่างๆ ก็เลยสนใจเรื่องพวกนี้มาตลอด

จึงทำให้อยากเป็นนักข่าว

ครับ พอเรียนจบ แทนที่ผมจะไปเป็นครู คือที่จริงผมไปเป็นครูอยู่ระยะหนึ่งซึ่งผมก็ชอบนะ สอนที่โรงเรียนวัดในเชียงใหม่ แต่ก็ช่วงสั้นๆ สองเดือน แต่ด้วยความที่ตั้งใจว่าจะเป็นนักข่าว ก็เลยไปสมัครงานกับหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ตอนนั้นอายุ 22 ปี ปี 2532 ตอนนั้นผมเข้ามาผู้จัดการเป็นรุ่นที่ผู้จัดการเริ่มริครุทคนรุ่นแรกๆ แล้วตอนนั้นคนกำลังฮือเป็นนักข่าวกันมาก เงินเดือนแพงด้วยเท่านายแมงค้เลย ผมเลยตัดสินใจว่าจะทำงานแมงค้หรือทำผู้จัดการดี เพราะเงินเดือนเท่ากัน แต่ก็ตัดสินใจทำผู้จัดการ เพราะที่บ้านสนับสนุนด้วย

ตอนนั้นผู้จัดการเตรียมที่จะออกหนังสือผู้จัดการรายวัน แต่ผมทำที่ผู้จัดการรายสัปดาห์ก่อน ทำข่าวทางด้านการเงินซึ่งผมไม่เคยมีความรู้มาก่อน ก็ทำอยู่ประมาณสามสี่ปี อยู่สายการเงิน หุ่น ตลาดหลักทรัพย์มาตลอด ตอนนั้นหุ้นกำลังบูมมาก ดัชนีกำลังพุ่งกระชูด ผู้จัดการเขาก็ขยายตัวเยอะช่วงนั้นทางคุณเสนธิ (ลิ้มทองกุล) ก็เตรียมออกหนังสือพิมพ์เล่มใหม่ ชื่อว่าหนังสือพิมพ์ไฟแนนเชียลเดย์ แต่ตอนนี้ปิดไปแล้ว ผมก็ไปทำตรงนั้น ผมได้รับแต่งตั้งให้เป็นบรรณาธิการข่าว ทางด้านเศรษฐกิจ เน้นเรื่องการเงิน ในขณะเดียวกันก็ดูเรื่องของการผลิตหนังสือพิมพ์ไปด้วย เลยเอาที่ กระบวนการต่างๆ นานา พอหลังจากนั้นก็เกิดวิกฤตเศรษฐกิจ ผู้จัดการก็ตัดสินใจปิดหนังสือ เพราะว่าต้นทุนสูง ไร่ยังไม่ทำเงินให้เขาได้ ก็ปิด ผมก็กลับไปอยู่ที่ผู้จัดการรายวันอีกที โดยเป็นบรรณาธิการสารคดี

ร่วมงานกับคุณพันศักดิ์ได้อย่างไร

ตอนที่ผมกลับไปเป็นบรรณาธิการสารคดี ช่วงนั้นเองที่ได้ทำงานกับ อ.พันศักดิ์ ซึ่งตอนนั้นท่านเป็นบรรณาธิการที่ปรึกษาของผู้จัดการ เรียกว่าเป็นคนที่คุณคอนเทนต์ของหนังสือทั้งหมด ก็ได้เข้าไปทำงานกับ อ.พันศักดิ์ ตอนนั้นเป็นช่วงที่เกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจพอดี แล้วอาจารย์ก็เป็นนักคิดอยู่แล้ว อาจารย์ก็คิดถึงวิธีการที่เราจะฟื้นขึ้นมาได้อย่างไร ก็เลยสร้างวิธีการที่เรียกว่า เอสเอ็มอี คือทางรอดของเศรษฐกิจไทย หลังจากนั้นด้วยวิกฤต และการลดคนขององค์กร อาจารย์ก็ย้ายออกจากหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ส่วนผมเองก็อึดตัวกับงานข่าวที่ทำมาเกือบสิบปี ก็เลยย้ายตามอาจารย์ไป

ไปทำอะไรกันคะ

เราไปตั้งกรุปเรียกว่าเอสเอ็มอีกรุป เพื่อทำงานวิจัยพัฒนานโยบาย โดยแนวคิดแรกที่เราทำตอนนั้นคือเรื่องการส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางขนาดเล็กเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจในอนาคต เพราะตอนนั้นธุรกิจใหญ่ๆ ล้มหมดเลย แล้วการที่จะฟื้นธุรกิจใหญ่ๆ ดูจะมีปัญหา และอย่างที่บอกกว่าประเทศจีนเขาพัฒนาขึ้นไปเรื่อยๆ ธุรกิจใหญ่ๆ เราแข่งกับเขาไม่ได้ เราต้องสร้างธุรกิจเล็กๆ ขายของที่มันมีมาร์จิ้นสูงๆ เป็นของที่เกี่ยวข้องกับดีไซน์ ดังนั้น ดีไซน์เซนเตอร์ก็มีแนวคิดตั้งแต่ตรงนั้น จนสุดท้ายแนวคิดนี้ก็กลายมาเป็นนโยบายของรัฐบาล อ.พันศักดิ์ก็เข้าไปมีส่วนร่วมในการทำงานกับรัฐบาล แล้วก็ทำงานทางด้านพัฒนานโยบาย เราเองก็เลยเข้าไปอยู่ในส่วนของการพัฒนานโยบายของรัฐบาลด้วย

ก็เลยทำเรื่องนี้ต่อมาเรื่อยๆ และดูนโยบายด้านอื่นด้วย เรื่องการฟื้นฟูเศรษฐกิจ ด้านแมคโครอีโคโนมิก อ.พันศักดิ์ก็ช่วยดู ก็ทำงานในรัฐบาลอยู่ในส่วนของการพัฒนานโยบาย และก็ทำโปรเจกต์หลายๆ โปรเจกต์ของรัฐบาล ในช่วงหนึ่งเราทำโปรเจกต์จนกระทั่งหน่วยราชการต่างรับลูกเราไป จนกระทั่งเรามาทำงานที่ TCDC ซึ่งถึงแม้จะเป็นเรื่องของการครีเอทีฟ ความคิดสร้างสรรค์ งานดีไซน์ แต่เราตั้งเป้าหมายเพื่อจะเซิร์ฟประชาชน ให้ประชาชนสร้างกิจการของตัวเอง สร้างออร์จินัลลิตี้ของตัวเองขึ้นมา และเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เรามาทำ และอาจารย์ก็คิดและเราก็อำมาตั้งแต่แรก ผมก็เลยตัดสินใจที่จะขอมาทำงานที่นั่นเต็มๆ ตัว

เรียกได้ว่าร่วมงานกับอาจารย์พันศักดิ์มานาน เป็นมือขวาคนสำคัญเลยใช่ไหมคะ

เป็นผู้ช่วยครับ เป็นผู้ช่วยเป็นเลขาประมาณแปดถึงเก้าปีครับ ผมก็ตัดกระดาษ พิมพ์ดีดไป แล้วก็สั่งอะไรก็ทำทุกอย่างครับ (ยิ้ม)

ทำงานกับคนเก่งอย่างอาจารย์พันศักดิ์เป็นอย่างไรบ้าง

อาจารย์เป็นคนที่ทำให้โลกทรรศน์ คือถือว่าได้เรียนรู้อะไรเยอะมาก ผมไม่ต้องไปเรียนเมืองนอกเมืองนา ผมเรียนกับอาจารย์ และคิดว่าได้ประโยชน์มาก อยู่กับอาจารย์ได้ความรู้อะไรตลอดเวลา ถ้าเรารู้จักที่จะตั้งคำถาม อาจารย์เป็นคนปูพื้นฐานรากทางความคิดให้ผม

ต้องยอมรับว่า TCDC มาจากรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ แต่อย่างที่รู้ว่าตอนนี้รัฐบาลไม่ค่อยมั่นคงทางการเมือง จะมีผลอย่างไรต่อที่นี่ใหม่คะ

งานนี้เป็นงานบริการสาธารณะ เรื่องความรู้เป็นเรื่องที่สำคัญกับทุกๆ คน ผมว่าโครงการนี้ไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง มันเป็นเรื่องที่ประชาชนคนไทยควรจะมีมานานแล้ว แล้วคุณก็เห็นได้เลยจากที่คนมาชมแล้วเขียนลงสมุดที่ระลึกว่า เมืองไทยควรจะมีอย่างนี้มานานแล้ว ทุกคนเขียนแบบนี้หลายคนเลย เพราะฉะนั้นถามว่าผมกังวลไหมเรื่องของการเมือง ไม่เลยครับ แต่กลับต้องยิ่งให้เครดิตกับรัฐบาลนี่นะครับ ว่าเป็นรัฐบาลแรกที่ทำให้ความสำคัญ แต่...(คิด)...ก็ยังไม่มีการเริ่มซักที เขากล้าเสี่ยง อันนี้ผมก็ยอมรับว่าเขากล้าเสี่ยง คนคิดนะไม่เท่าไร คนที่กล้าเสี่ยงที่จะทำ ก็ต้องให้เครดิตเขาครับ ผมก็สามารถพูดได้เต็มปากนะครับว่าคนที่เป็นคนคิดเรื่องนี้ยังเป็นเบอร์สอง แต่คนที่กล้าเสี่ยงที่จะเอาเงินให้ 200 ล้าน เพื่อจะสร้างสิ่งนี้ขึ้นมา นาชื่นชมกว่า

ความคาดหวังสูงสุดของที่นี่ ภาพที่อยากจะเห็นน่าจะเป็นยังไง

คิด ไม่ได้คาดหวังอะไรมากนอกจากเป็นสถานที่ๆ คนมาใช้เรื่อยๆ และคนรู้สึกว่าเป็นที่พึ่งของเขาได้ เป็นที่ที่เขาถึงว่าเขาอยากจะทำความรู้ใหม่เพื่อจะทำให้ชีวิตเขาดีขึ้น อันนั้นคือสิ่งที่เราอยากจะทำมัน เป็น และก็เขามาแล้วเขารู้สึกว่าสนุกกับการที่จะได้ความรู้ใหม่อยู่ตลอดเวลา แล้วเขาเห็นว่าความรู้เป็นสิ่งสำคัญ สำหรับเขา สำหรับประชาชน อันนี้คือสิ่งที่คนทำงานก็แฮปปี้ เพราะเราก็ทำเต็มที่ ถ้าวันหนึ่งมีคนมาบอกผมว่า TCDC ทำให้ชีวิตเขาดีขึ้น ทำให้เขาค้นพบตัวเขาเอง และก็สามารถจะสร้างงาน สร้างอะไรขึ้นมาได้ เราคิดว่าเราก็คงว่ามันเป็นการประสบความสำเร็จแล้ว หลายคนที่มาเขาพูดว่าถ้ามีอย่างนี้ตั้งแต่ที่เขาเป็นเด็ก เขาจะไปไหนไกลกว่านี้ เราก็คงคิดว่าเป็นคำพูดที่ดี ให้กำลังใจเราด้วย

เปิด "TCDC" เต็มต่อธุรกิจ คลิกผู้ประกอบการ-ดีไซเนอร์

โดย ผู้จัดการรายสัปดาห์
11 พฤศจิกายน 2548

ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบพร้อมเปิดบริการกลางเดือนพ.ย.นี้ ยึดทำเลกลางเมืองเข้าถึงสะดวกใกล้ชิดวิถีชีวิตปกติ ชั้น 6 ศูนย์การค้าดิเอ็มโพเรียม สร้างโอกาสใหม่ผู้ประกอบการ-ดีไซเนอร์ไทย โดยความรู้เทียบเท่าระดับอินเตอร์ ชี้ช่องทางใช้ประโยชน์จากการออกแบบ เจาะตลาดด้วยแนวคิดและกลยุทธ์ใหม่ ปูพื้นฐานเศรษฐกิจแนวใหม่ให้ประเทศ

ไชยยง รัตนอังกร Acting Managing Director ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (Thailand Creative & Design Center : TCDC) เปิดเผยว่า TCDC เกิดจากความต้องการแก้ปัญหาในเชิงโครงสร้างเศรษฐกิจของรัฐบาลพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ที่พบว่าประเทศไทยมีปัญหาจากการพึ่งพารายได้จากต่างประเทศมากเกินไป และใช้เรื่องต้นทุนต่ำโดยเฉพาะแรงงานที่มีคุณภาพ แต่เมื่อประเทศจีนมีต้นทุนที่ต่ำกว่าและแนวโน้มคุณภาพสินค้าที่ผลิตได้ดีขึ้นเรื่อยๆ ทำให้ไทยต้องเปลี่ยนแปลง โครงสร้างเศรษฐกิจใหม่ โดยสร้างคุณค่าในผลิตภัณฑ์และบริการมากขึ้น

สิ่งสำคัญคือการจะทำอย่างไรให้มีความรู้แล้วก่อให้เกิดกระบวนการสร้างคุณค่า วิทยาการต่าง ๆ ที่มีพื้นฐานมาจากการออกแบบ หรือการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ดังนั้น TCDC จึงเกิดขึ้นมาเพื่อเป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยขับเคลื่อนผู้ประกอบการ ซึ่งหมายถึงเศรษฐกิจ ให้ไปสู่การสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพมากขึ้น และเลือกตั้งอยู่ในทำเลที่อยู่ในวิถีชีวิตปกติ เดินทางสะดวก เพื่อให้กระบวนการหาความรู้ไม่ได้อยู่ห่างไกล โดยตั้งอยู่ที่ชั้น 6 ศูนย์การค้าดิเอ็มโพเรียม ถนนสุขุมวิท ซึ่งพร้อมเปิดให้บริการในวันที่ 15 พฤศจิกายนนี้

โดยผู้ต้องการใช้บริการต้องสมัครเป็นสมาชิกซึ่งมีอยู่หลายประเภท เช่น นักศึกษา 600 บาทต่อปี บุคคลทั่วไป 1,200 บาทต่อปี หรือสมาชิกพิเศษ 12,000 บาทต่อปี ซึ่งเป็นอัตราที่พิจารณาแล้วว่าเหมาะสม เพราะเป็นองค์กรอิสระที่ตั้งขึ้นมาโดยไม่ได้หวังผลกำไร แต่สามารถหารายได้นอกรายได้จากงบประมาณของรัฐบาลสนับสนุน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพทั้งด้านมีรายได้เข้ามาช่วยแบ่งเบางบประมาณรัฐ และการบริหารจัดการที่เหมาะสม

TCDC มีพื้นที่ทั้งหมด 4,490 ตารางเมตร 200 ที่นั่ง จัดแบ่งเป็น 2 โซน คือ ห้องสมุดและสวนแสดงนิทรรศการ โดยแบ่งเป็นส่วนๆ ได้แก่ ส่วนที่เป็น "หนังสือและมัลติมีเดีย" ซึ่งมีหนังสือที่ครอบคลุมเรื่องราวที่เกี่ยวกับการออกแบบ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องมนุษยวิทยา สังคมวิทยา ประวัติศาสตร์ที่เชื่อมโยงกับการออกแบบ โดยมีหนังสือทั้งหมด 15,000 เล่ม และลงทุนระบบการจัดการห้องสมุดสมัยใหม่ ทำให้เป็น 1 ใน 10 ของโลกที่ใช้ระบบนี้ โดยมี National Library of Singapore มาช่วยวางระบบและเทคโนโลยี ส่วนไทยจัดการเกี่ยวกับรายละเอียดเอง โดยตั้งใจจะให้เป็นต้นแบบในไทย เพื่อนำไปใช้กับห้องสมุดอื่นๆ

"สมาชิกที่มาใช้บริการต้องเอาบัตรมาเช็คอินที่ทางเข้า ที่บัตรไม่มีรูปแต่จะมีรูปขึ้นที่จอคอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่เพื่อตรวจให้ตรงกัน ถ้าเป็นเด็กพ่อแม่สามารถเช็คได้ทางอินเทอร์เน็ตว่ามาจริงหรือไม่ เมื่อจะออกต้องเช็คเอาท์ และเมื่อปิดบริการก็รู้ว่ามันอยู่อีกหรือไม่ทำให้ได้เรื่องความปลอดภัยด้วย และเราอยากให้เด็กวัยรุ่นมาใช้ประโยชน์มาสนุกกับการหาความรู้ด้วย เราไปโปรโมทที่งาน BIG ครั้งล่าสุด มีการสมัครสมาชิกทั้งที่ยังไม่เห็นอะไรเลยเกิน 250 คน ส่วนใหญ่เป็นนักออกแบบ และมีประเภทพรีเมียมซึ่งสูงสุดค่าสมาชิก 12,000 บาทต่อปีด้วย"

นอกจากนี้ มี "ห้องสมุดสำหรับมืออาชีพ" โดยมี "The Lounge" เป็นคลับที่มีหนังสือที่พิเศษจริงๆ แต่สมาชิกส่วนอื่นก็มีโอกาสได้ใช้หนังสือเหล่านี้เพราะจะมีการหมุนเวียนออกไปเป็นครั้งคราว อีกทั้ง มี "Private Room" เพื่อให้ดีไซเนอร์ซึ่งมักจะทำงานอิสระใช้เป็นที่นั่งกับลูกค้า โดยมีการเก็บค่าใช้จ่ายเล็กน้อย เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุดอย่างแท้จริง

รวมทั้ง "ห้องสมุดสำหรับมืออาชีพขั้นสูง" คือ "Material ConnecXion" ซึ่งเป็นสาขาของ Material ConnecXion Worldwide ที่มี 3 สาขาทั่วโลก อยู่ที่นิวยอร์ก โคโลญ และมิลาน ส่วนในไทยเป็นสาขาเดียวในเอเชีย และอนาคตคงจะมีอีกเพียง 1 แห่ง เพราะกระจายอยู่ทั่วโลกแล้ว โดยเป็นแหล่งรวมวัตถุดิบที่มีคุณลักษณะพิเศษจากทั่วโลกมาไว้ เช่น ก้านน้ำได้ หรือช่วยแก้ปัญหาการออกแบบบางอย่าง ซึ่งมีการคัดเลือกจากสาขาแม่ที่นิวยอร์กและทุก 3 เดือนจะมีการเพิ่มวัตถุดิบใหม่ 33 ชิ้น ซึ่งในวันเปิดบริการจะมีประมาณ 600 ชิ้น ซึ่งทันสมัยและมากพอๆ กับสาขาอื่น

สำหรับสวนแสดงนิทรรศการซึ่งสำคัญมากเช่นกัน แบ่งเป็น แบบถาวรและแบบหมุนเวียน โดยแบบถาวรใช้ชื่อว่า "What is Design ?" ซึ่งแสดงตัวอย่าง 10 ประเทศ หรือ 10 สังคม ว่าอะไรที่เป็นบ่อเกิดให้สังคมเหล่านั้นมีลักษณะและได้รับการยกย่องจากทั่วโลกว่ามีลักษณะพิเศษทางดีไซน์ โดยจะบอกได้ว่า ดีไซน์ไม่ได้เกิดจาก One Crazy Idea ซึ่งเกิดมาแล้ววันหนึ่งจะหายไป และมักจะไม่น่าคำนึงถึงการใช้งาน เป็นแค่สิ่งที่ดึงดูดใจแล้วจบไป แต่ต้องเกิดจากการรวบรวมทุกวิทยากรรอบตัว จนกลั่นเป็น 1 ผลิตภัณฑ์ หรือ 1 บริการ

สวนแบบหมุนเวียน มีการวางแผนงานล่วงหน้า 2 ปี ทำเพื่อต้องการให้คนไทยได้ปะทะกับความคิดและเบื้องหลังของดีไซน์เนอร์จากทั่วโลก ให้เห็นกระบวนการคิดสร้างสรรค์อย่างลึกซึ้ง กว่าจะสำเร็จมีความล้มเหลวอย่างไรบ้าง งานแรกชื่อว่า "Isan Retrospective" เล่าย้อนยุควัฒนธรรมอีกสาขาที่เคยถูกดูถูก แต่ที่จริงมีเสน่ห์ไปปรากฏในงานดีไซน์ที่วันนี้โลกยอมรับโดยคนไทยไม่รู้ตัว ใช้เวลาแสดง 2 เดือน จากนั้นจะมีงาน "The DNA of Japanese Design" แสดงความสำเร็จของผลิตภัณฑ์ที่มีดีไซน์ของผู้ญี่ปุ่น และในปีหน้าจะมีนิทรรศการของ วิเวียน เวสต์วูด นักออกแบบชื่อดังของโลก Victoria Albert Museum นำมาแสดง

ไชยยง กล่าวต่อไปว่า สิ่งอำนวยความสะดวกที่ทำให้ TCDC มีสีสันมากขึ้น คือ ร้านขายสินค้าดีไซน์จากนักออกแบบไทยและต่างประเทศ ซึ่งราคาไม่แพง เพื่อให้การช้อปปิ้งของคนไทยเกิดความรู้ไปด้วย จะมีการใส่คำอธิบายของของชิ้นนั้นๆ ว่ามีคุณค่าอย่างไร กว่าจะทำได้ต้องผ่านอะไรบ้าง นอกจากนี้ มี "The Kitchen" เป็นร้านอาหารและให้ความรู้เกี่ยวกับอาหารไปด้วย เช่น ให้ความรู้เรื่องน้ำมันมะกอกที่กำลังฮิต

สำหรับกลุ่มเป้าหมายหลักคือ คนที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ และผู้ประกอบการซึ่งอยากจะมีมากขึ้น อยากปรับปรุงกระบวนการผลิต อยากคุยกับดีไซน์เนอร์ให้รู้เรื่อง จึงจะมีการทำเว็บไซต์ที่เรียกว่า "Portfolio Online" ซึ่งผู้ประกอบการจะมาหาข้อมูลผลงานของดีไซน์เนอร์ที่ใส่ไว้ แล้วสามารถนัดพบกันได้ ที่ TCDC ในขณะที่ ดีไซน์เนอร์จะได้ประโยชน์จากฐานข้อมูลที่จะนำมารวมไว้ เช่น ชีพพลาเยอร์ต่างๆ เช่น โรงงานฉีดพลาสติก ไม้ แม่พิมพ์ แก้ว ฯลฯ และข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ เพื่อให้ติดต่อถึงกันได้ ซึ่งส่วนนี้จะเริ่มให้บริการได้ภายในปีหน้า นอกจากนี้คือกลุ่มคนที่อยากเรียนรู้เรื่องการออกแบบ และนักเรียนนักศึกษา

"เราพยายามให้สนุกจากความรู้ ให้เรียนรู้ได้หลายๆ ทาง เรามีเก้าอี้ดีไซน์คลาสสิกที่มีอายุยาวนานเป็นสิบหรือบางตัวเกือบร้อยปีจากทุกมุมโลกมาให้ใช้จริง เพื่อให้ได้เรียนรู้ประสบการณ์ตรง เราติดต่อกับผู้ผลิตไม่ได้ชื่อแพงหรือบางตัวฟรี และมีเรื่องราวของเก้าอี้ทุกตัวให้ศึกษา หรือในห้องน้ำ เรามีกลิ่นหอมๆ ให้เรียนรู้หมุนเวียน"

เมื่อผู้ประกอบการมีความรู้ เข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการออกแบบ และหาพันธมิตรได้มากขึ้น ขณะนี้ ทางด้านนักออกแบบสามารถสร้างสรรค์และทำให้ธุรกิจมีทางเดินใหม่

สำหรับโลโก้รูป "ขนมใส่ไส้" ของศูนย์สร้างสรรค์การออกแบบ (TCDC) เพราะต้องการให้สื่อถึงความเป็นตัวแทนของความเป็นนักสร้างสรรค์ของคนไทย ซึ่งมี Original Idea

"ใบไม้มีตั้งเยอะ แต่เรานำใบตองมาใช้ และวิธีที่ใช้ บางสังคมก็ใช้แต่แค่เอามาวางรองอาหารแล้วก็ทิ้งไป แต่เราทำเป็นบรรจุภัณฑ์ มีรูปทรง (form) สามเหลี่ยมซึ่งเป็นทรงที่มั่นคงที่สุด มีการถ่วงน้ำหนักที่ฐานทำให้เกิดความแข็งแรง ของที่อยู่ข้างในคงรูป เหมือนมีระเบิด และมีวิธีขึ้นรูปที่สวยงามได้ยิ่งๆ แล้วมีเทคนิค เอาใบตองมาตัดเป็นเส้นคาดตัดปลายเฉียงแปลว่าขนมใส่ไส้ ตัดแบบหางปลาแปลว่าขนมกล้วย หรือใช้ไม้กลัดหนึ่งอันหรือสองอัน มีความหมาย แล้วเวลาไปนั่งยังมีกลิ่นหอมด้วย คนไทยมีความละเอียด เข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกสัมผัสทั้งห้า ซึ่งการดีไซน์ต้องเข้าถึงรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส เพื่อสนองความต้องการของมนุษย์ทุกด้าน และยังใช้วัสดุจากธรรมชาติอีกด้วย" ไชยยง Acting Managing Director อธิบายอย่างละเอียด

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ประวัติความเป็นมา

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยศรีปทุม ได้เริ่มเปิดดำเนินการมาตั้งแต่ วิทยาลัยเริ่มเปิดทำการสอน เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2513 ซึ่งเดิมใช้ชื่อว่า "วิทยาลัยไทยสุริยะ" โดยใช้พื้นที่ชั้น 2 ส่วนหนึ่งของอาคาร 4 ต่อมาเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2515 ได้รับพระราชทานนามวิทยาลัยใหม่จากสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีเป็น "วิทยาลัยศรีปทุม"

ต่อมาในปี พ.ศ. 2522 หอสมุดวิทยาลัยได้พัฒนาและขยายตัวทั้งทางด้านพื้นที่และวัสดุหอสมุด และทำหน้าที่เป็น "หอสมุดกลาง"

ในปีถัดมาก็ได้ย้ายจากสถานที่เดิมมาอยู่ที่อาคารหอสมุดกลางในปัจจุบัน โดยใช้พื้นที่ชั้น 1.2 และ 3 ของอาคาร ซึ่งมีพื้นที่ชั้นละ 360 ตารางเมตร ปี พ.ศ. 2534 จึงขยายไปใช้พื้นที่ชั้น 4 ด้วย

ในปี พ.ศ. 2526 หอสมุดกลางได้ขยายงานไปสู่คณะ คือได้เปิดห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ชั้นเอกแห่งหนึ่ง และในปัจจุบันได้ย้ายไปอยู่อาคาร 5 อาคารสยามบรมราชกุมารีชั้น 4 ห้อง 401 ในปี พ.ศ. 2544 ได้ยุบห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ โดยโอนรวมกับหอสมุดกลาง

ในปี พ.ศ. 2530 เปิดห้องสมุดบัณฑิตวิทยาลัยสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาโท ตั้งอยู่ชั้น 4 อาคาร 2 พื้นที่ 66 ตารางเมตร ในปี พ.ศ. 2535 ห้องสมุดบัณฑิตวิทยาลัยย้ายไปอยู่ชั้น 4 อาคาร 1 มีการขยายพื้นที่ให้บริการเพื่อรองรับจำนวนนักศึกษาที่มีปริมาณมากขึ้น ในปีเดียวกันนี้ ได้จัดตั้ง ห้องสมุดเพิ่มอีกหนึ่งแห่งที่วิทยาเขตชลบุรี ซึ่งตั้งอยู่ที่อาคารอำนวยการชั้น 2 มีพื้นที่ 126 ตารางเมตร ปีเดียวกัน (พ.ศ.2542) ห้องสมุดวิทยาเขต ชลบุรีย้ายจากอาคารเดิมมาอยู่ชั้น 3-4 ของอาคารเอนกประสงค์ 14 ชั้น

ในปี พ.ศ. 2537 เปิดห้องสมุด ชั้น 12 วิทยาการพยาบาล สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาโทบริหารธุรกิจ สำหรับนักบริหารและปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตร์สำหรับนักบริหาร มีพื้นที่ 75 ตารางเมตร ในปี พ.ศ. 2539 เปิดห้องสมุดสื่อโสตทัศน์ ชั้น 9 อาคารสยามบรมราชกุมารี สำหรับนักศึกษาและบุคลากร เพื่อค้นหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ตลอดจนบริการซีดี-รอม ทางวิชาการและปี พ.ศ. 2543 เปิดห้องสมุดวารสารและสื่อโสตทัศน์ที่อาคาร 9 ชั้น 1 และชั้นลอย

ในปี พ.ศ. 2542 เปิดห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ อาคาร 5 ห้อง 402 พ.ศ. 2543 ปรับปรุงหอสมุดกลางให้ทันสมัยสวยงามมีคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้นข้อมูลจำนวนมาก โดยห้องสมุดของมหา วิทยาลัยศรีปทุมมีฐานะเป็นสำนักหอสมุดประกอบด้วย หอสมุดกลาง หอสมุดคณะนิติศาสตร์ หอสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ หอสมุดสื่อโสตทัศน์ หอสมุดบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตบางเขน และห้องสมุดวิทยาการพยาบาล

พ.ศ. 2544 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเปิดอาคาร 30 ปี ศรีปทุม และเสด็จทอดพระเนตรห้องสมุดวารสารและสื่อโสตทัศน์

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วัตถุประสงค์ของสำนักหอสมุด

1. เพื่อเป็นศูนย์กลางการให้บริการทางวิชาการ อันจะส่งเสริมและสนับสนุน การเรียนการสอน การวิจัย ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษา อาจารย์ บุคลากรของมหาวิทยาลัยและประชาชนทั่วไป
2. เพื่อเป็นศูนย์กลางการจัดหา จัดเก็บ และสงวนรักษาทรัพยากรสารสนเทศที่จะอำนวยความสะดวกในการแสวงหาความรู้ให้แก่ นักศึกษา อาจารย์ บุคลากรของมหาวิทยาลัยและประชาชนทั่วไป
3. เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายที่สามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างกว้างขวางไร้ขอบเขต
4. เพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยในเรื่องความเป็นเลิศทางวิชาการ และการพัฒนาไปสู่ความเป็นสากล
5. เพื่อเป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติให้แก่ นักศึกษาภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสถาบันการศึกษาอื่น

ประวัติและพัฒนาการของสำนักหอสมุด

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ก่อตั้งขึ้นพร้อม ๆ กับการก่อตั้งมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง ในปี พ.ศ. 2477 โดยมีฐานะเป็นเพียงแผนกหนึ่งของฝ่ายธุรการที่เรียกว่า แผนกตำราและห้องสมุด ตั้งอยู่บริเวณชั้น 2 ของตึกโดม ได้เปิดให้บริการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2479

ต่อมา ปี พ.ศ. 2501 ห้องสมุดได้แยกออกเป็นหน่วยงานเอกเทศ ใช้ชื่อใหม่ว่า แผนกห้องสมุด สังกัดกองบริการการศึกษา ในปี พ.ศ. 2504 ได้รับการยกฐานะเป็น กองห้องสมุด สังกัดสำนักงานเลขาธิการ และได้ย้ายที่ทำการจากตึกโดมมายังอาคารใหม่ 5 ชั้น ริมน้ำเจ้าพระยา ด้านถนนพระอาทิตย์ เริ่มเปิดให้บริการด้านโสตทัศนศึกษาเพิ่มขึ้น

ปี พ.ศ. 2517 ห้องสมุดได้เริ่มเปลี่ยนแปลงระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือจาก ระบบทศนิยมดิวอี้ (Dewey Decimal Classification) เป็นระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress Classification)

ปี พ.ศ. 2519 ห้องสมุดได้ยกฐานะจาก กองห้องสมุด เป็น สำนักหอสมุด ดำเนินการบริหารงานแบบศูนย์รวม (Centralization) โดยส่วนกลางรับผิดชอบงานด้านเทคนิคให้กับห้องสมุดในสังกัด และแบ่งงานออกเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายงานบริหารสำนักงาน ฝ่ายงานเทคนิค ฝ่ายงานบริการ และฝ่ายห้องสมุดเฉพาะด้าน ซึ่งประกอบด้วยห้องสมุดและศูนย์ 8 แห่ง คือห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ ห้องสมุดคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์ ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ ห้องสมุดคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ห้องสมุดแผนกอิสระวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน ห้องสมุดสถาบันไทยคดีศึกษา และศูนย์บริการสื่อการศึกษา

ปี พ.ศ. 2522 มหาวิทยาลัยได้ยกฐานะแผนกอิสระวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน เป็นคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน ห้องสมุดแผนกอิสระวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน ได้เปลี่ยนชื่อเป็น ห้องสมุดคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน

ปี พ.ศ. 2525 ห้องสมุดสถาบันไทยคดีศึกษา เปลี่ยนชื่อเป็น ศูนย์สนเทศเพื่อการวิจัยไทยคดีศึกษา

ปี พ.ศ. 2527 ห้องสมุดคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ได้เปลี่ยนชื่อเป็น ห้องสมุด คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาและห้องสมุดศูนย์รังสิต (ชื่อที่ใช้ในปัจจุบัน) เริ่มก่อตั้งขึ้นตามนโยบายการขยายตัวของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในสมัยที่ศาสตราจารย์คุณหญิงนงเยาว์ ชัยเสรี เป็นอธิการบดี และเปิดให้บริการเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2529 ใช้ชื่อว่า ห้องสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

ต่อมา ปี พ.ศ. 2535 เปลี่ยนชื่อเป็น หอสมุดปรีดี พนมยงค์ และพ.ศ. 2540 เปลี่ยนชื่อเป็น ห้องสมุดศูนย์รังสิต

ปี พ.ศ. 2528 ห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์ เปลี่ยนชื่อเป็น ห้องสมุดศาสตราจารย์ ดิเรก ชัยนาม

ปี พ.ศ. 2529 หอสมุดสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เปิดบริการ ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

ปี พ.ศ. 2532 หอสมุดคณะนิติศาสตร์ เปลี่ยนชื่อเป็น หอสมุดสัญญา ธรรมศักดิ์

ปี พ.ศ. 2533 สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารงานใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2531 โดยแบ่งส่วนราชการออกเป็น 3 สายงาน คือ

1. สายบริหารและพัฒนา มีรองผู้อำนวยการสายบริหารและพัฒนา ดูแลรับผิดชอบ 3 หน่วยงาน คือ สำนักงานเลขานุการ ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาหอสมุด และฝ่ายเทคโนโลยีหอสมุด

2. สายเทคนิค มีรองผู้อำนวยการสายเทคนิค ดูแลรับผิดชอบ 3 หน่วยงาน คือ ฝ่ายพัฒนารัฐสารนิเทศ ฝ่ายวิเคราะห์วัสดุสารนิเทศ ฝ่ายผลิตรายการบัตรและจัดเตรียมวัสดุสารนิเทศเพื่อบริการ

3. สายบริการ มีรองผู้อำนวยการสายบริการ ดูแลรับผิดชอบ 11 หน่วยงาน คือ ศูนย์บริการสื่อการศึกษา หอสมุดธรรมศาสตร์ (เดิมคือ หอสมุดกลาง ปัจจุบันคือ หอสมุดปรีดี พนมยงค์) หอสมุดสัญญา ธรรมศักดิ์ (หอสมุดคณะนิติศาสตร์) หอสมุดคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี หอสมุดศาสตราจารย์ดิเรก ชัยนาม (หอสมุดคณะรัฐศาสตร์) หอสมุดป่วย อังภาภรณ์ (หอสมุดคณะเศรษฐศาสตร์) หอสมุดคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา หอสมุดคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน ศูนย์สนเทศเพื่อการวิจัย ไทยคดีศึกษา (หอสมุดสถาบันไทยคดีศึกษา) หอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต และ หอสมุดสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา

ปี พ.ศ. 2534 หอสมุดคณะแพทยศาสตร์ เปิดบริการโดยมีที่ทำการชั่วคราว อยู่ในหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ต่อมา ปี พ.ศ. 2536 ได้ย้ายหอสมุดไปที่อาคารคณะแพทยศาสตร์ และในปี พ.ศ. 2537 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น หอสมุดกลุ่มแพทยศาสตร์

ปี พ.ศ. 2536 หอสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ เปลี่ยนชื่อเป็น หอสมุดป่วย อังภาภรณ์

ปี พ.ศ. 2537 มหาวิทยาลัยได้รับอนุมัติงบประมาณจำนวน 730 ล้านบาท เพื่อก่อสร้าง อาคารธรรมศาสตร์ 60 ปี ซึ่งมีลักษณะเป็นอาคาร 2 หลัง คือ อาคารสำนัก หอสมุด และอาคารอเนกประสงค์ 2 เพื่อเป็นที่ระลึกเนื่องในวาระครบรอบ 60 ปี แห่งการสถาปนามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปี พ.ศ. 2540 หอสมุดธรรมศาสตร์ ได้เปิดทำการ ณ อาคารสำนักหอสมุด เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 และได้เปลี่ยนชื่อเป็น หอสมุดปรีดี พนมยงค์ ตามมติที่ประชุมคณะมนตรี ครั้งที่ 18/2540 เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2540 และได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 13/2540 เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2540 เพื่อเป็นอนุสรณ์แด่ท่านผู้ประศาสน์การคนแรกและคนเดียวของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปี พ.ศ. 2542 ได้มีการปรับปรุงอาคารยิมเนเซียมแชนด์บอล ที่ศูนย์รังสิตให้เป็น หอสมุดกลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ เพื่อให้บริการแก่นักศึกษาปริญญาตรีที่จะโอนย้ายการเรียนการสอนไปดำเนินการที่ศูนย์รังสิต และภายหลังได้เปลี่ยนชื่อหอสมุด เป็น หอสมุด ป่วย อังภาภรณ์ ตามมติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยครั้งที่ 12/2544 เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2544 และหอสมุดนี้ได้เปิดบริการเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน พ.ศ. 2545 พร้อมกับจัดตั้งคลังหนังสือขึ้น เพื่อจัดเก็บหนังสือที่มีปริมาณการใช้บ่อย

ปี พ.ศ. 2543 มีคำสั่งจัดตั้งฝ่ายสงวนรักษารัฐสารนิเทศ สังกัดสายบริหารและพัฒนา โดยให้มีหน้าที่ศึกษา และหาวิธีป้องกัน สงวนรักษา ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศให้มีอายุการใช้งานยาวนาน และเพื่อประหยัดพื้นที่ในการจัดเก็บ

ปี พ.ศ. 2544 เริ่มมีการจัดสรรเงินงบประมาณค่าทรัพยากรสารสนเทศให้หอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง พร้อมทั้งดำเนินการด้านเทคนิค เพื่อให้บริการ

ปี พ.ศ. 2545 ศูนย์สนเทศเพื่อการวิจัยไทยคดีศึกษา ได้ปิดทำการตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545 และโอนย้ายทรัพยากรสารสนเทศไปให้บริการที่หอสมุดปรีดี พนมยงค์และหอสมุดป่วย อังภาภรณ์ และเริ่มจัดสรรงบประมาณค่าทรัพยากรสารสนเทศของหอสมุดคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ฯ ให้โครงการปริญญาโทสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ จังหวัดนราธิวาส พร้อมทั้งดำเนินการด้านเทคนิคเพื่อให้บริการ

ข้อมูลทั่วไป

Location : Library Building(Basement 1-3)
 สถานที่ตั้ง : อาคารหอสมุด(ตึกธรรมศาสตร์ 60 ปี) ชั้นใต้ดิน 1-3
 บรรณารักษ์หัวหน้าห้องสมุด : นางสาวสุภาภรณ์ ชาวสาอาง
 E-mail : khaos@alpha.tu.ac.th
 โทรศัพท์ : (662) 623-5177 , (662) 613x3537
 บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า : (662) 613x3544
 บริการยืม - คืน หนังสือ : (662) 613x3546 , 3547
 งานวารสาร : (662) 613x3541 , 3540

เวลาเปิดทำการ

ภาคการศึกษา	จันทร์-ศุกร์	เสาร์-อาทิตย์
ระหว่างเปิดภาคการศึกษา	8.00-20.00 น.	9.00-18.00 น.
ระหว่างปิดภาคการศึกษา	8.00-20.00 น.	9.00-18.00 น.

* วันหยุดราชการประจำปี ปิดบริการ

บริการของห้องสมุด

1. บริการยืม-คืน
2. บริการยืมระหว่างห้องสมุด
3. บริการสิ่งพิมพ์สำรอง
4. บริการจองสิ่งพิมพ์
5. บริการวารสารและหนังสือพิมพ์
6. บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า
7. บริการจัดหาวัสดุสารนิเทศตามการเสนอแนะของผู้ใช้
8. บริการจัดทำบรรณานุกรม
9. บริการถ่ายเอกสาร
10. บริการนำชมและแนะนำการใช้ห้องสมุด
11. บริการรายชื่อวัสดุสารนิเทศใหม่ ประจำปี 2548
12. บริการสารบัญวารสารฉบับใหม่
13. บริการตรวจหนังสือพิมพ์
14. บริการวัสดุยืมพร้อมทั้งถ่ายเอกสารจากเครื่องอ่าน
15. บริการฝึกอบรมงานด้านห้องสมุด
16. นิทรรศการและแนะนำสิ่งพิมพ์ใหม่
17. บริการสมัครของห้องสมุดปรีดี พนมยงค์และห้องสมุดสาขาในสังกัดสำนักหอสมุด
18. บริการสืบค้นข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์

ศูนย์บรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติได้เริ่มวางโครงการห้องสมุดพร้อมกับโครงการจัดตั้งวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัย เพื่อเตรียมความพร้อมทางด้านบริการวิชาการและใช้ชื่อว่า "ศูนย์บรรณสารสนเทศ" มีประวัติโดยสังเขป ดังนี้

- มีนาคม 2535 เริ่มจัดหาบุคลากรวิศวะและครุภัณฑ์เพื่อดำเนินการจัดตั้งเป็นห้องสมุดมหาวิทยาลัย โดยเป็นห้องสมุดโดยใช้พื้นที่ที่วิทยาเขตยศเสเป็นที่ทำการชั่วคราว
- กรกฎาคม 2535 ห้องสมุดได้ย้ายมาเปิดบริการที่อาคารเรียน 1 ที่ถนนบางนา - ดราด ก.ม. 18 อ. บางพลี จ.สมุทรปราการ โดยมีสถานที่ทำการ 2 ห้อง คือ บริเวณชั้น 2 เป็นห้องบริการค้นคว้าสำหรับคณาจารย์และ นักศึกษามีพื้นที่ประมาณ 1,024 ตารางเมตร และบริเวณชั้น 3 เป็นห้องทำงานของบรรณารักษ์ฝ่ายงานเทคนิค
- กุมภาพันธ์ 2537 ย้ายจากห้องสมุดชั่วคราว มายังอาคารบรรณสารสนเทศซึ่งเป็นอาคารเอกเทศ 6 ชั้น มีเนื้อที่ใช้สอยประมาณ 8,600 ตารางเมตร เริ่มเปิดให้บริการในระยะแรกเพียง 3 ชั้น คือ ชั้น 2 เป็นส่วนทำการของงานเลขานุการและงานเทคนิคของห้องสมุด ชั้น 3 เป็นห้องบริการค้นคว้าสำหรับคณาจารย์และนักศึกษา และชั้น 5 เป็นส่วนของหนังสือภาษาจีนและห้องทรงพระอักษรสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
- มีนาคม-พฤษภาคม 2537 มหาวิทยาลัยมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการวางระบบสารสนเทศของศูนย์บรรณสารสนเทศ เพื่อทำหน้าที่การวางระบบสารสนเทศ ของศูนย์ฯ ให้เป็นระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และศึกษาความเป็นไปได้ในการ
- 11 พฤศจิกายน 2537 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สเด็จพระราชดำเนินมายังห้องสมุดภาษาจีนและห้องทรงพระอักษร
- ธันวาคม 2537 สภามหาวิทยาลัยอนุมัติการจัดซื้อระบบซอฟต์แวร์ "Dynix"
- มกราคม 2538-มิถุนายน 2539 พัฒนางานระบบฐานข้อมูล การสืบค้น การยืม-คืน ตลอดจนการจัดซื้อเป็นระบบใช้งานกับคอมพิวเตอร์
- สิงหาคม 2539 เปิดให้บริการงานการสืบค้น การยืม-คืนด้วยระบบคอมพิวเตอร์
- มีนาคม - มิถุนายน 2542 มหาวิทยาลัยได้มีการพิจารณาระบบซอฟต์แวร์ห้องสมุดระบบที่เป็นมาตรฐานเพื่อรองรับงานบนอินเทอร์เน็ต 3 ระบบ และเสนอต่อสภา
 - ๑ ระบบ Innopac ของบริษัท Innovative ประเทศ สหรัฐอเมริกา
 - ๒ ระบบ Horizon ของบริษัท Ameritech LibraryService (ALS) ประเทศสหรัฐอเมริกา
 - ๓ ระบบ VTLS ของบริษัท VTLS Inc. ประเทศสหรัฐ อเมริกา สิงหาคม 2542
- สภามิติดอนุมัติให้ศูนย์บรรณสารสนเทศปรับเปลี่ยนระบบซอฟต์แวร์เป็น ระบบ VTLS
- กันยายน - ธันวาคม 2542 ทำการโอนถ่ายข้อมูลจากฐานข้อมูลเดิมลงในฐานข้อมูลของ VTLS ปรับปรุงแก้ไขข้อมูล ผูกอบรมเจ้าหน้าที่ศูนย์บรรณสารสนเทศ ในงานสำคัญๆ คือ
 - ๑ งานวิเคราะห์ (Cataloging)
 - ๒ งานบริการ ยืม - คืน (Circulation)
 - ๓ งานการสืบค้น (Online Public Access)
- 21 ธันวาคม 2542 เปิดใช้ระบบ VTLS อย่างเป็นทางการ
- 4 มกราคม 2543 เปิดให้บริการสืบค้นข้อมูลของศูนย์บรรณสารสนเทศโดยไม่จำกัดเวลา และสถานที่ โดยผ่านระบบอินเทอร์เน็ต
- สิงหาคม 2543 ขยายพื้นที่ให้บริการ และค้นคว้าในชั้น 6 อย่างเป็นทางการโดยให้บริการหนังสือภาษาอังกฤษ (ที่นั่ง 150 ที่นั่ง) และย้ายหนังสือภาษาอังกฤษไปยังชั้น6)
- กันยายน 2543 เพิ่มเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อบริการศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองโดยการสืบค้นผ่านอินเทอร์เน็ตรวม 100 เครื่อง โดยการกระจายอยู่ตามชั้นต่าง ๆ (รวมเครื่องเดิม เป็น 135 เครื่อง)
- ตุลาคม 2543 เริ่มใช้งานระบบ Blackboard เพื่อใช้ร่วมกับการเรียนการสอนในลักษณะอยู่บนอินเทอร์เน็ต และอินทราเน็ต

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นมหาวิทยาลัยที่สร้างขึ้นโดย " มุลนิธิหัวเฉียวป่อเต็กตึ้ง " ซึ่งเป็นองค์กรการกุศลจีน ที่ใหญ่ที่สุดในสังคมไทย และนโยบายอันแน่วแน่ ที่จะส่งเสริมด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในโครงการ " รั้วสังคมและพัฒนาการศึกษา "

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวพระเกียรติมีประวัติในการจัดการศึกษามากกว่า 50 ปี โดยมีพัฒนาการซึ่งแบ่งออกได้เป็น 3 ระยะ คือ

พ.ศ. 2484 จัดตั้งโรงเรียนผดุงครรภ์ก่อนามัย โรงพยาบาลหัวเฉียวมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตเจ้าหน้าที่ผดุงครรภ์ให้มีความรู้ ความสามารถด้านการพยาบาล และการผดุงครรภ์ เพื่อนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ

พ.ศ. 2525 คณะกรรมการมูลนิธิป่อเต็กตึ้ง ได้ตระหนักถึงภารกิจของรัฐบาล ในการพัฒนาประเทศ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520 - 2524) จึงได้ขยายโรงพยาบาลหัวเฉียวเดิมให้เป็นโรงพยาบาลทั่วไป เปิดบริการรักษา และให้คำแนะนำแก่ผู้มาขอรับบริการทุกสาขา การแพทย์ พร้อมกับการขยายโรงเรียนผดุงครรภ์ก่อนามัย ให้เป็นวิทยาลัยพยาบาล มีคณะพยาบาลศาสตร์ เปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาลและผดุงครรภ์ และให้ชื่อวิทยาลัยว่า "วิทยาลัยหัวเฉียว" ต่อมาได้เปิดคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิตอีกคณะหนึ่ง

พ.ศ. 2533 เป็นวาระที่มูลนิธิป่อเต็กตึ้งดำเนินการมาครบรอบ 80 ปี มูลนิธิฯ ได้มีนโยบายแน่วแน่ที่จะส่งเสริม และขยายขอบข่ายงานด้านการศึกษา ในระดับอุดมศึกษา และเพื่อทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเป็นพระราชกุศลและเฉลิมพระเกียรติ น้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ มูลนิธิป่อเต็กตึ้ง จึงมีมติให้ยกฐานะวิทยาลัยหัวเฉียวขึ้นเป็น " มหาวิทยาลัย " และได้รับอนุมัติจาก ทบวงมหาวิทยาลัย ให้จัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัย และได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทาน ชื่อ " มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ "

เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2535 นับเป็นมิ่งมงคลสูงสุดแก่สถาบัน และมีความหมายต่อชาวจีนที่เข้ามาอยู่ใต้ร่มพระบรมโพธิสมภารเป็นอย่างยิ่ง

"หัวเฉียว" หมายถึง ชาวจีนโพ้นทะเลและเป็นชื่อที่มูลนิธิฯ ใช้เป็นชื่อของโรงพยาบาลและวิทยาลัยของมูลนิธิฯ อยู่แล้ว

ปณิธานของมหาวิทยาลัย :

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จัดตั้งขึ้นด้วยปณิธานอันแน่วแน่ของ มูลนิธิป่อเต็กตึ้ง ที่สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ บรมกษัตริย์ไทย และมุ่งบำเพ็ญคุณประโยชน์ต่อสังคม ด้วยการกระจายโอกาส สร้างความเสมอภาคในระดับอุดมศึกษา ส่งเสริม วัฒนธรรมอันดีงามตามพื้นฐาน พระพุทธศาสนา และบุษาคูธรรมของบรรพชน

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติตระหนักถึงความรอบรู้ลึก และความชำนาญงาน อันเกื้อหนุนคุณภาพของทั้งบุคคลสังคม และประเทศชาติ จึงมุ่งมั่นพัฒนาประสิทธิภาพ ของการศึกษานำสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อสร้างสรรค์บัณฑิตผู้รู้จริงปฏิบัติงานได้จริง และแสวงหา สะสม ถ่ายทอด วิชาการอันเป็นประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติ บัณฑิตของมหาวิทยาลัย จึงเป็นผู้ประกอบด้วยความรู้ควบคู่กับคุณธรรม เป็นแบบฉบับสมบูรณ์ของปัญญาชน ผู้พร้อมที่จะอุทิศตนรับใช้สังคม เพื่อความผาสุกของเพื่อนร่วมโลกได้อย่างเต็มภาคภูมิ

สัญลักษณ์มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ :

- ตัวอักษร กลางรูปวงกลม นามจากสัญลักษณ์ของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง
อ่านว่า " เสียง " หมายความว่า " คุณงามความดี บริสุทธิ์คุณ การกระทำความดี "
- ส่วนวงกลมชั้นนอก
มีอักษรไทย อังกฤษ บอกชื่อ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
- ส่วนภาษาจีน ใช้ภาษาแต้จิ๋ว อ่านว่า "หัว เฉียว ฉ่ง เสียง ใต้ฮัก" มีความหมายเดียวกับภาษาไทย

พระบรมโพธิสมภาร :

เพื่อแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติจึงได้จัดสร้างประติมากรรมเป็นรูป ดนโพธิ์ทอง และประดิษฐานให้เห็นเด่นชัดหน้าที่ประชุมใหญ่ ของมหาวิทยาลัย โดยให้ชื่อประติมากรรมนี้ว่า "พระบรมโพธิสมภาร" อันเป็นสัญลักษณ์แทน พระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ ที่ทรงปกป้องคุ้มครองให้ความร่มเย็นเป็นสุขต่อพสกนิกรทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะชาวจีนที่เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิ์ตั้งหลักแหล่ง ประกอบอาชีพเป็นปึกแผ่นในประเทศไทย เป็นเวลาช้านาน

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีความเชื่อมั่นว่าประติมากรรม "พระบรมโพธิสมภาร" นี้เป็นอนุสรณ์แห่งความจงรักภักดีของพสกนิกรทุกหมู่เหล่า ต่อดองค์พระมหากษัตริย์ไทย ผู้ทรงทศพิธราชธรรมตลอดไปชั่วกาลนาน

ดนโพธิ์ :

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีความเลื่อมใสแรงกล้าในการใช้ปัญญา เพื่อขจัดบิดเบือน ความทุกข์ยากในโลก ด้วยความเมตตาการุญ และด้วยน้ำใจใสสะอาด ปราศจากความเศร้าหมอง ดนโพธิ์เป็นสัญลักษณ์แห่ง รุ่งอรุณของความรู้แจ้งเห็นจริง อันนำความสว่าง สะอาด และสงบมาสู่โลก เพราะการตรัสรู้พระอนัตตธรรมมาสัมโพธิญาณ เกิดขึ้นภายใต้ต้นไม้ ด้วยตระหนักในคุณูปการของ โพธิ์พฤกษ์ และด้วยสำนึกเต็มเปี่ยมในความร่มเย็นใต้พระบรมโพธิ์สมภาร แห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ขอประกาศสถาปนา " ดนโพธิ์ " เป็นต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัย

